

**ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ КЪМ 30.06.2021 г. НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА**

I. Отчет на основните параметри на бюджета

1. Отчет на приходите по бюджета на Министерството на образованието и науката към 30.06.2021 г.

ПРИХОДИ ПО БЮДЖЕТА НА ПРБ (в лева)	<i>Закон 2021 г.</i>	<i>Уточнен план</i>	<i>Отчет</i>
Общо приходи:	14 855 000	15 030 266	3 776 764
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	14 855 000	14 855 000	3 480 562
Приходи и доходи от собственост	13 703 700	13 703 700	2 918 328
Приходи от държавни такси	875 000	875 000	214 468
Глоби, санкции и наказателни лихви	40 000	40 000	523 263
<i>Други</i>	236 300	236 300	-175 497
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>		175 266	296 202

Приходите на разпоредителите с бюджет, финансирани от Министерството на образованието и науката са разпределени и се отчитат съгласно действащата бюджетна класификация. Общият размер на реализираните приходи за периода е 3 776,8 хил. лв.

Отчетените „Приходи и доходи от собственост“ възлизат на 2 918, 3 хил. лв. Най-голям относителен дял от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост – 65,4 % заемат приходите от продажба на услуги, стоки и продукция в размер на 1 910,6 хил. лв. Същите са свързани с предмета на дейност на съответния разпоредител и се набират от:

- реализация на продукцията, стоки и услуги от учебно производство;
- реализация на продукцията и услуги от учебна практика;
- провеждане на квалификационни курсове и педагогически услуги;
- приходи от извънучилищни дейности;
- приходи от отдых и възстановяване;
- приходи от издателска дейност и разпространение.

Реализираните приходи от наеми на имущество и на земя са в размер на 1 007, 7 хил. лв. и представляват 30,3 % от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост.

Приходите от такси са в размер на 214,5 хил. лв. Същите включват: отчетените от МОН и регионалните управления на образованието (РУО) такси по ПМС № 195 от 09.09.2017 г. за одобряване на Тарифа за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование от МОН; таксите събирани от Националния център за информация и документация по реда на по Закона за признаване на професионални квалификации, както и таксите събирани от Националната агенция за професионално образование и обучение по Закона за професионалното образование и обучение въз основа на ПМС № 241/21.11.2000

г. за одобряване на Тарифа за таксите за лицензиране на центрове за професионално обучение и на центрове за информация и професионално ориентиране.

Отчетените приходи от глоби, санкции и наказателни лихви за отчетния период са в размер 523, 3 хил. лв., като от тях 470, 2 хил. лв. са отчетените приходи от присъдени вземания, лихви и неустойки от Фонд „Научни изследвания“.

През отчетния период са реализирани Други приходи (§ 36-00 от ЕБК) в размер на 740,2 хил. лв., като същите представляват 19,6 % от общия размер на отчетените приходи за полугодieto. Тук се включват събраните приходи от разпоредителите с бюджет от вторични суровини, от изпълнявани дейности по акредитация, от продажба на тръжна документация и др. По отчет внесените ДДС и други данъци върху продажбите (§ 37-00 от ЕБК) са в размер на (-) 1 040, 4 хил. лв. Реализираните за периода постъпления от продажба на нефинансови активи са в размер на 124, 8 хил. лв.

Реализираните приходи от помощи и дарения са в размер на 296, 2 хил. лв. От тях 140, 1 хил. лв. са приходи от помощи и дарения от страната и включват получени суми на второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, които се разходват за целите на договорите и волята на дарителите. Приходите от помощи и дарения от чужбина са в размер на 156,1 хил. лв.

2. Отчет на разходите по бюджета на Министерството на образованието и науката по политики и програми към 30.06.2021 г.

Класификационен код*	Наименование на политиките и програмите (в лева)	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	703 550 400	655 627 577	225 654 741
1700.01.01	Бюджетна програма “Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”	126 441 400	116 496 275	23 133 925
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”	126 729 800	70 149 761	25 201 571
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование”	421 450 000	440 297 806	170 833 998
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”	9 235 100	9 340 585	3 866 070
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”	16 806 800	16 625 014	1 674 416
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот”	2 887 300	2 718 136	944 761
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	97 403 100	105 856 893	28 981 561
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”	18 167 100	17 227 033	2 218 869
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане”	10 193 400	10 489 474	5 693 245
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен”	4 013 400	2 650 123	1 114 275
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	43 219 000	56 949 160	11 558 378
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	21 810 200	18 541 103	8 396 794
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация”	7 266 100	7 250 518	3 954 092
	Общо разходи:	808 219 600	768 734 988	258 590 394

3. Отчет на консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на съответните области на политики/функционални области

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2021 г. (в лева)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администри рани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	2 628 432 200	258 590 394	2 369 841 806	2 361 957 842	238 829 868	2 123 127 974	266 474 358	19 760 526	246 713 832
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	1 987 145 229	225 654 741	1 761 490 488	1 822 176 508	217 263 703	1 604 912 805	164 968 721	8 391 038	156 577 683
1700.01.01	Бюджетна програма "Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование"	141 196 868	23 133 925	118 062 943	23 002 114	23 002 114	0	118 194 754	131 811	118 062 943
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование"	55 667 654	25 201 571	30 466 083	36 907 136	19 288 470	17 618 666	18 760 518	5 913 101	12 847 417
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование"	1 746 482 737	170 833 998	1 575 648 739	1 735 882 904	168 848 884	1 567 034 020	10 599 833	1 985 114	8 614 719
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците"	24 126 189	3 866 070	20 260 119	24 060 044	3 799 925	20 260 119	66 145	66 145	0
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина"	1 674 416	1 674 416	0	1 379 549	1 379 549	0	294 867	294 867	0
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот"	17 997 365	944 761	17 052 604	944 761	944 761	0	17 052 604	0	17 052 604
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	637 332 879	28 981 561	608 351 318	535 827 242	17 612 073	518 215 169	101 505 637	11 369 488	90 136 149
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование"	411 188 007	2 218 869	408 969 138	373 179 110	2 083 561	371 095 549	38 008 897	135 308	37 873 589
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане"	61 840 531	5 693 245	56 147 286	35 451 535	778 039	34 673 496	26 388 996	4 915 206	21 473 790
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен"	1 114 275	1 114 275	0	689 898	689 898	0	424 377	424 377	0
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието"	154 302 979	11 558 378	142 744 601	121 731 229	9 285 105	112 446 124	32 571 750	2 273 273	30 298 477
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа"	8 887 087	8 396 794	490 293	4 775 470	4 775 470	0	4 111 617	3 621 324	490 293
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация"	3 954 092	3 954 092	0	3 954 092	3 954 092	0	0	0	0

За отчетният период консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на съответните области на политики включват разходите по бюджета и по сметки за средства от Европейския съюз на Министерството на образованието и науката, разходите по отчетите за касовото изпълнение на бюджетите и на средствата по сметки за средства от ЕС към 30.06.2021 г. на държавните висши училища, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, на училищата, финансирани чрез бюджетите на Министерството на младежта и спорта, на Министерството на културата и на общините. В отчета не са намерили отражение разходите на разпоредителите с бюджет към други министерства, извън посочените, както и на Национален фонд.

4. Финансиране на консолидираните разходи

Източници на финансиране на консолидираните разходи (лева)	Закон 2021 г.	Уточнен план	Отчет
Общо разходи:	6 194 121 300	6 191 804 886	2 628 432 200
Общо разчетено финансиране:			
<i>По бюджета на ПРБ</i>	808 219 600	768 734 988	258 590 394
<i>По други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>	5 385 901 700	5 423 069 898	2 369 841 806
• Централен бюджет, в т.ч.: <i>Държавни инвестиционни заеми</i>	175 860 000	120 098 049	0
• Сметки за средства от ЕС	234 900 100	234 900 100	182 871 751
• Други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз	107 568 500	107 568 500	17 872 167
• Други програми и средства от други донори			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма	4 867 573 100	4 931 548 249	2 169 097 888
• Други - предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ		28 955 000	

5. Преглед на настъпилите през отчетния период промени в организационната структура

С ПМС № 70 / 2.03.2021 г. за приемане на Устройствен правилник на Държавната агенция за научни изследвания и иновации са направени промени в Устройствения правилник на Министерството на образованието и науката и в Устройствения правилник на Изпълнителна агенция "Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" за структурирането на новата държавна агенция. Промените в Устройствения правилник на Министерството на образованието и науката се изразяват в намаление на общата численост от 381 на 379 щатни бройки. Общата численост на Изпълнителна агенция "Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" се намалява от 115 на 109 щатни бройки.

6. Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета на Министерство на образованието и науката

№ по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Новосъздадени администрирани разходни параграфи		Ефект върху бюджета увеличение/намаление за програмата	Влияние върху показателите за изпълнение
					Наименование	Сума		
1	ПМС № 17/21.01.2021 г.	чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2021 г. за подобряване на МБ	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-1 412 525	неприложимо
2	ЗДБРБ - чл. 103 и чл. 27 от ПМС № 408/2020 г.	чл. 109 от ЗПФ	промяна по бюджета на МОН, ДВУ и БАН	1700.03.00Бюджетна програма „Администрация”			9 533	неприложимо
3	ПМС № 37/04.02.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Изграждане на училищна STEM среда"	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			4 075 312	неприложимо
4	ПМС № 41/04.02.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	приемане на план-сметка за разходите по подготовката и провеждането на избори за народни представители	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			14 400	неприложимо
				1700.03.00Бюджетна програма „Администрация”			4 600	неприложимо
5	ПМС № 53/18.02.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи за 2021 г. по бюджета на МОН за саниране, ремонт и обзавеждане на студентските общежития на ДВУ	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			4 222 091	неприложимо
6	ПМС № 53/05.03.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи за 2021 г. по бюджета на МОН за саниране, ремонт и обзавеждане на студентските общежития на ДВУ	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			3 947 872	неприложимо
7	ПМС № 73/05.03.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджета на общините за 2021 г. за възстановяване на разходите за транспорт или за наем до месторабота на педагогическите специалисти	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-8 115 597	неприложимо
8	ПМС № 74/05.03.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по ННП "Интелигентно растениевъдство" и	1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния			3 300 000	неприложимо

			ННП "Интелигентно животновъдство"	научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието"				
9	ПМС № 45/12.02.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи за финансиране издръжката на дейности по обучение, за стипендии, за общежитие и за поддръжка на МБ на духовните училища	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			2 000 000	неприложимо
10	ПМС № 53/18.02.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи за 2021 г. по бюджета на МОН за саниране, ремонт и обзавеждане на студентските общежития на ДВУ	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			816 758	неприложимо
11	ПМС № 72/05.03.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Европейски научни мрежи"	1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			8 807 000	неприложимо
12	ПМС № 70/02.03.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	ресурсно осигуряване на дейността на ДАНИИ	1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			-30 533	неприложимо

				1700.03.00 Бюджетна програма „Администрация”			-33 831	
13	ПМС № 96/18.03.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи за възстановяване на покрива на учебния корпус на ПТГ "Иван Райнов", гр. Ямбол	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			57 521	неприложимо
14	ПМС № 113/29.03.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи и трансфери по бюджета на МЗ за 2021 г. за закупуване на лекарствен продукт за лечение на Ковид 19 и увеличение на предоставения трансфер към НЗОК	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-214 000	неприложимо
				1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-100 000	
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			-124 800	
				1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-700 000	
				1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-125 200	
				1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			-147 700	
15	ПМС № 119/07.04.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МОН	1700.02.04 Бюджетна програма			1 500 000	неприложимо

			за изпълнението на ННП "Създаване на база данни на кръводарителите в Република България маркери на трансмисивни инфекции"	„Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”				
16	ПМС № 122/07.04.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за "Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания по обществени предизвикателства, свързани с пандемията от Ковид 19-2020 г." и за изпълнение на годишната програма на ФНИ	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			13 100 000	неприложимо
17	ПМС № 53/18.02.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи за 2021 г. по бюджета на МОН за саниране, ремонт и обзавеждане на студентските общежития на ДВУ - УНСС	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			239 832	неприложимо
18	ПМС № 140/09.04.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджета на общините за изплащане на стипендии за образователни резултати	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-2 447 415	неприложимо
19	ПМС № 150/12.04.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	трансфери по бюджетите на общините за 2021 г. за работа с деца и ученици от уязвими групи в детските градини и училищата и за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-30 651 041	неприложимо
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			-3 865 823	

			специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда					
20	ПМС № 145/2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	компенсиране на установените към края на 2020 г. превишения на постъпленията над плащанията по бюджетите на държавните училища	1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			7 385 230	неприложимо
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			4 796 770	
21	ПМС № 53/18.02.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	промяна по бюджета на МОН, УНСС и ТУ-София	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			211 118	неприложимо
22	ПМС № 53/18.02.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	промяна по бюджета на МОН и НСА"Васил Левски"- София	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			38 593	неприложимо
23	ПМС № 172/18.04.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	трансфери за закупуване на познавателни книжки, учебници, достъп до електронно четими учебници, учебни комплекти и учебни помагала за децата и учениците от I-VII клас от общинските училища и ДГ	1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-30 079 220	неприложимо
24	ПМС № 177/29.04.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи по бюджета на МЗ за 2021 г. за изплащане на допълнителни възнаграждения за постигнати резултати на служителите в системата на здравеопазването работещи при неблагоприятни условия на труд по време на обявената	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-199 000	неприложимо
				1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование.			-851 400	

			епидемична обстановка	Приобщаващо образование”				
				1700.01.06 Бюджетна програма „Учене през целия живот”			-170 100	
25	ПМС № 179/07.05.2021 г.	чл.109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни разходи/трансфери за финансово осигуряване на дейности по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			32 357	неприложимо
26	ПМС № 188/17.05.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	приемане на план-сметка за разходите по подготовката и провеждането на избори за народни представители	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			9 900	неприложимо
				1700.03.00 Бюджетна програма „Администрация”			4 600	
27	ПМС № 191/02.06.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	осигуряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините по НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", НП "ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование" и НП "Мотивирани учители"	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1 890 605	неприложимо
28	ПМС № 192/27.05.	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни трансфери по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г.	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			-1 294 000	неприложимо

29	ПМС № 171/28.04.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи за изплащане на стипендии по Програмата на мерки за закрила на деца с изявени дарби	1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			82 485	неприложимо
30	ПМС № 53/18.02.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране, ремонт и обзавеждане на студентски общежития на ДВУ	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			239 254	неприложимо
31	ПМС № 198/17.06.2021 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи за изплащане на стипендии по Програмата на мерки за закрила на деца с изявени дарби	1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			5 805	неприложимо
32	Писмо МФ № 04-06- 60/24.02.2021 г.	чл.110, ал.4 от ЗПФ	изплащане на годишната вноска във Фонда за Международния алианс за възпоменание на Холокоста	1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			-29 337	неприложимо
33	Писмо МФ №04-06- 80/08.03.2021 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	възстановяване на транспортните разходи или на разходите за наем на педагогическите специалисти в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, финансирани от МК и от ММС за 2021 г.	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-479 168	неприложимо
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			409 698	
34	Писмо МФ № 04-06- 137/16.04.2021 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	осигуряване на допълнителни средства за стипендии образователни резултати на държавни училища, финансирани от МК	1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-42 665	неприложимо
35	Писмо МФ № 04-06- 141/20.04.2021 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	осигуряване на средства за КР за извършване на ремонт и подобряване на МТБ на ВРБ към МОН и	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			-55 657	неприложимо

			Центъра за подготовка на ученици за олимпиади	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			50 767	
				1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			4 890	
36	Писмо МФ № 04-06-136/22.04.2021 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	компенсирани промени по бюджетите на МОН, МК, ММС, ТУ-София и на общините в резултат на установени разлики между разчетения брой на децата и учениците, въз основа на които са предвидени средства по чл. 280, ал. 3 от ЗПУО със ЗДБРБ за 2021 г. и данните на ИС на МОН към 01.01.2021 г.	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			19 347 068	неприложимо
				1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			-16 939	
				1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			3 822 000	
				1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			4 268 775	
37	Писмо МФ № 04-06-156/23.04.2021 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван	1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-2 553 357	неприложимо

			недостиг от специалисти на пазара на труда за държавните училища, финансирани от МОН и МК					
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			2 477 723	
38	Писмо МФ № 04-06-157/23.04.2021 г.	чл. 110, ал. 1 от ЗПФ	увеличение на приходите по бюджета на МОН във връзка с получените средства от помощи и дарения от страната и чужбина от разпоредители с бюджет към МОН и разходване на получените средства съгл. договорните клаузи	1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			39 063	неприложимо
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			56 188	
				1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			176	
				1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			79 839	
39	Писмо МФ № 04-13-110/28.04.2021 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	получени трансфери от МТСП по програми и мерки за насърчаване на заетостта	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			42	неприложимо

				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			3 991	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			67 689	
40	Писмо МФ 04-06-165/11.05.2021 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	получени трансфери по бюджетите на училища и ресурсни центрове от общини за реализиране на дейности по допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици и получени трансфери по бюджета на НИМХ от БАНза разработване на климатичен сценарий и финансиране на Национална пътна карта за научна инфраструктура	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			6 098	неприложимо
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			7 751	
				1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			153 288	
41	Писмо МФ № 04-06-198/01.06.2021 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование" за 2021 г.	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-4 824	неприложимо
42	Писмо МФ № 04-06-199/01.06.2021 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	осигуряване на средства за капиталови разходи за извършване на ремонт и подобряване на МТБ	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			-101 037	неприложимо

			на ВРБ към МОН и на Центъра за подготовка на ученици за олимпиади	1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			67 763	
				1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			33 274	
43	Писмо на МФ № 04-06-219/14.06.2021 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	осигуряване на средства за изплащане на обезщетения за м. 11.2020 г. - м. 04.2021 г. по НП "Оптимизиране на вътрешната структура на персонала"	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1 723 595	неприложимо
				1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-1 511 052	
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			2 987 534	
44	Писмо МФ № 04-06-230/23.06.2021 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	осигуряване на средства за КР за извършване на ремонт и подобряване на МТБ на ВРБ към МОН и за закупуване на уеб базирани софтуерни продукти за управление и защита	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			-12 380	неприложимо
				1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			11 444	
				1700.01.06 Бюджетна програма „Учене през целия живот”			936	

45	Писмо МФ № 04-06-248/29.06.2021 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище"	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-214 594	неприложимо
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			183 829	
46	Писмо МФ № 04-06-249/29.06.2021 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставен трансфер от ФНИ за НЦЗПБ и НЦРРЗ	1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-627 993	неприложимо
47	Писмо МФ № 04-06-247/29.06.2021 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	получени трансфери по бюджетите на училища и ресурсни центрове от общини за реализиране на дейности по допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици	1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			1 483	неприложимо
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			3 823	
48	Писмо МФ № 04-06-231/30.06.2021 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	несъответствие в броя на децата и учениците на ресурсно подпомагане по данни на ИС на МОН към 012.01.2021 г.	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			-1 809 851	
49	Писмо МОН № 0201-86/26.02.2021 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	извършени корекции по бюджетните взаимоотношения на ДВУ за разликата между броя на приетите за обучение студенти по чл. 10, ал.	1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във			1 729 476	неприложимо

			2, т. 3, буква "в" от ЗВО и броя на студентитеи докторантите, формиращи размера на средствата за издръжка на обучението, включени в определените със ЗДБРБ за 2021 г. трансфери за ДВУ, както и предоставени трансфери за капиталови разходи.	висшето образование”				
				1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			2 000 000	
50	Писмо МОН № 0201-54/25.02.2021 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи за 2021 г. за саниране, ремонт и обзавеждане на студентски общежития на ДВУ	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-4 222 091	неприложимо
51	Писмо № 0201-101/05.03.2021 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи за 2021 г. за саниране, ремонт и обзавеждане на студентски общежития на ДВУ	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-3 947 872	неприложимо
52	Писмо № 0201-115/17.03.2021 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи за 2021 г. за саниране, ремонт и обзавеждане на студентски общежития на ДВУ	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-816 758	неприложим о
53	Писмо МОН № 0201-138/30.03.2021 г.	чл.112, ал.3 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности в програмата за оптимизация на разходите в структурата на Националната художествена академия - София, както и средства за довършване на ремонта на Спортния комплекс на Аграрния университет - Пловдив	1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-188 720	неприложимо
				1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-194 000	
				1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование -			-86 000	

				наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”				
54	Писмо МОН № 0201-191/29.04.2021 г.	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	предоставени/възстановени трансфери на/от ДВУ, БАН, Селскостопанска академия, ЦОИДУЕМ, ФНИ, общините и ПУДОС.	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-588 578	неприложимо
				1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-12 600	
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			-4 703 922	
				1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			-82 620	
				1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-1 266 199	
				1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-877 000	
				1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			-839 455	
				1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на			-1 806 941	

				националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”				
				1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			-3 153 564	
55	Писмо МОН № 0201-156/14.04.2021 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи за 2021 г. за саниране, ремонт и обзавеждане на студентски общежития на ДВУ	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-239 832	неприложимо
56	Писмо МОН № 0201-174/20.04.2021 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи за 2021 г. за саниране, ремонт и обзавеждане на студентски общежития на ДВУ	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-211 118	неприложимо
57	Писмо МОН № 0201-181/23.04.2021 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи за 2021 г. за саниране, ремонт и обзавеждане на студентски общежития на НСА „Васил Левски“ – София	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-38 593	неприложимо
58	Писмо МОН № 0201-226/27.05.2021 г.	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	финансово осигуряване на неотложни ремонтни дейности, закупуване на оборудване и обзавеждане, както и финансово осигуряване на дейностите и мерките по оптимизация на разходите и	1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			-238 123	неприложимо
				1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на			-50 000	

			структурата на НХА-София в изпълнение на РМС № 940/18.12.2020 г.	качеството във висшето образование”				
				1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-516 000	
59	Писмо МОН № 0201-262/18.06.2021 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	одобрили допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2021 г. за саниране, ремонт и обзавеждане на студентските общежития на ДВУ	1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-239 254	неприложимо
60	Писмо МОН № 0201-285/29.06.2021 г.	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	предоставени/възстановени трансфери на/от ДВУ, БАН, Селскостопанска академия, ЦОИДУЕМ, ФНИ, общините и ПУДОС.	1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-399 417	неприложимо
				1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-35 884	
				1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			-4 061 648	
				1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			-55 634	
				1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			-82 227	

			1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-464 624
			1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-25 000
			1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			-346 785
			1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-10 689 033
			1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			-85 000

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ВСЕОБХВАТНОТО, ДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ. УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

Изпълнението на стратегическите и оперативните цели на Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот в периода от 01.01.2021 г. до 30.06.2021 г. се осъществява чрез провеждане на национални образователни политики и интегрирането им с други публични политики за постигане на синергия в действията. То е непосредствено свързано с изпълнението на приоритетите, заложи в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030) и на основната цел на Приоритет 1 „Образование и умения“ от Националната програма за развитие: България 2030: „Повишаване на качеството на човешкия капитал чрез формирането на високо образовани, иновативни и активни личности, способни да се реализират успешно като професионалисти и граждани и така да допринасят за личното си благоденствие и устойчивото развитие на всички социални сфери”.

Усилията на МОН в изпълнение на стратегическите и оперативните цели на Министерството на образованието и науката (МОН) в областта на предучилищното и училищното образование през полугодиято бяха насочени към:

- Повишаване на обхвата и качеството в предучилищното образование, предвид неговата базисна значимост за постигане на по-високи образователни резултати в училище и за успешно реализиране на пазара на труда.

През последната година и половина светът беше изправен пред редица нови предизвикателства, свързани с борбата с COVID-19, както и с преодоляване на последствията от прекъсването на дейностите в редица сфери на обществения живот. За първи път бяха затваряни за посещение всички образователни институции, което несъмнено се отрази върху емоционалното и социалното развитие на децата и учениците, а не на последно място и предизвика учителите да работят в необичайна среда.

През изминалото шестмесечие усилията бяха насочени към увеличаване на обхвата на децата в предучилищно образование, улесняване на достъпа до образование и успешно включване в системата на предучилищното образование на всяко дете от 4-годишна възраст до постъпването му в първи клас, включително чрез премахване на социално-икономическите бариери и прилагане на мерки за преодоляване на неравенствата.

- Успешно включване на децата и учениците в системата на училищното образование и намаляване дела на преждевременно напусналите училище.

В тази връзка през разглеждания период приоритет имаха интегрираните политики за осигуряване правото на всяко дете на качествено образование и за превенция на отпадането от училище, с фокус върху децата и учениците от уязвимите групи. Те се прилагат заедно с политики и мерки, насочени към нарастване на дела на завършилите средно образование и насърчаване на участието на младите хора във формално и неформално образование и обучение.

- Повишаване качеството на училищното образование за подобряване на образователните резултати, включително за намаляване дела на 15-годишните ученици с постижения под критичния праг в международното изследване PISA.

През отчетния период политиките в тази област бяха насочени към усвояване на ключовите компетентности за учене през целия живот (включително цифрови, езикови, социални) от ранна възраст и същевременно с това – към формиране на ценности. Важни акценти бяха поставени върху придобиването на функционална грамотност, на интердисциплинарни и практически ориентирани знания и умения с възможност за решаване на проблеми, върху развиването на творческо и критично мислене и на гражданска ангажираност. Основен инструмент в тази посока са устойчивите и последователни политики за повишаване привлекателността на учителската професия и социалния статус на българския учител, за стимулиране на професионалното развитие и за усъвършенстване на професионалните компетентности на педагогическите специалисти, включително за подкрепа на иновативното преподаване.

През изминалото полугодие съществено внимание беше отделено на инвестициите в образователната инфраструктура и модернизирването на материалната база в детските градини и училищата, което спомага за превръщането им в привлекателна социална среда.

- Повишаване нивото на компютърните и цифрови умения, на дигиталните умения и компетенции с цел широкото използване на ИКТ и базираните на тях услуги, както и на образователните иновации.

Дигиталните умения и компетенции са приоритет за целия образователен спектър. През изминалия шестмесечен период значението им нарастна още повече с провеждането на обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС) след въведеното извънредно положение поради разпространението на епидемията от COVID-19 и преминаването към неприсъствено обучението на учениците.

През този период беше поставен и акцент върху иновациите в образованието, които целят промяна на културата на преподаване и създаване на по-привлекателна среда за учене. Интегрирането им в образователния процес води до повишаване на неговата ефективност и стимулиране на креативното мислене и творчеството в процеса на обучение.

- Повишаване приложимостта на училищното образование за постигане на професионална реализация и разширяване на професионалното образование и обучение; повишаване компетентностите на хората в трудоспособна възраст и ефективно предлагане на възможности за учене през целия живот (УЦЖ).

В тази връзка ключово значение през отчетния период имаше разширяването на обхвата на дуалното обучение и увеличаване на възможностите за осъществяването му по различни професии, съобразено с потребностите на бизнеса на регионално и областно равнище. Усилията бяха насочени и към създаване на привлекателни и гъвкави възможности за придобиване на основни умения, на нови компетентности, на квалификация и преквалификация във формалната образователна система и в неформалното обучение, както и създаване на условия за информално учене, към ефективно прилагане на национална квалификационна рамка за учене през целия живот.

За ефективно постигане на стратегическите и оперативни цели се разработват и прилагат цялостни и системни политики, обезпечени с необходимите човешки, финансови и материални ресурси и ползвачи се с широко обществено доверие и подкрепа. Реализирането на тези политики се базира на ефективното взаимодействие между институциите, на съвместните усилия на педагогическите специалисти, родителите и всички заинтересовани страни и на връзката със семействата на децата и учениците.

б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати, относими към съответната област на политика/функционална област

Изпълнението на политиките в областта на предучилищното и училищното образование през първото полугодие на 2021 г. беше насочено към следните ползи за обществото и гражданите:

- Увеличаване на обхвата в предучилищното образование и улесняване на достъпа до образование чрез премахване на социално-икономическите бариери. Повишено качество на образованието и грижите в ранна детска възраст;
- Постигане на равен достъп на децата и учениците до качествено училищно образование и увеличаване на възможностите за тяхната личностна и професионална реализация;
- Повишаване на образователните резултати на учениците и формиране на ключови компетентности;
- Осигуряване на условия за квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти за повишаване на социалния статус на българския учител и за осигуряване на образователната система с мотивирани педагогически специалисти;
- Осигуряване на съгласуваност и ефективност на политиката за професионално образование и обучение на национално, регионално и местно равнище;

- Създаване и прилагане на механизми за осигуряване качеството на професионалното образование и обучение и за ориентирането му към пазара на труда, включително за развитие на дуалното обучение;
- Създаване на условия и среда за учене през целия живот;
- Провеждане на ефективна образователна политика сред българските общности в чужбина и съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство;
- Намаляване на социалното изключване, повишаване качеството на работната сила и подобряване на качеството на живот и благосъстоянието на гражданите.

През отчетния период усилията на МОН за достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото в областта на предучилищното и училищното образование бяха насочени към придобиването на ключови компетентности в трите основни измерения: знания, умения и нагласи; за усвояването на българския книжовен език, учебния план, общообразователната, профилираната и професионалната подготовка; за оценяването на резултатите от обучението на учениците и за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование. Постигането на ползите за обществото се осъществява чрез интегрирана политика за повишаване качеството на общото и професионалното образование и осигуряване на възможности за подпомагане на ученици в начален и прогимназиален етап със затруднения при усвояване на учебния материал.

За постигане на равен достъп до качествено образование и съответствие между образователния сектор и потребностите на пазара на труда през изминалия шестмесечен период се изпълняваха дейности за подобряване качеството на предучилищната, училищната и професионалната подготовка; планиране, усъвършенстване и оценяване на процесите в детската градина и в училището; въвеждане на системи за ефикасно управление на образованието и участие в мрежи. Образователните институции в системата на предучилищното и училищното образование през отчетния период насочиха усилията си към идентифициране и посрещане на различните потребности на децата и учениците, към развитие и прилагане на компетентностен модел и на иновативни методи на обучение, към дигитализация на образованието.

Политиката по увеличаване доходите на учителите засяга 84 369 педагогически специалисти (по данни на НСИ към 26.04.2021 г.), работещи в държавни и общински образователни институции през учебната 2020/2021 година. Чрез повишаване на възнагражденията в системата на предучилищното и училищното образование се цели привличането и задържането на квалифицирани учители и повишаване на социалния им статус, повишаване на мотивацията за упражняване на учителската професия, привличане на млади хора и специалисти от други професии и представители на бизнеса.

През изминалия шестмесечен период продължиха инвестициите в образователна инфраструктура, насочена към изграждане на нови, разширение и

реконструкция на съществуващи детски градини и училища в Република България. Целта е постигане на цялостен обновен облик на образователните институции с фокус върху създаването на материална база, гарантираща здравословни и качествени условия за образование и обучение. Продължи изграждането на съвременна здравословна физическа среда за деца и ученици, създаването на условия за въвеждане на задължително предучилищно образование на децата, навършили 4-годишна възраст; както и увеличаване броя на училищата с организация на учебния ден на едносменен режим.

За постигането на ползата/ефекта по отношение на показателите допринесоха съвместните усилия на педагогическите специалисти в образователните институции, на регионалните управления на образованието (РУО), на родителите и всички заинтересовани страни.

➤ **Отчет на показателите за полза/ефект (Приложение № 5)**

• По отношение на показателя: *Дял на преждевременно напусналите образователната система (заложен 10,6% за 2021 г.)* се прилагат политики, които се основават на принципите за равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик; равнопоставеност и недопускане на дискриминация. По данни на НСИ, публикувани на 15.03.2021 г., дялът на рано напусналите образование и обучение за 2020 г. е 12,8 %.

През първото полугодие на 2021 г. продължи осъществяването на мерки за превенция, интервенция и компенсиране на преждевременното напускане на образователната система, успоредно с анализа на причините за отпадане и преждевременно напускане на училище, включително чрез дейности по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, създаден с ПМС № 100/08.06.2018 г., изм. и доп. ПМС № 259/14.10.2019. Приоритет имаха интегрираните политики за осигуряване правото на всяко дете на качествено образование и за превенция на отпадането от училище, с фокус върху децата и учениците от уязвимите групи.

В изпълнение на промените в ЗПУО, регламентиращи обучението от разстояние в електронна среда; в Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, в Наредбата за приобщаващото образование и др., с цел да не се допусне прекъсване на образователния процес и за противодействие на риска от отпадане в ситуация на обучение от разстояние, МОН предприе специални мерки - предоставяне на лаптопи на ученици и учители, които не разполагат с устройства за електронно обучение; осигуряване на алтернативни начини за доставяне на учебни материали и получаване на обратна връзка чрез включване на образователните медиатори и социалните работници, подпомагащи връзката между училището и семейството.

През първото полугодие на 2021 година продължиха усилията за усъвършенстване на взаимодействието между заинтересованите страни с цел постигане по-висока степен на ефективност на политиката.

- *По отношение на показателя: Дял на обхванатите в предучилищното образование деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас (заложен 90,2% за 2021 г.)* Министерството на образованието и науката продължава да провежда целенасочена и последователна политика за подобряване на обхвата в предучилищното образование и повишаване на неговото качество. Тя е насочена и към осъществяване на заложените цели в Приоритетна област 1 „Ранно детско развитие“ от Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030). За увеличаване на обхвата на децата в предучилищно образование, за улесняване на достъпа до образование и успешно включване в системата на предучилищното образование на всяко дете от 4-годишна възраст до постъпването му в първи клас, включително чрез премахване на социално-икономическите бариери за преодоляване на неравенствата, беше приета Наредба за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места. През отчетния период беше подготвено първото изплащане на компенсации за периода от 1 януари до 31 май 2021 г.

В изпълнение на политиката за увеличаване на обхвата в предучилищно образование през първото шестмесечие на 2021 г. продължава работата на МОН по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022 г.

Ключов фактор за успеха на политиките в предучилищно образование е взаимодействието между заинтересованите страни на национално и местно равнище, връзката с родителите и привличането на образователни медиатори. В тази посока МОН провежда широки обществени консултации за осигуряване на качествено образование и грижи в ранна детска възраст.

- *По отношение на показателя: Дял на 15 годишните със слаби постижения по четене, математика и природни науки* се провеждат политики, насочени към повишаване качеството на образованието, към по-добра дигитална подготовка на учениците и към стимулиране на иновациите. Основополагащо в тази връзка е въвеждането на компетентностния подход в училище, което изисква смяна на фокуса в обучението от преподаване на знания към овладяване на ключови компетентности и развитието на способности да се решават проблеми. През първото полугодие на 2021 г. фокусът беше насочен и върху създаване и прилагане на иновации във всички сфери на училищния живот във всички училища и подкрепа за внедряването на педагогически иновации. Съществен акцент беше поставен върху подготовката и провеждането през м. май и юни 2021 г. на националното външно оценяване след 4, 7 и 10 клас и на държавните зрелостни изпити в 12 клас. Политиките се осъществяват

в условията на обвързаност и съгласуваност на действията на училищата с родителите и другите заинтересовани страни.

- По отношение на показателя: *Участие на населението на 25-64 навършени години в образование и обучение (заложен 5,1% за 2021 г.)* се осъществяват политики и мерки в рамките на приоритетите на политиката за учене през целия живот. По данни на НСИ, публикувани на 15.03.2021 г., относителният дял на населението (на 25-64 навършени години), участващо в образование и обучение за 2020 г. е 1,6 %. През първото шестмесечие на 2021 г. продължиха усилията на МОН, насочени към създаване на привлекателни и гъвкави възможности за придобиване на основни умения, на нови компетентности, на квалификация и преквалификация във формалната образователна система и в неформалното обучение, както и създаване на условия за информално учене.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

<i>Област на политика:</i>				
Политиката в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот		2021 г.		
Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Целева стойност	Отчет	
1. Дял на преждевременно напусналите образователната система	процент (%)	10,6	12,8 по данни на НСИ към 15.03.2021 г.	
2 Дял на обхванатите в предучилищното образование деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас	процент (%)	90,2	82,7 за 2019 г. по данни на Евростат	
3. Дял на 15-годишните със слаби постижения по:				
3.1. четене	процент (%)	28,01	47	
3.2. математика	процент (%)	34,8	44,4	
3.3. природни науки	процент (%)	28,0	46,5	
4. Участие на населението на 25-64 навършени години в образование и обучение	процент (%)	5,1	1,6 по данни на НСИ към 15.03.2021 г.	

Стойностите за 2020 година на част от цитираните показатели са достъпни на сайта на НСИ от 15.03.2021 г., но с оглед на коректността в интерпретирането на данните, показателите ще бъдат анализирани в годишния отчет за изпълнение на

1 Изследването PISA на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) се провежда веднъж на 3 години, като последното изследване е проведено през 2018 г.

програмния бюджет на МОН за 2021 година. Отчетните данни по т. 3 отразяват участието на българските ученици в Изследването PISA на ОИСП.

За постигане целите на политиката в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование и на ученето през целия живот допринасят и процедурите по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.“. По отношение на изпълнението на проекти по Оперативната програма са реализирани следните дейности:

Проект BG05M2OP001-2.010-0001 „Квалификация за професионално развитие на педагогическите специалисти“

Проектът има за цел да мотивира и задържи в образователната система младите педагогически специалисти, да подобри педагогическата, методическата и управленската подготовка и да създаде сред педагогическите специалисти (ПС) мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване в отговор на съвременните предизвикателства пред образователната система в България. Проектът е удължен с 10 месеца и дейностите ще се изпълняват до 04.08.2022 г. Отчетено е следното изпълнение на проекта към полугодиято:

Дейност 1 Подкрепа за професионално израстване и развитие на професионалните умения на педагогически специалисти чрез обучения, които завършват с присъждане на от 1 до 3 квалификационни кредита

Дейността свързана с квалификацията на ПС не е прекъсвала, дори по време на затруднената епидемична обстановка. До момента са приключили успешно три кампании, като в тях са сформирани над 1700 групи с 45 122 ПС, успешно преминали обучение. Към настоящия момент тече четвърта кампания по проекта, която е с период от 01.10.2020 г. до 03.10.2021 г. Предвид необичайната обстановка в страната и извършените промени по отношение на квалификацията на ПС е дадена възможност обученията да се провеждат синхронно в електронна среда от разстояние.

Дейност 2 Подкрепа на педагогическите специалисти за участие в процедури за придобиване на професионално-квалификационни степени, включително провеждане на подготвителни курсове за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен

Дейността е в подкрепа на ПС за участие в процедури за придобиване на професионално-квалификационни степени (ПКС) също не е прекъсвала, като до момента общо 16 884 педагогически специалисти от цялата страна са участвали в процедури за придобиване на ПКС, финансирани от проекта.

От стартирането на проекта (04.10.2018 г.) до 30.06.2021 г. в обучения са включени:

- Педагогически специалисти до 34 г. възраст, включени в програми за повишаване на квалификацията по ОП – 7 055 бр.;
- Педагогически специалисти м/у 35 и 54 г. възраст, включени в програми за повишаване на квалификацията по ОП – 31 038 бр.;

- Брой педагогически специалисти, включени в обученията за прилагане на съвременни методи за оценяване – 5 515 бр.

Дейност 3 Разработване на информационна система на педагогическите специалисти

По дейността е реализирана информационна система за изпълнение, управление, контрол и отчитане на дейност 1 и дейност 2.

Дейност 4 Оценка на качеството на извършените квалификационни дейности по операцията

Избран е външен изпълнител за реализиране на дейността свързана с оценката на качеството на постигнатите резултати от проведените обученията по дейност 1 и 2, както и придобитите ПКС.

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“

Основната цел на проекта е да се подпомогне равния достъп до качествено образование и по-пълното обхващане на учениците в училищното образование чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и за развитие на потенциала и възможностите им за успешно завършване на средно образование и за бъдеща социална, професионална и личностна реализация. Фокусът е към ученици в начален и прогимназиален етап.

Във връзка с реализиране на основната цел на проекта в условията на кризата с разпространението на COVID-19, през м. април 2021 г. стартира писмената процедура за удължаване срока на изпълнение на договора и искане за увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ. На 11.06.2021 г. бе подписано Допълнително споразумение, с което изпълнението на проекта е удължено до 31.07.2022 г., но не са предоставен допълнително искания финансов ресурс за обезпечаване на дейностите. Отчетено е следното изпълнение на проекта за полугодieto:

Дейност 1. Изработване на инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа

Дейността е изпълнена и е приключила с изработен Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система, който съдържа общо 141 броя тестове и въпросници за класовете от различните етапи на образование и с проведени обученията на 255 обучители за реализацията на Дейност 2 по проекта.

Дейност 2. Организиране и провеждане на обученията на педагогическите специалисти за прилагане на инструментариума за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа

Обученията на педагогическите специалисти от училищата се провеждат от обучителите по Дейност 1, преминали обучение за обучители, организирано от

Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Обученията ще продължат до 15.07.2021 г. Планирано е в тях да се включат около 10 500 педагогически специалисти от цялата страна. Възложители на обученията са училищата, включени в проекта.

Дейност 3. Осъществяване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците в съответствие с чл. 17 и чл. 27 от Наредбата за приобщаващото образование чрез допълнително обучение по учебни предмети за превенция на обучителни затруднения и/или за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание

От началото на изпълнение на дейността до 30.06.2021 г. са издадени и отчетени общо 1 201 857 Удостоверения за успешно преминали през допълнителни обучения в учебните 2018/2019, 2019/2020 и 2020/2021 години на ученици в риск от отпадане от образователната система. За периода 01.01.2021 г. – 30.06.2021 г. са издадени и отчетени общо 257 895 Удостоверения за успешно преминали през допълнителни обучения. Общият брой на учениците, получили удостоверения за успешно преминаване през допълнителни обучения по Дейност 3 е 147 297, а за периода 01.01.2021 г. – 30.06.2021 г. е 13 195.

Дейност 4. Допълнителни обучения във втори гимназиален етап за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание и/или за актуализация на компетентностите с цел успешно полагане на държавния зрелостен изпит по български език и литература, както и държавни зрелостни изпити по други предмети от общообразователната подготовка

В условията на въведени противоепидемични мерки за ограничаване разпространението на COVID-19, дейностите за допълнително обучение се провеждат предимно от разстояние в електронна среда.

Допълнителните обучения се провеждат съгласно разработените графици на групите, които при необходимост се актуализират.

От началото на изпълнение на дейността до 30.06.2021 г. са издадени и отчетени общо 78 871 Удостоверения за успешно преминали през допълнителни обучения в учебните 2018/2019, 2019/2020 и 2020/2021 години ученици в риск от отпадане от образователната система. За периода 01.01.2021 г. – 30.06.2021 г. са издадени и отчетени общо 25 428 удостоверения. Общият брой на учениците, получили удостоверения за успешно преминаване през допълнителни обучения по Дейност 4 е 13 854, а за периода 01.01.2021 г. – 30.06.2021 г. е 2 832.

Дейност 5. Осъществяване на обща подкрепа чрез осигуряване на занимания по интереси за стимулиране на творческите изяви и за повишаване на мотивацията за учене – за учениците от училищата с по-ниска концентрация на ученици в риск от ранно отпадане (минимум 2% от общия брой на учениците в съответното училище), в т.ч. и тези, участващи в дейност 3

Изпълнението на дейността беше значително затруднено вследствие прекъсването на присъствените учебни занятия. За настоящата учебна 2020/2021 година в резултат на търсените от училищата и предлаганите от ръководителите

дейности в 399 училища са сформирани 1210 групи за занимания по интереси с включени 19 041 ученици. Групите са сформирани в определените с указанията 8 тематични направления: „Дигитална креативност“, „Природни науки“, „Математика“, „Технологии“, „Изкуства и култура“, „Гражданско образование“, „Екологично образование и здравословен начин на живот“, „Спорт“, както и дадената възможност за избор на друго, тематично направление съобразно желанията и интересите на учениците и възможностите на училището. За периода 01.01.2021 г. – 30.06.2021 г. общият брой ученици преминали успешно обща подкрепа чрез осигуряване на занимания по интереси за стимулиране на творческите изяви и за повишаване на мотивацията за учене е 7 358.

Дейност 6. Осъществяване на обща подкрепа чрез кариерно ориентиране с цел подготовка за преход към следваща степен, за мотивация за продължаване на образованието, за участие на пазара на труда, кариерно ориентиране за учениците от прогимназиалния етап на образование (от 5-ти до 7-ми клас) посредством центрoвете за подкрепа за личностно развитие, включително и по обучителната система STEM, когато е приложимо и др.

Във връзка с изпълнение на договор за обществена поръчка с предмет: „Изработване на инструментариум, включващ два теста за кариерно ориентиране на ученици от V, VI и VII клас в риск от преждевременно напускане на образователната система, по проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ – фаза 1, са разработени два теста:

- Картинен тест за ранно кариерно ориентиране на ученици от V-VI клас, които са в риск от преждевременно напускане на образователната система;
- Ситуационен въпросник за кариерно ориентиране на ученици от VII клас, които са в риск от преждевременно напускане на образователната система.

Проведена е емпирична верификация (провеждане на първо изследване за надеждност и валидност и провеждане на второ изследване за оценка на тест-ретестовата надеждност) на двата теста.

Разработени, отпечатани и разпространени са „Насоки за работа по кариерно ориентиране на ученици от V, VI и VII клас, които са в риск от преждевременно напускане на образователната система“

В периода 23-31 март 2021 г., в електронна среда в платформата MSTeam са проведени обучения от авторите на тестовете за кариерно ориентиране на ученици на 122 кариерни консултанти от центрoвете за подкрепа за личностно развитие /ЦПЛР/ за формиране на компетентности за работа с двата теста за кариерно ориентиране на ученици от V, VI и VII клас в риск от преждевременно напускане на образователната система.

За периода 01.01.2021 г. – 30.06.2021 г. общият брой ученици, обхванати от дейности по кариерно ориентиране е 12 416.

Дейност 7. Дейности за работа с родителите чрез включване на образователни медиатори, социални работници, ромски авторитети и лидери,

представители на неправителствени организации и др. заинтересовани лица в образователния процес и насърчаване на сътрудничеството с педагогическите специалисти за намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система от учениците

От началото на изпълнението на дейността в училищата, включени в проекта, са назначени 887 образователни медиатори и 103 социални работници. По време на обучението от разстояние в електронна среда те оказват съдействие на педагогическите специалисти за обмен на информация между учители и родители, подпомагат родителите и учениците при самоподготовката и упражненията. В периода 11 януари - 31 март 2021 година семинарите за формиране и надграждане на умения за работа с родителската общност са реализирани синхронно от разстояние в електронна среда. Сформирани са 115 групи и са обучени общо 2639 педагогически специалисти – директори, образователни медиатори и социални работници.

Дейност 8. Участие в междуучилищни дейности по т. 3, 4 и 5. Отделното училище ще може да инициира изготвянето на междуучилищна програма, да се включва в такава предложена от друго(и) училище(а) или да се присъедини към дейности, чиито реализация е вече стартирала

Поради въведените противоепидемични мерки на територията на Република България, изпълнението на дейността е невъзможно на този етап, тъй като между училищните дейности следва да се провеждат съвместно от две или повече училища.

Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“

Проектът е насочен към дигитализацията в образованието и прилагането на облачни технологии, които ще осигурят достъпност, актуалност и управление на образователните ресурси - основа за качествено образование. Продължителността на проекта е 36 месеца, считано от 15.10.2019 г.

Отчетено е следното изпълнение на проекта за полугодиято:

По проекта се внедрява система за управление на идентичността и достъпа на потребителите - експерти, педагогически кадри, ученици и родители.

Разработва се облачна среда, която ще предостави технически възможности за функциониране на платформа за образователни услуги и съдържание (ПОУС), както и за внедряване на други платформи и информационни системи за нуждите на образователната система.

След цялостното изграждане на облачната среда и стартиране на платформата за образователни услуги и съдържание ще стартират дейностите по разработване на дигитално образователно съдържание. Ще се проучат, селектират и адаптират стойностни онлайн дигитални образователни ресурси с отворен достъп. След контрол от страна на МОН одобрените ресурси ще се публикуват в платформата за свободно ползване.

Дейност 1. Изграждане на облачна среда и внедряване на платформа за образователни услуги и съдържание с надежден комуникационен достъп на потребители – експерти, педагогически кадри, ученици и родители

Сключен е договор с избран изпълнител за „Доставка и гаранционен сервиз на компютърна и периферна техника и инфраструктурно оборудване, за нуждите на Министерството на образованието и науката и изпълняваните от него политики и проекти“. Доставено е следното оборудване и софтуер:

1. Софтуер за виртуализация – 2 броя;
2. Платформа за управление на виртуални ресурси – 2 броя;
3. CWDM – 2 броя;
4. Платформа за наблюдение и анализ на виртуална инфраструктура – 2 броя;
5. Платформа за наблюдение и анализ на приложения – 2 броя.

Извършена е инсталация, настройка, тестване и пускане в експлоатация на доставеното оборудване по проекта в две комуникационни помещения.

Сключен е договор с "Телелинк Бизнес Сървисис" ЕАД с предмет „Проектиране и изграждане на облачна среда и проектиране и внедряване на система за управление на идентичността и достъпа на потребителите - експерти, педагогически кадри, ученици и родители“.

За изпълнението на дейност 1. са проведени процедури за избор на изпълнител съгласно ЗОП и са сключени Договор № ДОЗ-14/18.05.2021 г. с „Контракс“ АД и Договор № ДОЗ-13/29.04.2021 г. със „Стемо“ ООД. Със сключването им е обезпечено цялостното изпълнение на дейността.

Дейност 2. Изграждане на модерна защитена образователна среда в училищата и детските градини, базирана на съвременни съоръжения /оборудване за онагледяване/ представяне на учебния материал чрез ИКТ (като интерактивни дъски, интерактивни маси за детските градини, таблети, мултимедийни проектори и дисплеи за визуализация на интерактивно съдържание, специализирана съвременна техника и за ученици със сензорни увреждания, аутисти, ДЦП и др.)

2 000 интерактивни дисплеи са доставени и монтирани в образователните институции, които участват в дейностите по проекта.

За доставката на преносими компютри, устройства за достъп до интернет с предплатени пакети за интернет, с цел обезпечаване на образователния процес, са сключени договори между конкретния бенефициент – МОН и избрани изпълнители.

Закупени са 1986 бр. преносими компютри, 500 устройства за достъп до интернет с 500 предплатени пакети за интернет. Техника е раздадена на 453 училища.

За изпълнение на дейността се извършва проучване в училищата за необходимостта от закупуване на специфична техника за нуждите на ученици със специални образователни потребности, сензорни увреждания, аутисти, детска церебрална парализа и др.

Дейност 3 Обучения на педагогически специалисти (учители, директори, зам.-директори и др. с преподавателска заетост) по и със средствата на ИКТ, но не само.

3.1. Обучение в дигитални умения за създаване на дигитално съдържание за учебния процес

Изпълнението на поддейности 3.1 и 3.4 е свързано с изграждането на облачна среда и внедряването на платформа за образователни услуги и ще стартира след приключването на дейност 1 и след провеждането на процедура за избор на изпълнител/и по реда на ЗОП.

3.2. Обучение на учители за преподаване на знания и умения по дигитална грамотност – ключови дигитални умения – базови и за напреднали, нови технологии, продукти и програми, медийна грамотност, онлайн съдържание и поведение, и др. за повишаване дигиталната компетентност на учащите се.

За обучение на учители за преподаване на знания и умения по дигитална грамотност – ключови дигитални умения са сформирани 469 групи с включени 7023 участници, 1228 педагогически специалисти са приключили обучение и са получили удостоверение.

3.3. Обучения на учители за програмиране/кодирание, кибер сигурност, защита на интелектуална собственост и др.

Изпълнението на обученията по поддейност 3.3 ще стартира след провеждане на процедура за избор на изпълнител/и по реда на ЗОП.

Дейност 4. Разработване на дигитално образователно съдържание като електронни учебници и e-помогаля по учебни предмети, интерактивни и мултимедийни уроци, образователни приложения и игри, тестове и др. Контрол на съответствието на дигиталното съдържание с утвърдените програми и добрите педагогически практики

За изпълнение на дейността са извършени подготвителни действия от страна на екипа на проекта свързани с подготовка на документацията за провеждане на планираните за тази дейност обществени поръчки, които ще бъдат възлагани по реда на ЗОП.

Дейност 5. Идентифициране и утвърждаване на стойностни дигитални образователни ресурси – международни и национални, с отворен достъп и внедряването им в платформата за образователни услуги и съдържание (вкл. и за ученици със сензорни увреждания, аутисти, ДЦП и др.)

За изпълнението на дейността през м. 04.2021 г. е сключен договор с „Център за образователни инициативи“ ООД, с предмет „Създаване на електронен каталог (хранилище) на стойностни дигитални образователни ресурси с отворен достъп и интегрирането му в платформа за образователни услуги и съдържание“. Поръчката се изпълнява с подизпълнител Сдружение „Център за образователни инициативи“.

Проведени са социологически проучвания на обществените нагласи с цел да бъдат идентифицирани възможните реакции в заинтересованите страни, опитът на учителите и учениците в създаването и използването на електронни образователни ресурси, както и европейския опит за централизирано въвеждане на платформи с интегрирани образователни ресурси в изпълнение на договор № Д03-6/25.03.2021 г. сключен с „Алфа Рисърч“ ООД.

Дейност 6. Повишаване на дигиталната компетентност и умения на учениците под формата на извънкласни дейности (клубове по интереси и допълнителни занимания по ключови дигитални умения – базови и за напреднали, включително и компютърно моделиране/кодиране)

Проектът стартира изпълнението на дейност 6 през м. декември 2019 г. От началото на изпълнение на дейността до момента са регистрирани 5689 клубове по интереси, от които 3983 са одобрени от ЕОУП, като включените в групите ученици са 57 204.

Дейността по провеждане на занимания по ключови дигитални умения продължава да се изпълнява, като за учебната 2020/2021 година са създадени 2452 клуба по интереси, от които 746 клуба по интереси са одобрени от ЕОУП с включени общо 10 963 ученици.

От началото на изпълнение на дейността до момента са регистрирани 5 686 клуба по интереси, от които 3 983 са одобрени от ЕОУП, като включените в групите ученици са 57 171.

Дейност 7. Информационни кампании за ползите от дигиталната компетентност, кибер безопасност, медийната грамотност, защита на интелектуалната собственост, промоциране на EU Code Week и др.

Във връзка с изпълнение на дейността е проведена процедура за избор на изпълнител и е сключен договор, с предмет „Провеждане на социологически проучвания на обществените нагласи с цел да бъдат идентифицирани възможните реакции в заинтересованите страни, опитът на учителите и учениците в създаването и използването на електронни образователни ресурси, както и европейския опит за централизирано въвеждане на платформи с интегрирани образователни ресурси“. Провеждат се социологически проучвания на обществените нагласи с цел да бъдат идентифицирани възможните реакции в заинтересованите страни, опитът на учителите и учениците в създаването и използването на електронни образователни ресурси, както и европейския опит за централизирано въвеждане на платформи с интегрирани образователни ресурси.

Проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“

Целта на проекта е повишаване на съответствието на професионалното образование и обучение с пазара на труда и създаване на възможности за повишаване на квалификацията за бъдещата работна сила по професии, ключови за икономиката на

страната. Проектът ще предостави на работодателите възможност да наемат квалифицирани кадри с подходяща професионална подготовка и опит, придобити по време на обучението в реална работна среда. Дейностите са насочени и към подобряване на компетентностите на учителите и преподавателите по професионална подготовка, както и придобиване на педагогически и методически умения от представители на работодателите. Продължителността на проекта е 36 месеца. Отчетено е следното изпълнение на проекта към полугодиято:

До момента в проекта са включени 131 професионални гимназии и средни училища с професионални паралелки, в които се обучават 5994 ученици.

Дейност 1. Дейности в подкрепа на училищата, осигуряващи дуална система на обучение - Обучения за повишаване на квалификацията и компетентностите на учителите и на преподавателите по професионална подготовка. Закупуване на оборудване и материали за целите на дуалното обучение и разработване/закупуване на учебни помагала и материали за специфична професионална подготовка и ключови компетентности на ниво училище

Сформирани са групи за обучения на учители.

Част от професионалните гимназии и училища с паралелки за професионална подготовка са закупили оборудване, работно облекло и лични предпазни средства и учебни помагала, както следва:

- 124 училища са закупили оборудване на обща стойност 2 804 868,04 лв.;
- 113 училища са закупили работно облекло на обща стойност на 960 776,33 лв.;
- 90 училища са закупили учебни помагала на обща стойност 456 965,62 лв.

Дейност 2. Дейности в подкрепа на образователната система - разработване на учебни планове, учебни програми, национални изпитни програми за дуална система на обучение, инструменти за оценка и помощни и методически материали на национално ниво

Изготвена е документация за провеждане на открита процедура по ЗОП с предмет „Разработване на инструментариум за оценка на качеството на преподаване в дуалната система на обучение и за оценяване на работното място“. По проекта са изготвени Насоки за провеждане на обучението на учители, Насоки за изпълнение на дейност 4.1 - Обучения на наставници в педагогически и методически умения и приложения, Насоки за разработване на учебни помагала и материали за специфична професионална подготовка и приложения към тях и Насоки за разработване на учебната документация и национални изпитни програми.

Със Заповед № РД09-1335/29.06.2021 г. на министъра на образованието и науката са определени училищата, които ще организират и осъществяват процеса по разработването на учебна документация и национални изпитни програми.

В част от училищата се провеждат обучения на учители и обучения на наставници.

Подадени са заявки от 41 училищата, участващи по проекта за разработване на учебни помагала и учебни материали.

Дейност 3. Дейности в подкрепа на учениците - Участия в „пробно стажуване“ в партниращо предприятие и допълнителни занимания по чужд език/или професионална подготовка за ученици, които се обучават в X-ти клас на първи гимназиален етап

От началото на изпълнение на дейността 3739 ученици са преминали едно „пробно стажуване“, а участвалите в две „пробни стажувания“ са 863.

Продължава и изпълнението на дейността за провеждане на допълнителни занимания по чужд език и/или професионална подготовка за учениците от X-ти клас, като от началото на изпълнение на проекта в групите за обучения са включени общо 2179 ученици, от които 1359 ученици, включени в обучения за професионална подготовка и 820 ученици, включени в обучения по чужд език по професията.

Дейност 4. Дейности в подкрепа на работодателите - Обучения на наставници в педагогически и методически умения, осигуряване на наставници за провеждане на дуалната система на обучение в предприятията и информационни кампании

Към момента 392 наставници са заявили желание за включване в обучение. Сформирани са групи за обученията на наставници.

Във връзка с въведената извънредна епидемична обстановка на територията на Република България, свързана с разпространението на COVID – 19, екипът за организация и управление на проекта (ЕОУП) взе решение да бъдат проведени повече събития от първоначално заложените с по-малък брой участници. В проекта е заложено да бъдат проведени по 1 информационна кампания на ниво район на планиране, т.е. по шест регионални информационни кампании за всяка година от изпълнението на проекта.

Дейност 5. Дейности в подкрепа на родителите - популяризиране на дуалната система на обучение сред родителите

Въвеждането на временни противоепидемични мерки на територията на Република България доведе до затруднения в планирането и изпълнението на тази дейност.

Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ се изпълнява в партньорство с Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ)

Основната цел на проекта е навременното ранно обхващане и образователното приобщаване на деца от уязвимите групи в предучилищното образование, подкрепа на достъпа им до качествено образование, подкрепа на социалното им приемане и сближаване за изграждането им като пълноценни граждани и за успешна

професионална, социална и личностна реализация. Отчетено е следното изпълнение на проекта към полугодието:

В дейностите за предоставяне на допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи до момента са участвали 27 678 деца от всички възрастови групи, както и 3757 учители от 1106 детски градини; 22 743 деца са включени в дейността за възстановяване на средствата за такси. 849 са детските градини/училища с подготвителни групи, които са се включили в изпълнението на поне една от изпълняваните през отчетния период дейности по проекта.

Изпълнението на всички дейности в детските градини е съобразено с указанията на Министерството на здравеопазването. За провеждането на допълнителното обучение по български език и литература (БЕЛ) е дадено указание да се организират обученията в присъствена форма на открито, а при невъзможност - в неприсъствена форма, за да не се прекъсва дейността.

Дейност 1. Допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи

От началото на проекта до момента се провежда допълнително обучение по български език за деца, за които учителите констатирали наличието на потребност от такова, в групи от деца със сходни потребности. В допълнително обучение по български език са включени общо 29 456 деца (с поне един завършен пакет от 10 педагогически ситуации), обучавани от общо 3918 учители, в общо 1 113 детски градини/училища.

Обществената поръчка с предмет „Разработване на специализирана методика за допълнително обучение по български език за деца от предучилищна възраст, отнасяща се за всички възрастови групи, за прилагане в институциите от системата на предучилищното образование“ се очаква да бъде финализирана със сключването на договор. Изработването на методика е от ключово значение за проекта, предвид сериозната полза за педагогическите специалисти, които работят с деца с майчин език различен от българския, а така също и за осигуряването на устойчивост на проектните дейности.

Дейност 2. Провеждане на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи, вкл. обезпечаване на средствата за такси на детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи, осигуряване на допълнителен педагогически и непедagogически персонал, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и др.

От началото на проекта до момента в общо 450 институции са наети следните педагогически и непедagogически специалисти:

- Психолог – 134;
- Ресурсен учител – 49;
- Логопед – 100;
- Образователен медиатор – 112;

- Помощник възпитател – 409;
- Помощник на учителя – 351;
- Социален работник в образованието – 5.

Средствата за възстановяване на такси за деца в рискови групи са в размер на 3 457 762,17 лв. В дейността за възстановяване на такси са включени 32 524 деца.

Дейност 3. Осъществяване на обучения, вкл. осигуряване на обучителни материали, пособия и др.

В рамките на изпълнението на проекта са обучени 1630 педагогически специалисти за прилагане на скрининг тест за откриване на обучителни затруднения. За още 2000 педагогически специалисти е предвидено провеждане на обучение за прилагане на методиката за усвояване на български език, изработена в изпълнение на дейност 1 по проекта. Обученията ще бъдат проведени след разработване на специализирана методика за обучение по български език (възлагане на обществената поръчка по дейност 1), както и с изработване на методика за работа на непедagogическия персонал и обучителна програма към нея; обучение на непедagogическия персонал и на др. заинтересовани страни за прилагане на методиката по Дейност 4.

Дейност 4. Реализиране на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа за родители на деца от уязвими групи и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното образование /изпълнявана от партньора ЦОИДУЕМ/.

Изготвено е „Проучване и картографиране на средата, в която се реализира взаимодействието детска градина – семейство“ и аудиовизуален клип, мотивиращ и насърчаващ родителите от уязвими, маргинализирани групи за осъзнатост на значимостта на предучилищното образование на децата и активното им включване в системата на предучилищното образование“. От началото на дейността са проведени три национални конференции:

- Първа Национална конференция на тема „Добри практики за реализиране на взаимодействието „детска градина-семејство“, проведена в гр. София, с фокус родители на деца от уязвими групи и родители на деца със специални образователни потребности;

- Втора Национална конференция на тема „Добри практики за реализиране на взаимодействието „детска градина-семејство“, с фокус родители на деца от уязвими групи и родители на деца със специални образователни потребности“, проведена в гр. Велико Търново.

- Третата Национална конференция „Добри практики за реализиране на взаимодействието „детска градина-семејство“, проведена в гр. Пловдив.

В рамките на дейността са изготвени и приети Методика за работа на непедagogическия персонал с родители от уязвими групи и родители на деца със СОП при реализиране на взаимодействието „детска градина-семејство“ и Сборник „Добри

практики за участие на непедagogическия персонал във взаимодействието „детска градина – семейство“.

Дейност 5. Провеждане на дейности за изграждане на положителни обществени нагласи към предучилищното образование и за недопускане на дискриминация

ЦОИДУЕМ подготвя документация за възлагане на обществена поръчка „Изработване на интерактивен образователен филм, насочен към родителската общност с цел изграждане на положителни обществени нагласи към значимостта на предучилищното образование и недопускане на дискриминация при реализиране процеса на предучилищно образование“.

Планирани са национални кампании за мотивация на родителите и преодоляване на негативните обществени нагласи. Те ще се проведат, когато обстановката позволява това да стане присъствено.

Проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“

Проектът е насочен към осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, деца в риск, деца с изяви дарби в системата на предучилищното и училищното образование чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. Отчетено е следното изпълнение към полугодieto:

За извършване на подбор на 220 детски градини и 430 училища, които са включени в проекта Министерството на образованието и науката разработи Механизъм, който включва обективни изисквания за подбор на детски градини, училища до основна степен на образование. Детските градини и училища, включени в проекта, са утвърдени със заповед на Министъра на образованието и науката.

По проекта ще бъдат изработени Модели и инструменти за приобщаващо образование на деца и ученици, специализирани дидактически материали за работа с деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изяви дарби. Планирани са специализирани обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие, както и закупуване на оборудване за допълнителна подкрепа за личностно развитие, вкл. оборудване на специализирани кабинети и помещения. Включени са и дейности за осъществяване на личностно развитие на децата и учениците, както и дейности за семейна подкрепа в процеса на приобщаващото образование от детските градини и училищата по проекта.

Въвеждането на противоепидемични мерки и преустановеният присъствен учебен процес в училищата, и затварянето на детските градини, доведе до забавяне на стартирането на определени проектни дейности. С оглед компенсирание на неизпълнението се наложи промяна на сроковете в плана за изпълнение на дейностите по проекта.

За посочения период е осъществена интензивна комуникация и кореспонденция с детските градини и училищата по проекта относно изпълнението на дейностите, свързани с подбора и назначаването на допълнителен персонал, с осигуряването на допълнително оборудване или дооборудване на специализирани кабинети за работа с децата и учениците от целевите групи, с определянето на функционалните задължения на екипите за организация и управление на проектните дейности в детските градини и училищата, с подготовката на поддейностите за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от целевите групи. На 17.03.2021 г. се проведе онлайн пресконференция за представяне на проекта. Бяха предприети действия за сформирание на териториалните екипи за управление на проекта (ТЕУП) към РУО. Подготвят се технически задания за 3 обществени поръчки в изпълнение на дейности по проекта.

Разработена е информационна система на проекта, достъпна на адрес <https://priobshtavane.mon.bg>.

Проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“

Проектът цели да не се допусне прекъсване на образователния процес и приобщаващото образование в условията на кризи и да се противодейства на риска от отпадане в ситуация на обучение от разстояние. В изпълнение на дейностите по проекта ще бъдат закупени 82 500 бр. преносими технически устройства (лаптопи, таблети) за нуждите на педагогическите специалисти и учениците. В рамките на проекта освен предоставяне на технически устройства са предвидени и обучения за ученици, родители, образователни медиатори и педагогически специалисти за придобиване на умения за обучение от разстояние в електронна среда. Проектът се финансира по линия на Инструмента за подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU).

Дейност 1 Закупване на технически средства за педагогически специалисти и ученици за обезпечаване на образователния процес в условията на кризи.

Проведена е обществена поръчка и стартира предоставянето на технически средства на училищата. Към 12.05.2021 г. са доставени 8000 лаптопа.

Извършени са подготвителни дейности, необходими за изпълнение на останалите дейности, като разписване на Указания за изпълнение, изготвяне на приложения, избор на изпълнител за разработване на информационна система. Дейностите по обучения (изброени по-долу) предстои да стартират.

Дейност 2 Обучение на ученици, вкл. от уязвими групи за придобиване на умения за обучение от разстояние в електронна среда.

Дейност 3 Обучение на педагогически специалисти за усъвършенстване на уменията им за преподаване/провеждане на занимания от разстояние в електронна среда.

Дейност 4 Обучение на образователни медиатори и родители за придобиване на умения за работа в електронна среда (в т.ч. образователни платформи, търсене на електронно съдържание и др.).

Дейност 5 Подкрепа за допълнително синхронно обучение от разстояние в електронна среда.

В началото на месец юни 2021 г. стартираха обученията заложи по дейност 2, дейност 3 и дейност 4. По дейност 5 се извършват подготвителни действия във връзка с изпълнението на дейността по допълнително синхронно обучение в електронна среда.

Проект BG05M2OP001-2.015 „Ученически практики-2“

На 11.05.2021 г. от Управляващия орган на ОПНОИР е отправена покана до Конкретен бенефициент (КБ)-МОН за представяне на проектно предложение по процедура BG05M2OP001-2.015 „Ученически практики-2“. Финансовият ресурс по процедурата е в размер на 10 553 013,81 лв. Към настоящия момент работна група определена със Заповед № РД09-542 от 05.03.2021 г. е извършила разпределение на задачите и отговорностите по подготовката на проектното предложение. Крайният срок за представяне на проектното предложение е 12.07.2021 г.

Проектното предложение изцяло се вписва в контекста на заложените европейски и национални цели за подобряване на достъпа и повишаване качеството на професионалното образование и обучение. Целта на операцията е да се подкрепи съответствието на професионалното образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително при преодоляване на кризата COVID-19, да се повиши ефективността от партньорствата между професионалните училища и работодателите за подобряване на практическите умения на учениците, отчитайки специфичните нужди на пазара на труда. Операция надгражда предходната успешна операция „Ученически практики - Фаза 1“ с КБ-МОН.

➤ *Кратко описание на показателите за полза/ефект*

- Прилагане на държавните образователни стандарти съгласно чл. 22 на Закона за предучилищното и училищното образование;
- Провеждане на ефективен образователен процес и гарантиране на качествена училищна подготовка;
- Създаване на условия за включване на българската образователна система в сравнителни изследвания за качеството на образователния продукт в контекста на европейските изисквания;
- Модернизиране на образователните институции за по-привлекателна и качествена среда за учене и иновации;
- Ранно кариерно консултиране и професионално ориентиране на учениците;
- Развитие на професионалното образование и обучение чрез осъвременяване на учебното съдържание в партньорство с браншовите организации, обучение чрез работа

(дуална система) и съдействие за производствени стажове в реална работна среда и в учебни предприятия;

- Обвързване на професионалното образование със социално-икономическото развитие на регионите и стратегическите отрасли на икономиката;
- Прилагане на система за валидиране на знания, умения и компетентности;
- Организиране, координиране и контрол на образователната система;
- Подпомагане личностното развитие на децата и учениците чрез предоставяне на условия за откриване и развиване на умения и таланти чрез разнообразни педагогически форми и дейности по интереси;
- Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие чрез провеждане на консултации и допълнителни занимания на ученици в начален и прогимназиален етап със затруднения при усвояването на учебното съдържание;
- Провеждане на квалификационни форми за повишаване компетентностите на педагогическите специалисти;
- Въвеждане и прилагане на система от квалификационни кредити;
- Прилагане на система за кариерно развитие на педагогическите специалисти;
- Създаване на материално-техническа база, която да осигурява условия за устойчиво повишаване качеството и ефективността на образованието;
- Осигуряване на достъпна инфраструктура, която да улеснява всички да упражняват правото си на образование;
- Намаляване на разходите за ползвана енергия и ориентиране към „зелени“ източници на енергия;
- Провеждане на ефективна образователна политика сред българските общности в чужбина и съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство;
- Популяризиране на българското културно-езиково присъствие както в ЕС, така и в други страни чрез командироване на преподаватели в средните и висши училища, в които се обучават ученици и студенти с българска народност;
- Организиране на квалификационни и езикови курсове, на педагогически и езикови практики на учители, ученици и студенти от българските общности в чужбина, на летен отдих на чуждестранни ученици и студенти от българска народност;
- Осигуряване на необходимата учебна и учебно-помощна литература за българските общности зад граница.

➤ ***Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта***

- други министерства и ведомства – МТСП, ММС, МК, МВнР, МЗ, МРРБ, ДАЗД и др.
- областните управители и областната администрация
- органите на местното самоуправление и на местната администрация
- департаменти за повишаване квалификацията на учителите

- работодателски организации, социални партньори
- неправителствени организации, културни и научни институции и други заинтересовани страни
- български дипломатически представителства зад граница, дипломатически представителства на чужди държави в Р. България

➤ **Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект**
Източници на данни са Националният статистически институт (НСИ), поддържаните регистри на МОН в системата на предучилищното и училищното образование, аналитична и отчетна документация и др.

в) Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика/функционална област

Министерството на образованието и науката
Регионалните управления на образованието
Детските градини, училищата, центровете за подкрепа на личностното развитие
Специализираните обслужващи звена в системата на ПУО

г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През отчетния период са направени следните промени на нормативната уредба в областта на предучилищното и училищното образование:

- Утвърдена е Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата на Министерството на образованието и науката за периода 2021–2030 г. и План за действие към нея за 2021 година;

- Прието е Постановление на Министерския съвет (ПМС) № 27 от 1 февруари 2021 г. за изменение и допълнение на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "учител", приета с Постановление № 289 на МС от 2016 г. (ДВ, бр. 89 от 2016 г.);

- Прието е ПМС № 40 от 4 февруари 2021 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на МС (за изменение и допълнение на Постановление № 4 на Министерския съвет от 2005 г. за създаване на ЦОИДУЕМ и на Правилника за устройството, дейността и организацията на работа на ЦОИДУЕМ);

- Прието е ПМС № 76 от 5 март 2021 г. за приемане на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места;

- Прието е ПМС № 112 от 26 март 2021 г. за изменение и допълнение на Правилника за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение, приет с Постановление № 32 на Министерския съвет от 2000 г.;

- Прието е ПМС № 138 от 9 април 2021 г. за приемане на Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища през 2021 г.;
- Прието е ПМС № 196 от 11 юни 2021 г. за изменение на Постановление № 79 на МС от 13.04.2016 г. за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти;
- Прието е ПМС № 208 от 30 юни 2021 г. за изменение и допълнение на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
- Прието е Решение на Министерския съвет (РМС) № 188 от 5 март 2021 г. за одобряване на 16 национални програми за развитие на образованието за 2021 година;
- Прието е РМС № 257 от 25 март 2021 г. за одобряване на 6 национални програми за развитие на образованието за 2021 година;
- Прието е РМС № 453 от 17 юни 2021 г. за одобряване на Национална програма „Отново заедно“;
- Публикувана е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2017 г. за нормиране и заплащане на труда (Обн. ДВ. бр.12 от 12 февруари 2021 г.);
- Публикувана е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 24 от 2019 г. за условията и реда за организиране и провеждане на тренировъчна и състезателна дейност на децата и учениците извън учебния план (Обн. ДВ. бр.42 от 18 май 2021 г.);
- Актуализиран е Устройствения правилник на Изпълнителна агенция "Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" (изм. ДВ. бр.20 от 9 март 2021 г.);
- Публикуван е Правилник за устройството и дейността на ученическите общешития, чиято дейност не се организира от училища (Обн. ДВ. бр.34 от 23 април 2021 г.);
- Актуализиран е Правилника за устройството и дейността на регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (изм. и доп. ДВ. бр.35 от 27 април 2021 г.);

Изготвени са и са предоставени за обществено обсъждане:

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование;
- Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на наименованието на Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (приет с Постановление № 237 на Министерския съвет от 23 октомври 2017 г.);

- Проект за Решение на Министерския съвет за одобряване на национална програма „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“ – 2021 година;
- Проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Списък на иновативните училища за учебната 2021/2022 година;
- Проект на Решение на Министерския съвет за обявяване на неспециализирани училища за училища с национално значение;
- Проект на Наредба за инспектирането на детските градини и училищата.

За изпълнението на Политиката в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот през първото полугодие на 2021 година се реализират следните бюджетни програми:

- Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”
- Бюджетна програма “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”
- Бюджетна програма “Училищно образование”
- Бюджетна програма “Развитие на способностите на децата и учениците”
- Бюджетна програма “Образование на българите в чужбина”
- Бюджетна програма „Учене през целия живот”

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ НА НАУЧНИЯ ПОТЕНЦИАЛ

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

В областта на висшето образование Политиката цели насърчаване на усилията на автономните висши училища за непрекъснато развитие на качеството на предлаганото висше образование; подпомагането им при въвеждането, развитието и усъвършенстването на вътрешните системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав, в това число и професионално развитие на преподавателите; създаване на условия за усвояване на добрите практики на висшите училища от държавите-членки на ЕС; осигуряване на условия за достъп до качествено висше образование, целящо успешна реализация през целия живот. През отчетния период продължиха целенасочените дейности за последователно реформиране на системата, в т.ч. нормативни промени и свързани с тях финансови инструменти. Усилията бяха насочени към ограничаване разрастването на институционалната мрежа на висшето образование чрез постепенното закриване на нетрадиционни за различните висши училища професионални направления и специалности, за които не се отчита недостиг на кадри на пазара на труда. Приемът се определя въз основа на обективни

показатели на съответното висше училище за професионалните направления, в които подготвя студенти: оценка от акредитацията на направлението, от научните постижения и данните за реализацията на завършилите на пазара на труда. Приет е и Списък на приоритетни професионални направления и Списък на защитени специалности.

С цел висшите училища да се превърнат и в научни средища, въз основа на приетите през 2020 година изменения и допълнения на Закона за висшето образование се въведе възможността висшите училища да получават статут на изследователско висше училище. Промяната в ЗВО и целенасочената политика, която Министерството на образованието и науката води в посока стимулиране на научната дейност се доразвиха и в Стратегията за развитието на висшето образование в Република България за периода 2021 – 2030 година. Визията на Стратегията е свързана с развитието на диференцирана и гъвкава система от висши училища, които функционират като успешни партньори и конкуренти на европейските университети и изпълняват образователна, изследователска и културна мисия в полза на обществото и на отделните индивиди чрез провеждане на фундаментални и приложни научни изследвания и чрез осигуряване на качествено, достъпно и продължаващо през целия живот образование и обучение за успешна личностна, професионална и обществена реализация.

Целта на провежданата политика е постигане на система за висше образование, която да е способна да отговори на динамиката на обществените процеси при поддържане на необходимото качество на висше образование, т.е. система, способна на устойчиво развитие.

В изпълнение на заложените стратегически цели на политиката бяха насочени усилия и към успешно реализиране на всички дейности за съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство извън пределите на Р. България, включително дейности по подкрепа на образователните дейности на българските общности в съседните балкански страни.

В областта на науката тази политика цели повишаване ролята на науката и иновациите за развитие на конкурентоспособна икономика и за решаване на обществени проблеми. Важен акцент е повишаването на ефективността на публичните разходи за НИРД, при стремеж за повишаване на качеството, експлоатацията и комерсиализацията на резултатите от изследователската дейност.

През отчетния период продължи изпълнението на стратегическите и оперативни цели, насочени към изграждане на благоприятна среда за развитие на научния потенциал и за провеждане на научни изследвания; развитие на научния потенциал чрез създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация и специализация на учените; привличане и задържане на млади учени и изследователи; модернизация на оборудването за извършване на НИРД и развитие на съвременни центрове за провеждане на конкурентоспособни научни изследвания с възможност за оптимално използване на споделения инфраструктурен капацитет. Продължи изпълнението на мерки за по-тясната интеграция на българската научно-изследователска общност в международната, засилвайки присъствието на български

учени в партньорски проекти, изграждане на интегрирано европейско изследователско пространство; активно участие в европейските и международни научни организации с възможност за достъп до най-съвременните научни съоръжения; поддържане на национална контактна мрежа и участие в специфичните програми и инструменти на Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации за периода 2021 – 2027 г. „Хоризонт Европа“. Продължиха и усилията в посока стимулиране и сътрудничество между висшите училища, научните институти и бизнеса с цел ефективното ориентиране на научните разработки към нуждите на пазара и обществото, както и увеличаването на тяхната добавена стойност чрез оползотворяване на синергията, произтичаща от подобни междусекторни връзки.

За ефективно постигане на заложените стратегически цели Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) съобразява своите дейности с националното законодателство, с европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование. Прилаганата Критериална система за осъществяване на процедури за оценяване, за акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол е в пълно съответствие с европейските стандарти и насоки /ESG/. Акредитационните процедури допринасят за гарантиране качеството на обучението във висшите училища и научните организации.

През първото полугодие на 2021 г. Националният студентски дом (НСД) продължи изпълнението на държавната политика в полза на студентите. Дейността е насочена към изпълнение на заложената стратегическа цел за все по-пълното удовлетворяване на студентските потребности в областта на образованието, науката и културата, развивайки и подкрепяйки широк кръг от извънаудиторни форми на работа. Събитията се провеждат в наличните пространства за образователна, научна и културна дейност на студентите в извънучебно време, при спазване на ограниченията, свързани с противоепидемичните мерки.

За постигане на заложените стратегически и оперативни цели на Политиката в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал допринася и изпълнението на проект **BG 05M2OP001-2.013-0001 „Студентски практики – Фаза 2“** по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.“.

Проектът е насочен към осигуряване на допълнителна практическа подготовка на студенти от българските висши училища в реална работна среда, което благоприятства за повишаване на качеството на висшето образование. Проектът допринася и за създаване и укрепване на ефективни партньорски взаимоотношения между висшите училища и работодателите. Към полугодieto е отчетено следното изпълнение на проекта:

Актуализирана е информационната система на проекта, използвана по проект „Студентски практики - Фаза 1“ на ОП НОИР. Актуализацията ѝ е предоставена безвъзмездно с акт за дарение от Технически университет - София, като е поет ангажимент университетът да поддържа системата безвъзмездно до юни 2021 г. За

нуждите на проекта е проведена процедура за избор на изпълнител за осъществяване на външен мониторинг чрез проверки “на място” на изпълнението на студентските практики. С избраният изпълнител е сключен договор.

От стартирането на проекта (13.01.2020 г.) до 30.06.2021 г. в информационната система на проекта са регистрирани 46 207 студенти. Броят на студентите, успешно приключили практическо обучение е 18 089 практики. Регистрация в проекта са направили 2649 обучаващи организации, които са публикували 5432 обяви в информационната система за 84 545 позиции за практическо обучение. В системата са регистрирани 4174 ментори и 2014 академични наставници.

От стартирането на проекта (13.01.2020 г.) до 30.06.2021 г., е постигнат следният резултат по отношение на индикаторите:

- Брой студенти, включени в студентски практики – 18 422;
- Студенти, успешно приключили, в област на висше образование "педагогически науки", подкрепени от дейности по ОПНОИР – 1 818;
- Студенти в технически специалности, включени в практическо обучение – 2 610;
- Студенти в област на висше образование „природни науки, математика и информатика“ – 1 086.

б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати, относими към съответната област на политика

През отчетния период усилията на МОН за достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото в областта на висшето образование бяха насочени към:

- подготовка на висококвалифицирани специалисти с висше образование, необходими за всички сфери на обществото;
- осъществяване на приемственост между средното и висшето образование чрез осигуряване на достъп до значителен брой специалности на висшето образование чрез признаване оценките от зрелостните изпити от средното образование;
- изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование. За целта са изпълнявани редица дейности и мерки, сред които: създаване на профил на компетентностите за всяка специалност, поощряване на диалога на висшите училища с бизнеса относно съдържанието на обучението, целево финансиране на стратегически за страната направления (приоритетни професионални направления и защитени специалности, определени въз основа на приети критерии), финансиране на студентски стажове и практики по време на обучението и създаване на обща информационна мрежа на кариерни центрове.
- повишаване на критериите и прецизиране на изискванията за академично израстване на преподавателския състав във висшите училища;
- изграждане на академична общност, споделяща общи принципи, ценности и морални норми.

НАОА като пълноправен член на Европейската асоциация за осигуряване на качеството във висшето образование /ENQA/ и вписана в Европейския регистър по осигуряване на качеството на висшето образование /EQAR/ способства за разпознаваемост в Европейското пространство за висше образование на акредитираните висши училища и предлаганото от тях обучение, както и на докторските програми на научните организации.

За достигане на очаквания ефект за обществото и спазване на принципите на обективност и прозрачност на процедурите, НАОА включва:

- в състава на експертните групи като пълноправни членове студенти, докторанти, потребители на кадри и международни експерти;
- в състава на постоянните комисии на представители на бизнеса (потребители на кадри) – имащи отношение към висшето образование;
- в Комисията за качеството на дейността на НАОА представители на висши училища и научни организации, на МОН, на браншови организации, на студентски съвети, на синдикати.

За достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото в областта на науката беше акцентирано върху следното:

- Изграждане на благоприятна среда за научна дейност чрез:
 - Координация на регионалните, европейските и транс-европейските научни и иновационни програми;
 - Подкрепа за участие на българските учени в двустранни, европейски и международни програми и инициативи на учени;
- Изпълнение и развитие на национална пътна карта за научна инфраструктура, обвързана с приоритетите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания и Иновационната стратегия за интелигентна специализация;
- Привличане, насърчаване и развитие на младите учени, както и привличане на изявени български учени, работили в престижни чуждестранни научни институции.
- Поддържане на достъпа до електронни бази данни;
- Включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация на научни знания;
- Модернизация на съществуващата научна инфраструктура;
- Подобряване статута на учените и тяхното място в обществото;
- Дейности, способстващи въвеждането на ефективна система за оценка на научноизследователската дейност на основата на съпоставимост и съизмерване на качеството ѝ със световните и европейските стандарти.
- Насърчаване развитието на научните изследвания в приоритетни научни области, чрез изпълнение на Национални научни програми.

➤ **Отчет на показателите за полза/ефект (Приложение № 5)**

• По отношение на показателя: Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование (36,2% за 2021 г.) през първото полугодие на 2021 г. продължава изпълнението на целите, заложи в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България 2021–2030 г. Осъществени са политики за създаване на по-

благоприятни условия за изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и за постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование. По данни на НСИ, публикувани на 15.03.2021 г., относителният дял на населението на възраст 30-34 навършени години със завършено висше образование за 2020 г. е 33,3 %. Осъществява се успешно и приемствеността между средното и висшето образование посредством осигуряването на достъп до значителен брой специалности на висшето образование чрез признаване оценките от зрелостните изпити от средното образование. Развива се и свързаността между висшите училища, обединяването им в мрежи чрез създаване на съвместни мултидисциплинарни специалности и споделянето на общи ресурси за обучение и научни изследвания. През изминалото полугодие са прилагани и политики, насочени към усъвършенстване на процедурите за кариерно развитие на академичния състав, както и за повишаване качеството на обучение. Приоритети на висшите училища през отчетния период бяха развитието на иновациите и предприемаческите умения на студентите и преподавателите и превръщането на научните изследвания и иновациите в интегрална част от висшето образование.

• *По отношение на показателя: Инвестиции в научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в размер от БВП (1,6% за 2021 г.)* в отчетния период са осъществени политики от плана за изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г., от Националната пътна карта за научноизследователска инфраструктура 2017-2023 г., както и политиките, заложи в Приоритет 2 „Наука и научна инфраструктура“ на Националната програма за развитие „България 2030“. Реализирането на посочените политики и мерки към тях беше насочено към модернизация на оборудването за извършване на НИРД, повишаване ефективността на публичните разходи за НИРД и повишаване на качеството, експлоатацията и комерсиализацията на резултатите от изследователската дейност в полза на икономиката и обществото. Всичко това съдейства за създаването на благоприятни условия за развитие на фундаменталните и приложните научни изследвания и на иновациите; за превръщане на научните изследвания и иновациите в интегрална част от висшето образование и за повишаване приноса на висшите училища и научните организации в развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания.

Усилията в областта на науката през полугодията бяха насочени и към изграждането на капацитет и развитие на човешките ресурси в системата на НИРД с фокус върху повишаване на привлекателността на научната кариера и привличане и задържане на учени и изследователи, както и към по-тясната интеграция на българската научно-изследователска общност в международната, засилвайки присъствието на български учени и фирми в партньорски проекти и на българските патенти и изследвания в световно признати регистри, което поставя научните разработки в страната на преден план, в контекста на глобалните тенденции в научните изследвания.

За постигането на ползата/ефекта по отношение на показателите заслуга имат висшите училища, научните организации, МОН, звена и други институции, свързани с висшето образование и науката в Република България.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

<i>Област на политика:</i> Политиката в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал		2021 г.	
Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
1. Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование	процент (%)	36,2	33,3
2. Инвестиции в научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в размер от БВП	процент (%)	1,6	0.87

Забележка: Данните в колона Отчет ще бъдат попълнени на годишна база

Стойностите за 2020 година на първия показател са достъпни на сайта на НСИ от 15.03.2021 г., а информацията по втория показател е налична на сайта на НСИ, както следва: за БВП – от 09.03.2021 г., а за разходите за НИРД по видове и сектори – от 26.02.2021 г.

➤ **Кратко описание на показателите за полза/ефект**

- Висше образование, развиващо активни умения и способности на студентите за самостоятелно мислене;
- Повишаване броя на заетите лица с висше образование;
- Изграждане на стабилно партньорство между работодателите и висшите училища;
- Подготвени висококвалифицирани специалисти над средно образование;
- Повишаване на мобилността с цел обучение, научни изследвания и упражняване на професии;
- Трайно обединяване на икономическите, социалните и екологични интереси на обществото чрез сближаване на достиженията в образованието с тези в науката;
- Преструктуриране на приема във висшите училища с цел ограничаване нерационалното му увеличаване за някои професионални направления, повишаване на качеството на висшето образование и осигуряване на съответствието му с потребностите на пазара на труда и обществото;
- Подобряване условията на равен достъп до качествено висше образование чрез финансово подпомагане на студенти, докторанти и специализанти;
- Оценяване на дейността и качеството на обучението във висшите училища и научните организации; даване или отказ на институционални акредитации и програмни акредитации на специалност от регулираните професии; на професионално направление; на докторска програма от регулираните или нерегулираните професии;

- Проверка на качеството на обучение на студентите и докторантите във всички предлагани форми на обучение по образователно-квалификационни степени и по образователна и научна степен “доктор”;
- Чрез организирането и провеждането на дейности от образователен и културен характер в пространствата, възстановени в периода 2018 – 2021 г., се постига целта на политиката за все по-пълното удовлетворяване на студентските потребности в областта на образованието, науката и културата, посредством широк кръг от извънаудиторни форми на работа с тях, в т.ч. множество онлайн дейности и проекти;
- Подкрепа за изграждането и модернизиранието на научна инфраструктура за постигане на нови знания чрез обслужване на фундаменталните и приложните изследвания, за решаване на интердисциплинарни научни въпроси и комерсиализиране на научни резултати, които въвеждат нови иновативни продукти и услуги;
- Подкрепа и финансиране на научните изследвания на конкурсен принцип;
- Осигуряване на достъп до световните наукометрични бази данни, повишаване публикационната активност на учените и разпознаваемостта им в международното изследователско пространство;
- Повишаване статута на учения в обществото; насърчаване на млади хора с интерес към науката за ориентиране към научна кариера;
- Изпълнение на ежегоден график за следакредитационно наблюдение и контрол на вътрешните системи за качеството на ВУ и за дейностите по препоръките в решенията на Акредитационния съвет и Постоянните комисии;
- Текущ анализ на получаваните доклади и констативни протоколи от извършвани проверки от НАОА и изработване на график със сроковете за отстраняване на допуснатите неточности;
- Организиране и провеждане на дейности от образователен и културен характер в НСД за все по-пълното удовлетворяване потребностите на студентите в областта на образованието, науката и културата посредством широк кръг от извънаудиторни форми на работа с тях.

➤ *Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта по отношение на показателите*

Националната агенция за оценяване и акредитация

Висшите училища в Република България

Фонд Научни изследвания

Националният студентски дом

Националният център за информация и документация

Национален институт по метеорология и хидрология

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект*

- Справочниците на Националния статистически институт - стойностите на ключовите индикатори (показателите за полза/ефект) за изпълнение на политиката се отчитат на годишна база от Националния статистически институт (НСИ);

- Регистрите, поддържани от Министерството на образованието и науката в изпълнение на чл.10, ал. 2, т 3 от Закона за висшето образование

- Актуална информация се публикува и на сайта на НАОА с данни за акредитираните висши училища, техни основни звена, филиали, професионални направления и специалности от регулираните професии, акредитираните докторски програми във висшите училища и научните организации, както и с оповестени нормативни, методически и други документи, и анализи.

- Националната агенция за оценяване и акредитация
- Националният център за информация и документация
- Националният студентски дом

в) Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика

Министерството на образованието и науката

Висшите училища в РБ

Националната агенция за оценяване и акредитация

Националният център за информация и документация

Националният студентски дом

Националният институт по метеорология и хидрология

г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През отчетния период са направени следните промени на нормативната уредба в областта на висшето образование и науката:

- Прието е Постановление на Министерския съвет (ПМС) № 2 от 5 януари 2021 г. за утвърждаване на Правилник за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация;

- Прието е ПМС № 12 от 20 януари 2021 г. за приемане на Наредба за условията и реда за осигуряване на заплащането на разходите за обучение на студенти със сключени договори с работодател;

- Прието е ПМС № 13 от 21 януари 2021 г. за приемане на актуализиран Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2021/2022 година и на актуализиран Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, за учебната 2021/2022 година;

- Прието е ПМС № 54 от 18 февруари 2021 г. за откриване на Институт за устойчив преход и развитие в структурата на Тракийския университет - Стара Загора;

- Прието е ПМС № 56 от 18 февруари 2021 г. за откриване на Институт за научни изследвания в областта на компютърните технологии в структурата на Софийския университет "Св. Климент Охридски";

- Прието е ПМС № 62 от 25 февруари 2021 г. за допълнение на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността "Право" и професионална квалификация "Юрист", приета с Постановление № 75 на Министерския съвет от 1996 г. (ДВ, бр. 31 от 1996 г.);

- Прието е ПМС № 68 от 26 февруари 2021 г. за изменение и допълнение на Наредбата за ползване на студентските общежития и столове, приета с Постановление № 235 на Министерския съвет от 2008 г. (дв, бр. 86 от 2008 г.);

- Прието е ПМС № 70 от 2 март 2021 г. за приемане на Устройствен правилник на Държавната агенция за научни изследвания и иновации;

- Прието е ПМС № 71 от 5 март 2021 г. за изменение на Постановление № 3 на Министерския съвет от 2020 г. за създаване и функциониране на Механизъм за възлагането и изпълнението на научни консултации от Българската академия на науките;

- Прието е ПМС № 78 от 5 март 2021 г. за приемане на Наредба за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища;

- Прието е Решение на Министерския съвет (РМС) № 328 от 9 април 2021 г. за приемане на Актуализирана национална пътна карта за научна инфраструктура 2020 - 2027 г., одобрена с решение № 692 на МС от 2010 г. (отм.), актуализирана с решение № 569 на МС от 2014 г. (отм.), решение № 354 на МС от 2017 г. и решение № 881 на МС от 2020 г.;

- Прието е РМС № 373 от 22 април 2021 г. за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2021/2022 година;

- Прието е РМС № 437 от 2 юни 2021 г. за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2021 – 2022 година;

- Прието е РМС № 254 от 24 март 2021 г. за издаване на държавна гаранция за 2021 г. по Закона за кредитиране на студенти и докторанти;

- Прието е РМС № 449 от 11 юни 2021 г. за одобряване максималния размер на новите държавни гаранции за 2022 г. по Закона за кредитиране на студенти и докторанти;

- Прието е РМС № 455 от 17 юни 2021 г. за изменение на Решение № 737 на МС от 15 октомври 2020 г. за определяне състава на Акредитационния съвет към Националната агенция за оценяване и акредитация;

Приети са три национални програми в областта на висшето образование:

- Прието е РМС № 47 от 19 януари 2021 г. за приемане на Национална програма „Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“;

- Прието е РМС № 184 от 5 март 2021 г. за приемане на Национална програма „Дигитална квалификация“ във висшите училища;

- Прието е РМС № 237 от 19 март 2021 г. за приемане на Национална програма „Популяризиране на българското висше образование и улесняване на достъпа за кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“;

Изготвени са и са предоставени за обществено обсъждане:

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование;

- Проект на Постановление на МС за приемане на Списък на професионални направления и защитени специалности по чл. 95, ал. 7, т. 8 от Закона за висшето образование;

- Проект на Постановление на МС за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за издаване на европейска професионална карта, приета с Постановление № 36 на Министерския съвет от 2017 г.;

- Проект на ПМС за приемане на показатели за определяне на изследователските висши училища и условията и реда за актуализиране на Списъка на изследователските висши училища;

- Проект на Решение на МС за изменение и допълнение на Решение № 619 на Министерския съвет от 2009 г. за приемане на Списъка на регулираните професии в Република България;

- Проект на Решение на МС за одобряване на национална научна програма “Върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука“ – 2021 (ВИХРЕН – 2021);

- Проект на Решение на МС за приемане на Национална карта на висшето образование в Република България;

- Проект на Решение на МС за утвърждаване на списък на работодателите, които имат право да сключват договори по реда на чл. 95а, ал. 1 от Закона за висшето образование през учебната 2021 – 2022 година;

- Проект на Решение на МС за одобряване на Национална програма „Стимулиране на публикационната активност на научноизследователския състав на държавните висши училища в България в световните бази данни Scopus и Web of Science“

За изпълнението на политиката в областта на равния достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал през 2021 година се реализират следните бюджетни програми:

- Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“
- Бюджетна програма „Студентско подпомагане“
- Бюджетна програма „Международен образователен обмен“
- Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка „образование - наука – бизнес“ като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“
- Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.01.01 „ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ”

a) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Постигането на целите за осигуряване на качество на образованието през пълното полугодие на 2021 г. беше насочено към:

- Усъвършенстване на нормативна уредба и структурата на образователната система
- Ориентиране на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование към провокиране на мисленето и самостоятелността
- Осигуряване на съизмеримост на знанията, уменията и компетентностите на учениците от различни видове училища и от различни населени места
- Осигуряване на организационна среда за подобряване на качеството и на ефективността на образованието и обучението в условията на извънредна епидемична обстановка
- Подобряване на ефективността на учебния процес
- Модернизиране на системата на предучилищното и училищно образование
- Издигане престижа на българския учител

Основните дейности през отчетния период в областта на предучилищното и училищното образование (ПУО) бяха насочени към провеждане на интегрирани политики за повишаване качеството на общото и професионалното образование, за осигуряване на възможности за подпомагане на ученици в начален и прогимназиален етап със затруднения при усвояване на учебния материал, както и с осигуряване на методическа и организационна подкрепа на училищата за прилагане на новия учебен план, новите учебни програми и нормативните документи, които осигуряват изпълнението на Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО).

За постигане на целите в областта на предучилищното и училищното образование може да се отбележи следното:

През учебната 2020/2021 година значителна част от обучението се проведе от разстояние в електронна среда. Пандемията от COVID-19 изправи образователната система пред нова ситуация, която наложи спешна промяна на досегашния начин на работа. Наложиха се бързо усвояване на нови знания и умения, както и промени в нагласите на всички участници в системата, за да се отговори на нуждите на децата, учениците и учителите. Бяха реализирани ефективни нормативни промени и адаптации на ниво училище и детска градина, така че българските деца и ученици да не пропускат учебно време и да продължават да учат синхронно или асинхронно според възможностите на училището и семейната им среда. Бяха осигурени допълнителни технически и финансови ресурси, които да обезпечат в максимална степен достъпа до обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС). Създаде се свободно достъпно за

всички учители и ученици дигитално и телевизионно учебно съдържание от Министерството на образованието и науката (МОН) и редица партниращи организации. Всички заинтересовани страни в образованието си сътрудничиха в подкрепа на учителите, децата, учениците и семействата. В резултат учебната 2020/2021 г. премина без сътресения, включително с успешно проведени национални външни оценявания и зрелостни изпити, чиито средни резултати не се различават съществено от тези през предходните няколко години.

За постигане на целите в областта на професионалното образование и обучение (ПОО) е извършено следното:

- Осигуряване на възможности за избор на профилирано или професионално образование в зависимост от потребностите на пазара на труда чрез съгласуване на държавния план-прием за 2021/2022 годна в посока на насърчаване на обучението по STEM професии и приемане на ПМС № 13 от 21 януари 2021 г. за актуализираните списъци на защитените от държавата специалности и на специалностите с очакван недостиг на специалисти на пазара на труда за учебната 2021/2022 година;
- Подобряване на управлението и системата за осигуряване на качеството чрез изготвени предложения за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, които са в процес на вътрешноевропейско съгласуване;
- Разработване на Рамка за изпитите за придобиване на трета степен на професионална квалификация;
- Създаване на национална система за обучение чрез работа с финансовата подкрепа на ЕСФ по проект „Подкрепа за дуалната система на обучение“ по ОП НОИР;
- Поддържане на партньорство и създаване на формати за сътрудничество между отговорните и заинтересовани страни в ПОО на ниво управление и на ниво предлагане и ориентиране на образованието според потребностите на икономиката чрез активно партньорство със заинтересованите страни във формата на КС ПОО и партньорските споразумения между училищата и фирмите в дуалната система на обучение;
- Създаване на модернизирана образователна среда и повишаване участието в ПОО в приоритетни професии и в сътрудничество с бизнеса чрез възможностите на Новата национална програма „Професионално образование и обучение“ и НП „Обучение за ИТ кариера“2021.

За постигане на целите в областта на организацията, координацията и контрола при изпълнение на дейностите, свързани с предучилищното и училищното образование е извършено следното:

- Осигуряване качеството на образованието чрез усъвършенстване на нормативната уредба и осигуряване на условия за реализиране на качествен образователен процес;
- Повишаване ефективността на учебния процес чрез осъществяване на системен контрол на институциите от предучилищното и училищното образование;

- Осигуряване на достъпни и обективни данни, които са в основата на анализа за състоянието на системата и за определяне на мерки за нейното усъвършенстване;
- Намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез организиране и координиране работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Осигуряване на възможности за избор на профилирано или професионално образование чрез планиране приема на ученици в профилираните и професионални паралелки съобразено нуждите на икономиката по области и общини.

Дейността на Регионалните управления на образованието (РУО) като териториални администрации на министъра на образованието и науката е насочена към непрекъснато подобряване на системата за анализ и контрол, както и за мониторинг и оценка на образователния и възпитателния процес. Осигурява се регионална възможност за избор на профилирано или професионално образование с цел реализация на пазара на труда. Координират и организират се дейностите по предлагането, съгласуването и утвърждаването на държавния план-прием на областно ниво.

В изпълнение на целите на бюджетната програма през отчетния период бяха осъществени дейности, свързани с осигуряване на информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование и дейности, свързани с оценяване и одобряване на проекти на учебници и учебни комплекти.

В изпълнение на заложените цели за подпомагане на децата и учениците в тяхното личностно развитие, за повишаване на обхвата и намаляване броя на напусналите образователната система, за модернизирване на материалната база и за мотивиране и подкрепа на педагогическите специалисти бяха разработени и се изпълняват 22 национални програми (НП) за развитие на образованието, одобрени с две Решения Министерския съвет (РМС): РМС № 188 от 5 март 2021 г. за одобряване на 16 национални програми за развитие на образованието и РМС № 257 от 25 март 2021 г. за одобряване на 6 национални програми за развитие на образованието за 2021 година. Прието е и РМС № 453 от 17 юни 2021 г. за одобряване на Национална програма „Отново заедно“ за провеждане на финансирани от централния бюджет шестдневни ученически туристически пътувания (включително транспорт, настаняване, храна, застраховка, културна, спортна и/или социална програма) с цел преодоляване на последствията от COVID-19, в т.ч. липсата на активен социален живот. В ход е и процедура по съгласуване на Национална програма „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“ за 2021 г., насочена към дейности за повишаване нивото на информираност на педагогическите специалисти за типичните за средата социално значими заболявания и към осъществяване на превантивна и рехабилитационна подкрепа в грижата за тяхното здраве.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.01 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/Услуга № 1 Формиране и реализиране на политики за качествено предучилищно и училищно образование

- Създадени са условия за подобряване на практическото обучение по учебните предмети човекът и природата, биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда чрез дейности по национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“. За Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“ са одобрени общо 35 проектни предложения на училищата.
- За НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Музеите като образователна среда“ – Няма утвърдени списъци с класираните училища за учебната 2021/ 2022 година към края на първото полугодие. Отчет за този модул ще бъде направен към 31.12.2021 г.
- За НП „Бизнесът преподава“ – Няма утвърдени списъци с класираните за учебната 2021/2022 към края на първото полугодие. Срокът за кандидатстване е до 30.09.2021 г. и информацията за двата модула на тази НП ще бъде отчетена към 31.12.2021 г.
- Разработени са 2 бр. учебни програми за общообразователна подготовка за постигане на ниво еквивалентно на ниво А1, по:
 - ✓ китайски език
 - ✓ новогръцки език
- Утвърдени със Заповед № РД09-3584/22.12.2020 г. и влизащи в сила от учебната 2021/2022 година, изменения и допълнения към 2 бр. учебни програми за общообразователна подготовка за V клас:
 - ✓ Математика
 - ✓ География и икономика
- Утвърдени със Заповед № РД09-3584/22.12.2020 г. и влизащи в сила от учебната 2022/2023 година, изменения и допълнения към 2 бр. учебни програми за общообразователна подготовка за VI клас:
 - ✓ Математика
 - ✓ География и икономика
- Утвърдени със Заповед № РД09-3584/22.12.2020 г. и влизащи в сила от учебната 2023/2024 година, изменения и допълнения към 4 бр. учебни програми за общообразователна подготовка за VII клас:
 - ✓ Математика
 - ✓ Биология и здравно образование
 - ✓ Физика и астрономия
 - ✓ Химия и опазване на околната среда
- Разработени са 14 бр. спецификации към учебно-изпитни програми (УИП) за ДЗИ по профилиращите учебни предмети с примерни задачи към тях;

- Разработени са 10 бр. спецификации към УИП за ДЗИ по общообразователните учебни предмети с примерни задачи към тях;
- Представители на МОН от дирекция СПУО участват в дейности на Европейската комисия и Съвета на Европа, подпомагащи изпълнението на националните политики и хармонизирането им в съответствие с европейските и международни документи (от м. март 2020 г. провеждани в електронна среда);
- Представители на МОН от дирекция СПУО участват в тематични работни групи по програми на ЕК (Работна програма “Образование и обучение 2020”) и в партньорски визити в областта на училищното образование (от м. март 2020 г. в електронна среда);
- Създадени са условия за повишаване качеството на предучилищното и училищното образование чрез вписване на частни училища и частни детски градини в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование;

Вписани частни училища и частни детски градини – общо 233 институции, както следва:

- ✓ Детски градини – общо 116, от които 114 действащи и 2 не провеждат учебен процес през текущата учебна година.
- ✓ Училища – общо 117, от които 101 действащи и 16 не провеждат учебен процес през текущата учебна година.
- Организиран са дейностите по събирането на информация и подбор на предложенията за удостояване на педагогическите специалисти с ежегодна награда с грамота „Неофит Рилски“ за принос в развитието на образователното дело и на ежегодна награда „Иван Рилски“ за директори.
 - ✓ С Награда „Иван Рилски“ са удостоени 4 директори на училища;
 - ✓ С Награда „Неофит Рилски“ са удостоени 249 педагогически специалисти.

От Националния музей по образованието – Габрово са организирани 15 изложби; 42 мултимедийни презентации и видео уроци; 6 образователни програми и проекти; 26 уроци по образователни програми; 30 уроци по модул „Културните институции като образователна среда“. Дигитализирани са 272 културни ценности; проведени са 199 екскурзоводни беседи ”Пътеки на знанието”, съобразени с възрастта на посетителите и изучавания учебен материал. Обслужени са 6277 посетители в постоянна и временни експозиции, от които учаци и студенти – 4 381 бр., възрастни – 1 245 бр. Проведени са 27 тематични беседи с групи работещи по проекти; издадени са 12 исторически справки за потвърждаване чествания на училищни юбилеи и 25 научноинформационни справки, свързани с краезнание и история на училищата.

Продукт/Услуга № 2 Управление на качеството

- Организиран са дейности по изпълнението на Механизма за съвместна работа на институциите за обхващане и включване в образователната система на децата и учениците в задължителна предучилищна възраст в условията на извънредна епидемична обстановка;

- Осъществено е координиране и контролиране на дейности на РУО по отношение на отпадащите от училище ученици;

- Извършен е контрол в институции от предучилищното и училищното образование. Реализирани са проверки за периода по следните теми:

- Контрол по организацията и провеждането на ДЗИ. Осъществен е и контрол чрез видеонаблюдение на организацията и провеждането на ДЗИ в училища в страната. Изготвени анализи, доклади, формулирани предложения за промени или допълнения в административни актове на МОН и за разширяване обхвата и възможностите на контрола чрез видеонаблюдение.

- Осъществен контрол, вкл. и чрез видеонаблюдение на организацията и провеждането на НВО VII и X клас в училища в страната. Изготвени анализи, доклади, формулирани предложения, касаещи подобряване на организацията на провеждане на НВО.

- Изготвени доклади, отговори, становища, предприети мерки в случаи на констатирани пропуски и нарушения; оказана методическа подкрепа на директори на институции.

- Изготвени периодични справки, които определят политика на МОН по отношение на ефективността на организацията на неприсъственото обучение в периода на извънредна епидемична обстановка.

- Изготвени анализи и оказана подкрепа на началници на регионални управления на образованието при осигуряване на електронни устройства, учебни материали и интернет достъп за ученици.

В условията на извънредна епидемична обстановка е координирана работата на РУО по организиране на обучението от разстояние в електронна среда – изготвени са заповеди, писма, указания. Осъществяван е мониторинг на организацията и провеждането на обучението от разстояние в електронна среда (ОРЕС) и обхвата на децата и учениците. Разработен е Модул 3 на НП „Без свободен час“ за осигуряване на допълнително трудово възнаграждение за консумативи при провеждането на обучение от разстояние в електронна среда;

- Осъществен е контрол в 17 училища по сигнали и жалби, както и тематични проверки, с което се утвърждава контрола по критерии и индикатори;

- Извършено е организиране и координиране на дейностите по държавния план-прием на учениците в VIII клас за професионална подготовка в професионалните и в профилираните гимназии, в средните и в обединените училища и за профилирана подготовка в професионалните и в профилираните гимназии, в средните и в обединените училища, в V клас в профилирани гимназии с профил "Математически" или "Природни науки", както и на допълнителния държавен план прием за учебната 2021/2022 година. Държавният план-прием съобразно потребностите на пазара на труда, интересите на учениците и възможностите на училищата е пререструктуриран в посока STEM профили и технически и ИТ професии и професионално образование, съгласно зададените целеви стойности за 2021-2022 учебна година на областно ниво;

- Броят на утвърдените от началниците на регионалните управление на образованието паралелки за учебната 2021/2022 година са, както следва: V клас – 51 паралелки с 1329 места; VIII клас – 2433 паралелки с 62 978 места, XI клас – 22 паралелки с 512 места.

- Извършено е организиране и координиране на дейностите по отпечатване на изпитните комплекти за НВО за IV, за VII и за X клас и за ДЗИ за учебната 2020/2021 година, сесия май-юни, както и тяхното разпределение по области, по училища и по зали и предаването им на регионалните комисии по организирането и провеждането на изпитите на 12 и 13 май и 9 и 10 юни 2021 г.;

- Координирани са дейностите по реализиране на приема на учениците след завършено основно образование;

- Изготвени са указания за организирането и провеждането на НВО за IV, VII и X клас в условията на извънредна епидемична обстановка, както и на ДЗИ.

Дейностите на РУО са свързани с:

- Осъществяване на контрол по спазването на Държавните образователни стандарти в образователните институции, присъствието на учениците в учебни часове в условията на ОПЕС, последващ контрол

- Методическа подкрепа

- Дейности свързани с организация и координация работата на образователните институции

- Оценяване на резултатите от обучението

- Осъществяване на дейностите по организиране, планиране, съгласуване и утвърждаване на държавния и допълнителния държавен план-прием

- Организиране и координиране обучението от разстояние в условията на пандемия

- РУО организират, координират и контролират на областно ниво провеждането на ДЗИ и НВО, като провеждат работни срещи и оказват методическа подкрепа.

През отчетния период са осъществени и следните дейности, свързани с училищната документация, с учебниците и учебните помагала:

1. Дейности, свързани с информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование

1. Изготвяне на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8/2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;

2. Актуализиране, отпечатване и разпространение на задължителната документация за края на учебната 2020/2021 година:

- изготвен и утвърден списък на документите от задължителната документация и формуляр-заявка

- актуализирани и утвърдени образци на документите

- изготвен тираж на документите от обобщените заявки на РУО

- предоставен на печатницата обобщения тираж и заявките на институциите (ДГ и училища)

- прегледани и утвърдени компютърните разпечатки и сигналните бройки на документите

- изготвени графици за получаване на документите от платците по РУО – координация между институциите, областните координатори и регионалните дистрибутори за получаване на документите в срок

- обобщена предоставената информация относно доставките по области

- получени и класирани протоколите за доставка на документите с фабрична номерация.

3. Актуализиране, отпечатване и разпространение на задължителната документация за началото на учебната 2021 – 2022 година:

- изготвен и утвърден списък на документите от задължителната документация и формуляр-заявка

- изготвен тираж на документите от обобщените заявки на РУО

- предоставен на печатницата обобщения тираж и заявките на институциите (ДГ, училища, ЦПЛР)

- прегледани и утвърдени компютърни разпечатки

4. Координиране и методическо ръководство на дейностите по обезпечаване със задължителна документация.

5. Осигуряване на документи за РУО за признаване на училищно обучение, образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужда държава – обобщен и възложен първи тираж.

6. Изпълнение на дейностите на МОН в качеството на Възложител по Договор № Д01-162/24.07.2020 г. за разработване, внедряване и поддържане на НЕИСПУО: Работа по приключване на Етап – I; Работа по „Спецификация на изискванията за НЕИСПУО – Етап II“ и Работа по „Системен проект за НЕИСПУО – Етап II“, внесени от Изпълнителя по Договора.

II. Дейности, свързани с оценяване и одобряване на проекти на учебници и учебни комплекти:

• Провеждане на процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебни комплекти по:

- учебния предмет родинознание за I клас след извършени обективно необходими промени на съдържанието, графичния дизайн, полиграфическото и/или електронното изпълнение на одобрените учебни комплекти по учебния предмет околел свят за I клас;

- учебния предмет чужд език – руски език за постигане на ниво B2.1 от Общата европейска езикова рамка;

• Провеждане на процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници за:

- XII клас по учебни предмети от общообразователна подготовка, както и за профилирана подготовка за XII клас: математика; информатика – няма внесени проекти; информационни технологии; история и цивилизации; география и икономика; философия; биология и здравно образование; физика и астрономия; химия и опазване на околната среда; предприемачество; чужд език за постигане на НИВО B1 и B1.1 – английски език, испански език, италиански език, немски език, руски език, френски език – няма внесени проекти;
- IX клас по учебния предмет здравословни и безопасни условия на труд – обща професионална подготовка;
- профилирана подготовка за XI и за XII клас: биология и здравно образование, предприемачество, чужд език – испански език и руски език за профилирана подготовка за XI и XII за постигане на нива от ОЕЕР – предстои издаване на заповеди за одобрение/отказ;
- религия (християнство-православие) от VI до XII клас и на учебници по учебния предмет религия (ислям) от VI до XII клас – предстои издаване на заповеди за одобрение/отказ;
 - Провеждане на процедури по оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, по български език и литература (от I до VII клас и по нива от ОЕЕР), по история и цивилизации за средна образователна степен VIII – XII клас и по география и икономика за средна образователна степен VIII – XII клас – предстои издаване на заповеди за одобрение/отказ;
 - Изготвяне и утвърждаване на списъци на познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти, които може да се използват в системата на предучилищното и училищното образование през учебната 2021 – 2022 година, състоящ се от приложения;
 - Изготвяне и утвърждаване на Списък на учебните помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, които може да се използват за учебната 2021 – 2022 година;
 - Открити процедури по оценяване и одобряване на проекти на:
 - учебни комплекти за II, III и IV клас по учебния предмет чужд език – италиански език;
 - учебници за I – XII клас по учебния предмет хореография;
 - учебници по учебния предмет религия (неконфесионално обучение) от V клас до XII клас;
 - учебници за XII клас по задължителни модули от профилираната подготовка по учебни предмети информатика, чужд език – английски, испански, италиански, немски, руски и френски за постигане на ниво B1 и B1.1 от Общата европейска езикова рамка;
 - учебници и учебни комплекти по специалните учебни предмети за учениците с увреден слух от I до XII клас, обучаващи се в специални училища;

– учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, по учебния предмет български език и литература.

По отношение на иновативните училища: С РМС № 584 от 20 август 2020 г. е приет Списък на иновативните училища в Република България за учебната 2020/2021 година съдържащ 504 училища. В 48% от иновативни училища се прилагат нови иновативни методи на преподаване; в 19% от иновативни училища има иновативна организация или ново съдържание на обучението; в 26% от училищата има иновативна промяна в обучението и образователната среда; в 19 % от иновативните училища има нови учебни планове и учебни програми. Възложена е иновативна задача на ПМГ “Васил Друмев”-Велико Търново.

Във връзка с осигуряване на качеството в системата на ПУО, в Националния инспекторат по образованието (НИО) са актуализирани инструментариум за инспектиране - критерии и индикатори, карти за наблюдение и оценка, въпросници, анкети; Ръководство за инспектиране; Наръчник за инспектора; указание за директора „Готови за инспекция“. Проведени са обучения за инспектори от НИО: 24 броя към Института за публична администрация (ИПА) и 1 брой специализирано. Съставени са 66 екипа за провеждане на инспекции. Изготвени са доклади: Резултати от инспекции, проведени в периода октомври-декември 2020 г. на училища, предоставящи професионално образование и обучение – 1 бр.; Обобщена информация за оценките и насоките по области за инспектиране от извършените инспекции – 2 бр.; Анализ на взаимовръзката между факторите на външната среда и качеството на образованието в инспектираните детски градини и училища в административно-териториална област София-област – 1 бр.

Продукт/услуга № 3- Оценяване на резултатите от обучението

През отчетния период са реализирани следните дейности:

- Организиране, координиране и контрол на провеждането на национални външни оценявания в края на всеки етап на образование, включително и държавни зрелостни изпити:

Проведени са ДЗИ по 14 общообразователни учебни предмета. Създадени са 14 комисии за създаване на изпитни задачи и/или текстове, 14 комисии за експертна оценка на изпитните материали и 14 комисии за оценяване на изпитните работи от ДЗИ, сесия май – юни, учебна 2020/2021 година.

- ДЗИ БЕЛ – 49 381 ученици;
- II ДЗИ – 36 054 ученици;
- ДЗИ по желание – 1 112 ученици
- Проведено НВО в края на IV клас:
 - БЕЛ – 57 307 ученици;
 - математика – 57 170 ученици

Проведено Национално външно оценяване в края на VII клас:

- БЕЛ – 57 538 ученици;

- математика – 57 328 ученици
- чужд език (по желание) – 1705 ученици

Проведено Национално външно оценяване в края на X клас:

- БЕЛ – 48 772 ученици;
 - математика – 48 8334 ученици
 - чужд език (по желание) – 3527 ученици
 - информационни технологии за измерване на дигитални компетентности (по желание) – 3 649 ученици
- Организиране, координиране и контрол на провеждането на външни оценявания и проучвания по различни учебни предмети и в различни класове с представителни извадки;
 - Анализ на резултатите от проведени външни оценявания и международни изследвания;
 - Подпомагане процеса на разработване на анализи с резултатите от националните външни оценявания на училищно и на областно ниво;
 - Координиране на участието на Р България в международни сравнителни изследвания
 - Относно оценяването на резултатите от обучение през отчетния период Центърът за оценяване в предучилищното и училищното образование (ЦОПУО) е извършил следното:
 - Подготовка, координиране и контрол на провеждането на национално външно оценяване (НВО) в края на етап на образование и държавни зрелостни изпити, в това число разработване на тестови задачи и композиране на тестове по учебни предмети, както следва: български език и литература, математика и чужд език за прием след VII клас; по 2 учебни предмета за НВО в IV клас; български език и литература, математика и чужд език за прием след X клас;
 - Провеждане на изследване в края на VII клас по история и цивилизации с представителна извадка с 1700 ученици от 78 паралелки от 78 училища;
 - Разработване на 3 бр. анализи от резултатите от изследвания по учебните предмети: биология и здравно образование, по химия и опазване на околната среда и по физика и астрономия, проведени в три последователни години в VIII, IX и X клас (последното е проведено в началото на XI клас) с представителни извадки от около 1400 ученици на предмет и клас;
 - Подготовка на тестови спецификации за държавните зрелостни изпити през учебна година 2021/2022;
 - Провеждане на предварителната фаза на международното изследване за гражданско образование ICCS с 1100 ученици от 25 училища;
 - Провеждане на пилотното изследване на PISA 2022 с 2275 ученици от 39 училища;
 - Провеждане на същинското изследване на PIRLS 2021 с 4040 ученици от 212 паралелки от 151 училища;

Продукт/услуга № 4- Ориентиране на средното образование към пазара на труда

С ПМС №13 от 21 януари 2021 са приети актуализираните списъци на защитените от държавата специалности от професии и специалностите от професии с очакван недостиг на специалисти на пазара на труда за учебната 2021/2022 година. Направен е преглед на Списъка на защитените от държавата специалности от професии и за учебната 2021/2022 година и на актуализиран Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2021/2022 година. Изготвено е предложение за актуализация на Списъците и е подготвена процедурата за съгласуване на списъците с Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, отрасловите министерства и организациите на работодателите съгласно чл. 4, 5 и 6 от ПМС № 111 от 2018 г. за учебната 2022/2023 година.

Разработена е Рамка за Национални изпитни програми за трета степен на професионална квалификация и е стартирал процес по разработване на програмите.

Изготвени са предложения за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, които са в процес на вътрешноведомствено съгласуване.

Разработен и публикуван е модел на механизъм за проследяване на реализацията на завършилите ПОО, който съчетава анализ на административни данни с анкетно проучване (<https://mon.bg/bg/100768>). Дейността се осъществява по проект „Проследяване на реализацията на завършилите ПОО“, с финансовата подкрепа на програма Еразъм +. Изготвен и публикуван е анализ на административни данни за реализацията на завършилите ПОО в три пилотни области – Бургас, Стара Загора и Враца, съчетан с анкетно проучване относно приложимостта на придобитите умения. Анализът и моделът за проследяване на реализацията на завършилите ПОО са публикувани в интернет-страницата на МОН: <https://mon.bg/bg/100768>.

В периода април-май 2021 са проведени 18 национални състезания по професии.

ЦУТФ организира онлайн Международният панаир ТФ ФЕСТ 2021 през април 2021 г. с над 1600 участници от 166 тренировъчни фирми, 44 училища, 3 университета и 8 държави. От ЦУТФ към 30.06.2021 е осигурено обслужване на 69 училища, 2 университета, 386 учебно-тренировъчни фирми и 5000 ученици и студенти.

Разширен е обхват на включените в дуалната система на обучение чрез реализиране на проект BG05M2OP001-2.014-0001 "Подкрепа за дуалната система на обучение" по ОПНОИР, чиито дейности и резултати за полугодieto са описани по-горе. В периода 2-4.06.2021 г. са проведени едновременно две събития за популяризиране на дуалната система на обучение сред родители, ученици, училище и общественост в гр. Поморие и Бургас и к.к. Албена. В събитията участваха 400 родители и ученици от областите Добрич, Варна, Търговище, Шумен, Бургас, Сливен, Ямбол и Стара Загора. Проведени бяха изложения с представяне на професиите в дуална форма на обучение от професионалните гимназии и средни училища с професионални паралелки както и отворени врати на училищата във всеки регион. За участниците в събитията – родители

и ученици се проведеха отворени врати в училищата в гр. Бургас и отворени врати на фирми-партньори в к.к. Албена.

С цел осигуряване на съвременна образователна среда и съвременно съдържание на ПОО, както и осигуряване на условия за продължаваща квалификация на учителите по професионална подготовка, през отчетния период е разработена и одобрена от Министерски съвет Национална програма (НП) „Професионално образование и обучение“. В ход е изпълнението на дейностите по четирите модула на програмата. По Модул А „Модернизиране на материално-техническата база“ са одобрени за финансиране 28 проекта, по Модул Б „Модернизиране на учебното съдържание“ стартира разработването на учебни програми и Национални изпитни програми, по Модул В „Разработване на електронни учебни помагала“ до втори етап на разработване са допуснати 8 проектни предложения, по Модул Г „Квалификация на педагогическите специалисти в професионалното образование“ стартира организацията за обучение на учители за разработване на Национални изпитни програми, разработване на тестове и разработване на електронно съдържание.

През отчетния период завърши успешно випуск 2020/2021 г. по НП „Обучение за ИТ кариера“ 2020. С професионална квалификация по професията „Приложен програмист“ завършиха успешно 164 ученици, включени в програмата. Министърът на образованието и науката връчи грамоти за постигнати отлични резултати на 49 младежи и девойки. В НП „Обучение за ИТ кариера“ 2021 г. е включен нов модул – Модул 2 „ИТ умения за бъдещето“ за разработване на учебни програми, стажуване на ученици, обучение на учители. В отчетния период стартира кандидатстването по модула чрез специализирана онлайн платформа.

В изпълнение на цел „Изграждане на достъпна и адаптивна на пазара на труда система на ПОО“ и в резултат на успешно приключилия през месец юни 2021 проект „Техническа помощ за създаването на секторни съвети за уменията“ 2019-2021, финансиран по Програмата на ЕК за структурни реформи, са проведени два онлайн семинара с представители на различни заинтересовани страни и едно заседание на Ресурсната работна група към Консултативния съвет по ПОО (КСПОО). Представените модели за създаване на Секторни съвети за уменията ще бъдат дискутирани в следващото полугодие с представителите на КСПОО и национално представителните работодателски и синдикални организации с цел излъчване на браншови организации, които проявяват интерес за включване в пилотни секторни съвети за уменията.

През първите шест месеца на 2021 г. в процес на разработване са 21 проекта на ДОС, от които 12 са внесени за обсъждане в УС на НАПОО и впоследствие са представени за утвърждаване в МОН. Публикувани в държавен вестник са 14 бр. ДОС за придобиване на квалификация по професии. През 2021 г. в НАПОО са внесени 3 предложения за промени в Списъка на професиите (СП) в ПОО, от които след обсъждане в експертните комисии две предложения за промени в СППОО са представени в МОН. Със заповед на министъра на образованието са направени промени

в 3 професионални направления – добавени са две нови професии, добавена е една специалност и е заличена една професия.

Продукт/услуга № 5- Информационни и комуникационни технологии в българските училища

Пандемията с COVID-19 определи информационните технологии като ключови в новосъздадената действителност за провеждане на обучение от разстояние. За да се гарантира сигурността на участниците в образователния процес в електронна среда, МОН предприе действия това да се осъществява по безопасен и максимално опростен начин. За всеки учител и ученик в системата бяха създадени служебни електронни профили в масивите на edu.mon.bg, чрез които анонимизирано да се достъпват всяка от одобрените в МОН платформи за обучение- Microsoft Teams, Google Classroom и българската- Школо.

За да бъдат трайно обхванати в електронно обучение от разстояние деца с нисък социален статус на семействата, като им се осигури достъп до интернет с необходимото качество, бяха изградени над 500 високопроизводителни зони за достъп до интернет, които да гарантират свързаност за ученици и учители единствено за целите на образователния процес. Допълнително, бе постигната договореност с всички мобилни оператори с национално покритие - „А1 България“, „Виваком“ АД, и „Теленор България“ ЕАД, които да предлагат специални оферти за училищата в помощ на родителите за доставяне на мобилен интернет на преференциални цени за: пакет с интернет, дейта карти, USB стикове с интернет, „Му Fi“ устройства, рутери и др. За подпомагането дейността на част от учителите бяха закупени лаптопи и таблети; създаван беше технологичен фонд от оборотни устройства за обезпечаване на образователния процес и нуждите на учители и ученици.

През изминалото шестмесечие продължи изпълнението на дейности за подобряване на мерките за осигуряване на мрежова и информационна сигурност, разширяване и развитие на опорна мрежа и свързаност към образователни институции, разгръщане на облачна среда и виртуализация, изграждане на WiFi зони в образователните институции, достъп до национални, европейски и световни образователни инфраструктури, подновяване на съществуващите информационни и комуникационни технологии и мощности в училищата.

Във връзка с информационното осигуряване на образованието ЦИОО обезпечават информационна осигуреност на системата на предучилищното и училищното образование чрез изготвяне на справки с цел подпомагане вземането на управленски решения, свързани с изменение на административни актове, регламентиращи образователния процес; съдейства за усъвършенстване, поддържане и разширяване на управленска информационна система на предучилищното и училищното образование и за актуализиране на данните в регистрите на МОН.

МОН и ЦИОО изготвят и публикуват справки с данни за публична информация в отворен формат на Портала за отворени данни.

Продукт/услуга № 6 - Квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане

Създадени са условия и са изпълнени конкретните специфични цели:

- Професионално израстване на педагогическите специалисти чрез осигуряване на обучение, в съответствие с потребностите в предучилищното и училищното образование;
- Въвеждане в професията на млади и новоназначени учители. Създаване на позитивна работна среда за мотивиране, привличане и задържане на млади педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование;
- Осигуряване на равни възможности за професионално развитие на педагогическите специалисти чрез включването им във форми на продължаваща квалификация на национално и регионално ниво;
- Популяризиране на успешни модели и практики на качествено обучение на педагогическите специалисти. Популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики;
- Развиване и усъвършенстване на ключови професионални компетентности на педагогически специалисти с ръководни функции с цел методическа и организационна подкрепа на екипите в образователните институции. Укрепване на административния капацитет на директори, заместник-директори и на други педагогически специалисти;
- Укрепване на възможностите на международното сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти по хуманитарни и природонаучни теми;
- Формиране на нови политики и подходи в областта на квалификацията на педагогическите специалисти чрез провеждане на изследвания.

Организираны са следните дейности за квалификация на педагогическите специалисти по споразумения, меморандуми и проекти:

- ✓ Във връзка с Меморандум с Гугъл – организирани и проведени онлайн обучения на над 500 учители и директори през м. май 2021; Използвани ГИС технологии – за реализиране на дейностите;
- ✓ Проект „Пътна карта за развитие и реформиране на политиката на учителите“ 19BG04, включен в План за сътрудничество и подкрепа, подписан от Министерството на финансите и от Службата за подкрепа на структурните реформи (СПСР) към Европейската комисия на 1 март 2019 година и в него МОН участва като бенефициент. Разработвани са 3 ключови концепции:
 - Подготовка и пилотиране на дейности по въвеждане на наставничество за начинаещи учители (абсолвенти или новопостъпващи учители) и съпътстващо наблюдение, свързано с процесите в класната стая (директна обратна връзка към първоначално обучение на учители);
 - Надграждане на съществуващи практики за изграждане на мрежи за сътрудничество между училища (за съвместно учене) с фокус към нуждите от

продължаваща квалификация (на местно, регионално, национално ниво) и наученото от учениците;

- Мониторинг и оценка на резултата с фокус върху политики за учители и продължаваща квалификация.

✓ НП „Квалификация“ 2021 г.

Обучени са **1194** педагогически специалисти.

Извършени са административни дейности, свързани с изпълнението на програмата:

- Разработена план-сметка за изпълнение на програмата;

- Разработено Ръководство за изпълнение на националната програма с приложения;

- Осигурено финансиране на НЦПКПС за изпълнение на програмата до м. август 2021 г.;

- Осигурено финансиране на 11 РУО (Велико Търново, Пловдив, Враца, Перник, Плевен, Кюстендил, Стара Загора, София регион, Ловеч, Смолян, Русе) - бенефициенти по програмата, за изпълнение на дейности по Тематично направление „Лидерство в образованието“ Мярка I Повишаване квалификацията на педагогически специалисти с ръководни функции;

- Осигурено финансиране на 2 РУО по тематично направление Образователни изследвания и форуми, Мярка II Подкрепа за млади учители – РУО - Велико Търново и Мярка III Подкрепа за учители в предучилищното образование – РУО - Монтана;

- Изготвен доклад с аналитични данни относно потребностите в 28 РУО от допълнителна професионална квалификация „учител по религия“;

- Извършена подготовка за изпълнение на заложените дейности по Тематично направление Възпитание и ценности ,Мярка I Подобряване на кадровото обезпечаване на системата на училищното образование за реализиране на ценностно-ориентирано образование и възпитание - създадена организация за обучения на до 80 учители (начални учители, учители с придобита професионална квалификация „учител по история“, „учител по философия“ и назначени на трудов договор в училище) за придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по религия“;

- Осъществена комуникация с ЦЕРН, Швейцария във връзка с обучение в ЦЕРН за учители по природни науки по тематично направление „Международно сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти“, Мярка II. Разширяване на дейностите за сътрудничество с Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика (ИЯИЯЕ) и Института по системно инженерство и роботика (ИСИР) „Свети Апостол и Евангелист Матей“ към Българската академия на науките (БАН), с представители на образователния офис на ЦЕРН и на български висши училища;

- Осъществена комуникация и координация относно организиране на обучения на педагогически специалисти в „Яд Вашем“ и последващ семинар в България за учители с участието на експерт от „Яд Вашем“ по тематично направление „Международно сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти“, Мярка I. Осъществяване на сътрудничество в изпълнение на Меморандум за

разбирателство между Министерство на образованието и науката на Република България и “Яд Вашем“, Мемориален център за жертвите и героите на Холокоста на Държавата Израел.

- Осъществена комуникация и координация с ЦОПУО за организиране на обучения на до 450 учители по тематично направление Компетентностен подход и образователни резултати, Мярка III. Подкрепа за учители във връзка с международно изследване PISA.

- Осъществена комуникация и координация с НЦПКПС за изпълнение на дейности от центъра по Тематично направление „Компетентностен подход и образователни резултати“ Мярка I и Мярка II; Тематично направление „Лидерство в образованието“ Мярка I и Тематично направление „Възпитание и ценности“ Мярка II.

- Осъществена комуникация за реализация на дейности по Национална програма „Професионално образование и обучение“ – Модул Г „Квалификация на педагогически специалисти в професионалното образование“ в рамките на бюджета по утвърдената план-сметка на НП „Квалификация“ 2021 г. за обучения на учители по професионална подготовка и обучения на директори и заместник-директори на професионални гимназии.

✓ Национална програма „Мотивирани учители“ 2021 г.

Цел на програмата: мотивирани и качествени специалисти от разнообразни професионални области – със или без придобита професионална квалификация “учител” по учебен предмет, със или без педагогически опит като преподаватели, биват внимателно подбрани, подготвени и насочени да окажат подкрепа в обезпечаването на кадровия ресурс, необходим за конкурентно и успешно българско образование.

Програмата се осъществява в три отделни модула:

1. Модул 1 Дейности, насочени към нови за системата учители (със или без придобита професионална квалификация „учител“) с оглед осигуряване на педагогически специалисти в училища с траен недостиг на такива.

1.1. Дейност 1 Дейности, които се отнасят към специалисти без педагогическа квалификация:

1.2. Дейност 2 Дейности, които се отнасят към специалисти с вече придобита професионална квалификация “учител по...”/“учител в начален етап”, но без опит в училищното образование.

2. Модул 2 Дейности, насочени към придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по...“ и „ресурсни учители“ от заети в системата преподаватели.

3. Модул 3: Действащи учители и специалисти с висше образование без досегашен преподавателски опит и/или квалификация, които демонстрират мотивация и нагласи за работа в предизвикателна среда, както и с ученици с ниски образователни резултати.

В програмата през 2021 г. участват 220 специалисти - по Модул 1 и Модул 3 са включени 119 специалисти, а по Модул 2 – 101.

Администрира се Информационен регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти. Изпълнена е една сесия за одобрение

и вписване на програми – през април 2021 г. Регистърът съдържа 4590 одобрени програми. Осигурени са условия за продължаваща квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти и за избор на обучения съобразно спецификата и стратегията за развитие на детската градина или училището за повишаване на образователните резултати на децата и учениците и качеството на образователния процес.

Изпълнени са дейности по одобряване на програми за обучение за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти – до 15.06.2021 г. са прегледани **254** програми и са издадени 47 заповеди;

Обработени са **140** заявления от обучителни организации за извършване на обучения през следващите 12 месеца за **3582** бр. Програми;

Изпълнени са дейности по одобряване на промяна в списъка на учителите в **88** одобрени програми, издадени са **25** заповеди до 16.07.2021 г.;

Изготвени са 58 писма за констатиране несъответствия.

Продукт/услуга № 7 – Финансова децентрализация

През отчетния период продължи прилагането на усъвършенствания механизъм на делегираните бюджети за подобряване разпределението на средствата от държавния бюджет за финансиране на дейностите в предучилищното и училищното образование.

- Организиран и координиран са дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училищата, финансирани от МОН;

- Оказана е методическа помощ на общини, потърсили съдействие за разработване на формулите за 2021 година;

- Координирани са дейностите по управление и изпълнение на делегираните бюджети от директорите на неспециализираните, специализираните и специалните училища;

- Събрана е информация за размера на увеличение на възнагражденията на педагогическите специалисти съгласно колективното трудово договаряне.

- Усъвършенстван е редът за финансиране на центровете за подкрепа за личностно развитие като е актуализирана Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Промяната е свързана със следните обстоятелства: средствата от държавния бюджет за финансиране на ЦПЛР, осъществяващи дейности по интереси, се предоставят въз основа на утвърдена годишна програма с минимален брой часове преподавателска работа. В резултат на прилаганите противоепидемични мерки, свързани с борбата срещу COVID 19, през миналата 2020 г. някои ЦПЛР не успяха да изпълнят минимално изисквания се брой часове преподавателска работа, заложен в утвърдените им програми. На основание чл. 24, т. 2 от Наредбата за финансирането на институциите, на тези ЦПЛР се налага корекция във финансирането за 2021 г. в размер, пропорционален на процента на неизпълнението спрямо минималния брой часове. По

този начин ЦПЛР с направени корекции са изправени пред невъзможността да изпълнят минималния брой часове и в програмите си за 2021 г. С оглед обективните обстоятелства, довели до създалата се ситуация, е актуализиран редът за финансиране на ЦПЛР при извънредни обстоятелства, когато провеждането на заниманията по интереси в тях през предходната година е преустановявано за повече от два месеца и е въведена норма, съгласно която не се извършва намаление на средствата по реда на чл. 24, ал. 2 от Наредбата.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“	Стойност		
	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
Извършен анализ на ефективността от прилагането на държавен образователен стандарт/държавни образователни стандарти	брой	1	Неприложимо към 30.06.2021 г.
Утвърден и внедрен държавния образователен стандарт за управление на качеството в институциите	брой	1	0
Разработени и актуализирани законови и подзаконови нормативни актове	брой	2	1
Разработени нови учебно-изпитни програми за ДЗИ за профилирана подготовка (ПП) и за общообразователна подготовка (ООП)	брой	19	14 - ПП 10 - ООП
Външна оценка на всеки етап от училищното образование – проведени изпити	брой	13	59
Относителен дял на учениците, положили изпити по НВО по етапи и ДЗИ	%	75	4 клас-94%, 7 клас-95%, 10 клас-95%, ДЗИ-93%
Проведени национални съвещания за методическа подкрепа на експертите от РУО	брой	12	Съвещанията се провеждат през м. 09
Брой осъществени партньорства между училища и ИТ фирми	брой	100	130
Детски градини, прилагащи модел за осигуряване на подкрепа в периода на преход от семейната среда към детската градина на деца от 2 до 4 години и на др. педагогически практики за повишаване на качеството на предучилищното образование	брой	150	155
Детски градини и училища с подготвителни групи, които прилагат мерки за повишаване на качеството на предучилищното образование	брой	55	62

Деца, включени в дейности, свързани с прилагането на мерки за повишаване на качеството на предучилищното образование	брой	1000	6274
Деца и ученици, участвали в съвместните инициативи с Асоциация „Българска книга“	брой	300 000	нп
Учители, участвали в съвместните инициативи с център „Хуманна педагогика“	брой	150	нп
Осигурени със задължителна документация детски градини, училища, центрове за подкрепа за личностно развитие	брой	4400	4300
Осигурени с документи за признаване на завършено обучение, образование и професионална квалификация по документи, издадени от чужда държава	брой РУО	28	28
Разработена и внедрена НЕИСПУО	Брой етапи	1 (етап I)	1
Разработване на национална система за обучение чрез работа	брой	1	1
Разработени, утвърдени и/или актуализирани учебни планове и учебни програми във връзка с въвеждане на дуално обучение, модулно обучение, нови професии за ПОО и новата образователна структура по ЗПУО и ЗПОО	брой	550	в процес на разработване
Проведени проучвания и изследвания	брой	2	1
Проведени работни срещи и съвещания с началници и с експерти от РУО, с директори на училища, със социални партньори	брой	2	1 дистанционна и 1 присъствена
Подобряване, развиване на уменията и повишаване на квалификацията на служителите в администрацията на РУО и МОН, свързана с продължаващата квалификация на педагогическите кадри	Брой обучения/ обучени	1/28	1/28
Мерки и политики за подsigуряване и развитие на педагогически кадри и наставници	брой	1	1
Извършени проверки в институции в системата на училищното образование и РУО	брой	80	17
Удостоени от министъра педагогически специалисти с ежегодна награда за постигнати високи резултати в професионалната си дейност и принос в развитието на българското образование	брой	200	253
Съгласувани предложения за държавен и допълнителен план-прием	брой	28	28
Разработване на административни актове, регламентиращи образователния процес	брой	4	7
Вписани частни училища и частни детски градини в публичния регистър на институциите според ЗПУО	брой	254	233
Извършени проверки в частни детски градини и училища	брой	30	0
Училища, включени в Списъка на иновативните училища	брой	500	504

Определени училища с национално значение	брой	6	6
Издадени заповеди за открити, преобразувани, променени и закрити държавни и общински чилища и ЦСОП в системата на предучилищното и училищното образование	брой	20	14 промени, от които: 9 преобразувания; 4 промени в наименованието; 1 отказ
Функциониращ обновен информационен регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	брой	1	1
Проверка изпълнението на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	брой	20	1
Изпълнение на дейностите от национална програма „Квалификация“	брой	1	1/ Обучени 1194 педагогически специалисти
Мониторинг на дейностите по НП „Квалификация“	брой	1	Неприложимо към 30.06.2021 г.
Изпълнение на дейностите от национална програма „Мотивирани учители“	брой	1	1
Мониторинг на дейностите по НП „Мотивирани учители“	брой	5	Неприложимо към 30.06.2021 г.
Създадена и функционираща платформа за педагогическите специалисти, включваща в себе си предлагането, търсенето и намирането на работа в системата на предучилищното и училищното образование	брой	1	1
Администриране на дейности по изпълнение на целите, заложи в Националната стратегия за възпитателната работа	брой	1	1
Функциониращ усъвършенстван инструмент (Рамка за инспектиране) за експертна обективна оценка качеството на предоставяното предучилищно и училищно образование	брой	1	1
Усъвършенствани стандарти за качество на образованието по областите на инспектиране	брой	20	12
Институции от системата на предучилищното образование, подкрепени за внедряване на модерни технологии в процеса на обучение (специализиран хардуер и др.)	брой	100	100
Институции от системата на училищното образование, подкрепени за внедряване на модерни технологии в процеса на обучение, включително и за обучение от разстояние (специализиран хардуер и др.)	брой	150	253 училища
Училища с внедрено електронно образователно съдържание/ електронен дневник/софтуерни продукти за професионално обучение	%	50	предстои

Училища на бюджетна издръжка с осигурена интернет свързаност	%	100	100
Училища със зони за безжичен интернет (WiFi) достъп	брой	200	162

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Всички показатели за изпълнение са насочени към отчитане на степента на изпълнение на заложените в програмата цели.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Източници на информация за данните са Националният статистически институт (НСИ), НЕИСПУО; електронните страници на МОН, ЦИОО, РУО и специализираните обслужващи звена; Информационната система за реализация на Механизма; училищата; детските градини; общинските администрации.

д) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Поради въведените противоепидемични мерки бяха прекратени присъствените обучения в училищата и детските градини през част от учебното време за отчетния период. Премина се към обучение от разстояние в електронна среда, което наложи допълнителни изисквания за подходяща среда и средства за учене и преподаване от дома, за допълнителна подкрепа и участие на родителите, за умения за саморегулиране и активно участие в учебния процес въпреки липсата на социален контакт на живо.

д) *Отчет за изпълнението на администрираните разходни показатели, вкл. проектите по програмата*

1700.01.01 Бюджетна програма “Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021 г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. ОБЩО ВЕДОМСТВЕНИ РАЗХОДИ	35 325 400	34 859 633	23 002 114
от тях за:			
Персонал	21 879 400	21 826 342	8 132 023
Издръжка	5 366 000	5 030 980	5 454 987
Капиталови разходи	8 080 000	8 002 311	9 415 104
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	35 325 400	34 859 633	23 002 114
от тях за:			
Персонал	21 879 400	21 826 342	8 132 023
Издръжка	5 366 000	5 030 980	5 454 987
Капиталови разходи	8 080 000	8 002 311	9 415 104
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	91 116 000	81 636 642	131 811
от тях за:			

Средства за изпълнение на национални програми за развитие на образованието по чл. 286 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)	76 000 000	75 115 407	0
Средства за възстановяване на част от извършените разходи за транспорт или за наем на педагогическите специалисти по чл. 219, ал. 5 от ЗПУО	14 700 000	6 105 235	0
Участие на Република България в международни сравнителни изследвания за качеството на образователния продукт	400 000	400 000	125 211
Награди за особени заслуги към българската държава и нация	6 000	6 000	3 000
Ежегодни награди за директори и учители с принос в развитието на образователното дело	10 000	10 000	3 600
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	150 196 700	150 196 700	118 062 943
Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове	150 196 700	150 196 700	118 062 943
Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори	0		
Общо администрирани разходи (II.+III.):	241 312 700	231 833 342	118 194 754
Общо разходи по бюджета (I.+II)	126 441 400	116 496 275	23 133 925
Общо разходи (I.+II.+III.)	276 638 100	266 692 975	141 196 868
Численост на щатния персонал	644	644	530

е) Отговорност за изпълнението на програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани експерти от дирекции „Политики за стратегическо развитие, квалификация и кариерно развитие“, „Информационни и комуникационни технологии“, „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, „Професионално образование и обучение“, „Учебници и училищна документация“, „Организация и контрол“, „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“, „Управление и изпълнение на проекти“, „Финанси“, регионалните управления на образованието, Националният инспекторат по образованието, Центъра за информационно осигуряване на образованието, Център за оценяване в предучилищното и училищното образование, Център за учебно-тренировъчните фирми, Национално издателство за образование и наука „Аз Буки“, Национален център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и Национален музей на образованието – Габрово.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.02 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Постигането на целите за улесняване на достъпа до образование през първото полугодие на 2021 г. беше насочено към повишаване обхвата на децата и учениците в

детските градини и училища и задържането им в училище и предотвратяване на отпадането на децата и учениците от детските градини и от училище.

- В изпълнение на целта, заложената в програмата, по отношение на по-пълно обхващане на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и предотвратяване на отпадането им от образователната система, се поддържа Информационната система за реализация на механизма (ИСПМ); осигурена е превенция на отпадащите от училище ученици и е поставен акцент върху обхващането и включването в системата на предучилищното и училищното образование на 5 и 6 годишните;

- Осигурени са условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование чрез определяне на средищни и защитени детски градини и училища, както и чрез осигуряване на безплатен транспорт за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително.

- По отношение на приобщаващото образование са създадени условия за:
 - осигуряване, въвеждане и развитие на приобщаващо образование, насочено към отчитане на образователните потребности на всички деца и ученици и с акцент върху децата и учениците със специални образователни потребности;
 - осъществяване на образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности, от семейства на мигранти и на бежанци при съхраняване и развиване на културната им идентичност;
 - реализиране на новите функции на специалните училища и центровете за специална образователна подкрепа за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици;
 - осигуряване на подкрепа, включително и в обучението от разстояние в електронна среда, с оглед равен достъп до качествено образование и личностно развитие на учениците със специални образователни потребности, които се обучават в училища и в центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП), но не постигат държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.02 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1- Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование

Продължава работата по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (ПМС № 100/08.06.2018 г., изменено с ПМС № 259/14.10.2019 г.). Екипите по обхвата, училищата, РУО и МОН са реализирали дейности по Механизма с цел повишаване обхвата на децата и учениците в детските градини и училища и задържането им в

училище, с акцент върху обхващането и включването в системата на предучилищното и училищното образование на 5 и 6 годишните. Предвид изменението и допълнението на ЗПУО от м. 09.2020 г. се работи и за увеличаване обхвата на 4 годишните деца. Организирано е онлайн обучение за работата с Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) за членовете на екипите за обхват от област Благоевград. Изготвен е доклад за отчитане на резултатите от работата на екипите.

Върнатите и задържани деца и ученици в образователната система в резултат на действията на екипите за обхват до началото на втория учебен срок на учебната 2020/2021 година са 9 630, от които:

- 6069 деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и 796 на възраст 17- и 18-годишни са върнати, след като са били отпаднали;

- 3561 деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, 29 седемнадесетгодишни и 31 осемнадесетгодишни са новообхванати - никога преди не са били записвани в предучилищно или училищно образование и са записани в образователна институция в резултат на действията на екипите за обхват.

Във връзка с организиране и координиране на дейностите, свързани с движението на учениците, Центърът за информационно осигуряване на образованието (ЦИОО) изготвя справки за брой ученици по класове и форми на обучение по различни критерии.

РУО организират, координират и контролират изпълнението на дейностите по Механизма, осъществяват координация и ръководство на екипите за обхват на областно ниво съвместно с областния управител и осигуряват равен старт за включване на децата в първи клас.

Работата по Механизма се подпомага и чрез изпълнение на дейностите по НП „Заедно за всяко дете“. Разработена е концепция за електронна платформа, която се използва при администриране на модулите от националната програма „Заедно за всяко дете“. Така са одобрени заявките на училищата и детските градини и на РУО, кандидатстващи по модула и са изготвени доклади за утвърждаване на Списъци на класираните бенефициенти с одобрени средства по НП. Списъците са публикувани на сайта на МОН.

Успешната адаптация на децата от семейната среда към детската градина се подпомага от дейностите по НП „Успяваме заедно“. За учебната 2020-2021 г. са класирани проектите на 150 детски градини по трите модула на програмата:

- Модул 1: „Хубаво е в детската градина“ с бюджет 300 000 лв. По този модул се финансира изработването и прилагането на модел за плавен преход между семейната среда и детската градина.
- Модул 2: „Иновативна детска градина“ с бюджет 70 000 лв. Дейностите по модула са насочени към подкрепа на прилагането и популяризирането на добри практики при работата по иновативни проекти, с които се цели повишаване качеството на предучилищното образование.

- Модул 3: „Обединени за качествено предучилищно образование” с бюджет 30 000 лв. При изпълнението на модула се цели да се стимулира провеждането на съвместни дейности на образователни институции за повишаване на качеството на предучилищното и когато е приложимо и на училищното образование като се обединяват интересите на няколко институции за постигането на конкретна цел, която е измерима и е свързана с усъвършенстване на механизмите за партньорство между институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

За реализиране на политиките за достъп до качествено образование е извършено и следното:

Изготвени са указания за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на деца и ученици, обучаващи се в системата на предучилищното и училищното образование в условията на COVID-19. Осигурена методическа подкрепа във връзка с безопасното предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на деца и ученици в системата на предучилищното и училищното образование в условията на COVID-19.

Изготвени са указания за подкрепа на деца и ученици с комуникативни нарушения и обучителни трудности в условията на COVID-19.

Изготвени са указания за осъществяване на образователния процес в условията на COVID-19, подпомагащи възпитателните училища-интернати и социално-педагогическите интернати (ВУИ и СПИ). Осигурена методическа подкрепа във връзка с безопасното протичане на образователния процес във ВУИ и СПИ в условията на COVID-19. Разработване на мерки, отнасящи се до запазване на живота и здравето на децата и учениците, обучаващи се във ВУИ и СПИ.

Прието е Решение № 857 на Министерския съвет от 26 ноември 2020 г. за приемане на Списък със защитените детски градини и защитените училища в Република България за учебната 2020/2021 година (ДВ, бр. 102 от 1 декември 2020 г.) (публ. 30.11.2020 г.). Определени са защитените институции в Република България за учебната 2020/2021 година, като в Списъка със защитените детски градини и защитените училища са включени 74 защитени детски градини и 24 части от детски градини, от 98 населени места, от 71 общини, от 25 области, и 161 защитени училища, от 161 населени места, от 105 общини, от 26 области или **общо 259 защитени институции**. В съответствие с чл. 5, ал. 2 и чл. 6 от Постановление № 121 на Министерския съвет от 23.06.2017 г. оценката на внесените предложения до 10 септември 2020 г., съгласуването на проекта на Списък със защитените детски градини и защитените училища и предложението за внасяне в Министерския съвет са направени от междуведомствена комисия с представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на здравеопазването и на Националното сдружение на общините в Република България, определена от министъра на образованието и науката.

Прието е Решение № 856 на Министерския съвет от 26 ноември 2020 г. за приемане на Списък на средищните детски градини и училища в Република България за учебната 2020/2021 година (ДВ, бр. 102 от 1 декември 2020 г.) (публ. 30.11.2020 г.). Определени

са средишните институции за учебната 2020/2021 година, като в Списъка на средишните детски градини и училища са включени **общо 957 средишни институции** – 186 детски градини, 33 части от детски градини и 738 училища, от 648 населени места, от 240 общини, от 28 области. По данни на РУО към началото на учебната 2020/2021 година в тях се обучават общо 17 149 деца и 177 101 ученици, като пътуващите деца в задължителна предучилищна възраст в детските градини са 2126, а учениците до 16-годишна възраст са 38 170. В съответствие с чл. 4 от Постановление № 128 на МС от 29.06.2017 г. оценката на внесените предложения до 10 септември 2020 г, съгласуването на проекта на Списъка на средишните детски градини и училища и предложението за внасяне в Министерския съвет е направено от междуведомствена комисия с представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на здравеопазването и на Националното сдружение на общините в Република България, определена от министъра на образованието и науката.

Осигурен е безплатен транспорт за 93 620 децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително, посредством 5431 маршрута. Извършено е събиране, обобщаване, систематизиране и анализ на информацията за пътуващите деца в задължителна предучилищна възраст и за учениците до държавните и общински училища и детски градини свързана с разпределяне на средства по чл. 283, ал. 1 от ЗПУО. Разпределени са средствата за осигуряване на безплатен транспорт за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително по чл. 283, ал. 1 от ЗПУО за първото и второто тримесечие на бюджетната 2021 година.

Осигурени са за безвъзмездно ползване: познавателни книжки по всички образователни направления – за децата в задължителна предучилищна възраст, вкл. в Европейските училища; учебници, учебни комплекти, учебни помагала (одобрени в единна система с учебниците) и достъп до електронно четими учебници на учениците от I до VII клас в държавните, общинските, частните училища, и на учениците от I до VII клас, обучавани в Европейските училища. Прието е Постановление № 196 от 11 юни 2021 година за изменение на Постановление № 79 на Министерския съвет от 2016 г. С него се въвежда нормативно основание да бъдат осигурени за безвъзмездно ползване познавателни книжки по всички образователни направления – за всяко дете, записано във втора възрастова група, и познавателни книжки по Образователно направление „Български език и литература” за всяко дете във втора възрастова група в Европейските училища.

Осигурени са средства за закупуване на: познавателни книжки (включително за децата, навършили 4-годишна възраст, където са осигурени условия за обучение); учебници; достъп до електронно четими учебници; учебни комплекти и учебни помагала - за децата и учениците от I до VII клас в общинските детски градини и училища за 2021 година, предоставяни за безвъзмездно ползване. Осигурени са

средства за отпечатване на брайлов шрифт на учебници/учебни комплекти за учениците с нарушено зрение.

Предоставянето на Продукт/услуга № 1 „Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование“ се допълва и чрез изпълнение на дейности по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“. Програмата се финансира по линия на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП). Дирекция „Външни европейски програми“ в МОН изпълнява функции на Програмен оператор. Основната цел на програмата е засилване на икономическото и социално сближаване, осигуряване на системен подход в местното развитие и намаляването на бедността чрез интегрирани мерки в сферата на образованието, осигуряването на заетост и здравеопазването. В периода януари – юни 2021 г. екипът на Програмния оператор (ПО) публикува две процедури за подбор на проектни предложения и две процедури за избор на предефинирани проекти. Програмното споразумение беше актуализирано и нови 588 000 евро са добавени към общия разполагаем бюджет на Програмата. Реализирани са инициативи по обмяна на опит, информационни събития и координационни срещи с представители на страните-донори, НКЗ и партньорите по Програмата – Съвета на Европа и Норвежката асоциация на местните и регионални власти. Текущо се извършва верификация на разходите по проекти и плащания.

Продукт/услуга № 2 – Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности

Реализирани са дейности по осигуряването на условия и ресурси за изграждане на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на приобщаващо образование, както и за осигуряването на обща и на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности.

Осигурена е подкрепяща среда в самите детски градини и училища или от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование на общо 23 157 деца и ученици в системата на предучилищното и училищното образование и обучение, от които 17 268 в училища и 5889 в детски градини. Децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в системата на предучилищното и училищното образование (без специалните училища и центрове за специална образователна подкрепа) се подпомагат от 4613 педагогически специалисти, назначени в детските градини и училищата, като от тях: ресурсни учители – 1290, психолози – 1039, логопеди – 793, рехабилитатори на слуха и говора – 79, учители за деца с нарушено зрение – 133, слухово-речеви рехабилитатори – 13, педагогически съветници – 740, учители на деца с умствена изостаналост – 25, възпитатели – 413, педагози други – 86, кинезотерапевти – 2. На 9054 от децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в училищата и детските градини (без специалните училища и центрове за специална образователна

подкрепа), е предоставена допълнителна подкрепа от 958 педагогически специалисти от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

Реализирани са дейности за осигуряване на подкрепяща среда (разумни улеснения) за провеждане на националното външно оценяване и на държавните зрелостни изпити на ученици и зрелостници със специални образователни потребности за сесия май-юни – подпомогнати общо 82 ученици и зрелостници с нарушено зрение за полагане на НВО – IV клас, VII клас и X клас, и на държавните зрелостни изпити с материали на брайлов шрифт, с уголемен шрифт или чрез говореща програма, 166 ученици с обучителни трудности за полагане на НВО – IV клас, VII клас и X клас, както и 19 зрелостници за полагане на държавните зрелостни изпити.

Осъществени са дейности по изпълнението на Плана за действие на Република България за прилагане на Конвенцията за правата на хората с увреждания (2015 – 2020 г.): възложено продължаващо научно изследване на граматиката на българския жестов език; изготвяне и регулярно публикуване на сайта на МОН на новини в сферата на образованието с жестов превод.

Координирани са дейности, свързани с членството на България в Европейската агенция за специални образователни потребности и приобщаващото образование.

Организираны и осъществени са дейности, свързани с промяна на нагласите в подкрепа на приобщаващото образование.

Продукт/услуга № 3- Приобщаващо образование на деца и ученици от етническите малцинства

Осъществено е администриране на дейности, свързани с осигуряването на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от уязвими групи, включително роми.

Осъществено е междуинституционално сътрудничество с цел приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, включително роми, в системата на предучилищното и училищното образование.

Изготвен е проект на План за приобщаване и участие на ромите по Приоритет „Образование и обучение“ за периода 2021-2023 по проект на Национална стратегия за приобщаване и участие на ромите (2021-2030).

Изготвени са мерки и дейности за образователно приобщаване на деца и ученици от уязвими групи, включително роми по проект на Програма „Образование“ (2021-2027).

Продукт/услуга № 4 - Приобщаващо образование на деца и ученици, търсеци или получили международна закрила, и мигранти

Осъществени са дейности по осигуряването и поддържането на база данни за включените в образователната система деца на мигранти и бежанци от началото на втория учебен срок на учебната 2020/2021 година, като към 25.02.2021 г. в групи за предучилищно образование са записани 5 деца, търсеци или получили международна закрила, а 102 ученици, търсеци или получили международна закрила, са записани в

държавните и в общинските училища, като от тях 79 ученици са записани за първа година.

Продукт/услуга № 5 - Реформиране и модернизиране на специалните училища и на центровете за специална образователна подкрепа

Организиран и координиран са дейности, насочени към подкрепа на специалните училища за деца със сензорни увреждания и на центровете за специална образователна подкрепа за реализиране на новите им функции за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности.

Осъществена е координация и са осигурени финансови средства от МОН за осъществяване на съвместен проект между МОН, Лайънс клуб и СУУНЗ „Луи Брайл“ за изграждане на център за професионално обучение и трудова реализация на ученици с нарушено зрение и множество увреждания в СУУНЗ „Луи Брайл“, гр. София.

Осъществена е координация с УНИЦЕФ и РЦПППО – София-град за създаване на онлайн платформа с дигитални ресурси за обучението на деца и ученици със специални образователни потребности.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
Изготвен анализ/отчет в областта на предучилищното/училищното образование/ професионално образование и обучение	Брой	1	1 Анализ за ОРЕС
Поддържане, развитие и управление на Информационна система за реализация на Механизма	Брой	1	1 система
Изготвяне на регулярни анализи на ефективността от прилагането на Механизма	Брой	1	1 доклад-анализ
Изготвяне отчет за изпълнението на Механизма	Брой	2	1
Деца и ученици със СОП с осигурено ресурсно подпомагане от специалисти на РЦПППО	Брой	3000	267 за полагане на НВО и ДЗИ
Деца и ученици със СОП с осигурена допълнителна подкрепа от екипите за подкрепа за личностно развитие, назначени в детските градини и училищата	Брой	19 000	9054
Увеличение на децата и учениците със СОП, включени за обучение в общообразователна среда	%	10	10
Увеличение на ресурсните учители и на други педагогически специалисти, подпомагачи приобщаващото образование.	%	8	8
Педагогически специалисти, участвали в обучения по български жестов език	Брой	100	НП към 30.06.2021 г.

Провеждане на научни изследвания върху лексиката и граматиката на българския жестов език, и неговото приложение в образованието	Брой	6	2 процес на разработка
Детски градини с въведен модел за ранно оценяване на образователните потребности на децата и за превенция и ранна интервенция на обучителните им затруднения.	Брой	150	0
Провеждане на обучения, семинари и други форуми за директори и педагогически специалисти за въвеждане и прилагане на Международната класификация на функционирането на човека, уврежданията и здравето (ICF)	Брой	1	НП към 30.06.2021 г.
Провеждане на международна конференция на тема „Допълваща и алтернативна комуникация“.	Брой	1	НП към 30.06.2021 г.
Деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти в задължителна предучилищна и училищна възраст, преминали обучение по български език като чужд	Брой	40	0
Педагогически специалисти и експерти от РУО, участвали в семинари и др. форуми за подготовката им за работа с деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти;	Брой	60	НП към 30.06.2021 г.
Провеждане на национална научнопрактическа конференция за разпространение на добри практики в областта на образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.	Брой	1	0
Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от образователната интеграция на децата от етническите малцинства	Брой	2	1
Деца на 4-годишна възраст, осигурени с познавателни книжки за безвъзмездно ползване (в съответствие с изменения Закон за предучилищното и училищното образование)	Брой	59 613	Неприложимо към 30.06.2021 г.
Деца в задължително предучилищно образование, осигурени с познавателни книжки за безвъзмездно ползване	Брой	130 934	118 869
Ученици от I до IV клас, осигурени с учебни комплекти за безвъзмездно ползване	Брой	231 222	226 726
Ученици от V – VII клас, осигурени с учебници за безвъзмездно ползване	Брой	196 217	191 197
Учениците с нарушено зрение, осигурени с учебници или учебни комплекти, отпечатани на брайлов шрифт	Брой	120	46
Ученици със сензорни увреждания – с увреден слух, осигурени с учебници по специалните учебни предмети	Брой	450	190
Деца и ученици, осигурени с учебници и учебни комплекти по български език и литература, обучавани в Европейските училища	Брой	300	195

Брой учители, включени в дейности за осигуряване на плавен преход между детската градина и първи клас и между началния и прогимназиалния етап на основно образование	Брой	1500	425
Осигуряване на достъп до предучилищно образование чрез обмен и популяризиране на добри практики за подкрепа на почасовата и самостоятелна организация	Брой	30	НП към 30.06.2021 г.
Организиран безплатен транспорт за децата и учениците по чл. 283, ал. 2 от ЗПУО	Брой	90 000	93 620
Включени в Списъка на средишните детски градини и училища	Брой	990	957
Включени в Списъка на защитените детски градини и защитените училища	Брой	262	259

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Показателите за изпълнение измерват броя на децата и на учениците, които са включени в образователната система и отчитат:

- по-пълно обхващане и задържане на децата и учениците, подлежащи на задължително образование и предотвратяване на отпадането им от образователната система;
- дейности по организация и координация, квалификация и методическа подкрепа в системата на предучилищното и училищното образование;
- осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за деца и ученици със СОП;
- социализиране и интегриране в образователния процес на деца, чийто майчин език е различен от българския;
- осигуряване на условия за въвеждане и развитие на приобщаващо образование, в т.ч. и за деца и ученици от етническите малцинства, от семейства на мигранти и на бежанци, при съхраняване и развиване на културната им идентичност.
- осигуряване на средства за закупуване на познавателни книжки, учебници, учебни комплекти, учебни помагала (одобрени в единна система с учебниците) и достъп до електронно четими учебници, предоставяни за безвъзмездно ползване.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информацията е от НСИ, от НЕИСПУО (обобщена от Центъра за информационно осигуряване на образованието), от Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ), от регионалните управления на образованието и от общините, както и от изпълнението на национални програми за развитие на образованието и на проекти по ОП НОИР.

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

През отчетния период изпълнението на някои от дейностите беше затруднено поради разпространението на пандемията от COVID 19 и въведените противоепидемични мерки.

д) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)

1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	131 963 000	103 232 067	36 907 136
от тях за:			
Персонал	120 550 300	86 304 674	32 526 611
Издръжка	11 412 700	16 927 393	4 193 976
Капиталови разходи	0	0	186 549
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	77 894 000	49 163 067	19 288 470
от тях за:			
Персонал	73 430 000	39 184 374	17 339 856
Издръжка	4 464 000	9 978 693	1 854 741
Капиталови разходи			93 873
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	54 069 000	54 069 000	17 618 666
от тях за:			
Персонал	47 120 300	47 120 300	15 186 755
Издръжка	6 948 700	6 948 700	2 339 235
Капиталови разходи			92 676
от тях за:			
<i>Ресурсно подпомагане на деца и ученици в общинските детски градини и училища</i>	<i>54 069 000</i>	<i>54 069 000</i>	<i>17 618 666</i>
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	48 835 800	20 986 694	5 913 101
от тях за:			
<i>Средства за осигуряване на безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти по ПМС № 79/2016 г.</i>	<i>35 100 000</i>	<i>4 684 528</i>	<i>0</i>
<i>Средства за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства по чл. 8 на ПМС № 4/2005 г.</i>	<i>1 100 000</i>	<i>1 084 288</i>	<i>0</i>
<i>Стипендии на ученици след завършено основно образование по ПМС № 328/2017 г.</i>	<i>12 635 800</i>	<i>15 217 878</i>	<i>5 911 601</i>
<i>Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата</i>			<i>1 500</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	127 727 800	101 175 529	12 847 417

от тях за:			
Подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие - транспорт на деца и ученици и др. мерки, насочени към обхвата на децата и учениците и достъпа до образование	109 253 000	80 198 049	
Подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие - стипендии на ученици след завършено средно образование, осигурявани по бюджетите на други ПРБ	18 474 800	20 977 480	12 638 835
Общо администрирани разходи (II.+III.):	176 563 600	122 162 223	18 760 518
Общо разходи по бюджета (I.I+II)	126 729 800	70 149 761	25 201 571
Общо разходи (I.+II.+III.)	308 526 600	225 394 290	55 667 654
Численост на щатния персонал	1 342	1 342	1 303

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Дирекции в МОН – „Приобщаващо образование”, „Организация и контрол”, „Учебници и училищна документация”, „Образование на българите зад граница и училищна мрежа”, „Финанси”, дирекция „Външни европейски програми“ като Програмен оператор по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“ на ФМ на ЕИП, отдел „Политики за стратегическо развитие“ на дирекция ПСРККР, Регионалните управления на образованието (РУО), Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, Държавния логопедичен център – София и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, общински администрации, директори на институции в системата на предучилищното и училищното образование.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.01.03 „УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

За изпълнението на програмата през първото полугодие на 2021 година са осъществени дейности по осигуряване на условия за провеждане на ефективен образователен процес и качествена училищна подготовка, както и дейности по стопанисването и управлението на материалната база на училищата. Целта е да се създаде съвременна образователна среда чрез модернизирани образователните институции и превръщането им в благоприятна среда за учене и иновации.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.03 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Училищна подготовка

За изпълнение на програмата през 2021 година са създадени условия за:

- организиране и провеждане на училищната подготовка и ефективен образователен процес в училищата, финансирани чрез бюджета на МОН;
- модернизиране на образователните институции за по-привлекателна и качествена среда за учене и иновации;
- стопанисване и управление на материалната база на училищата;
- разработване на стратегии за развитие на училищата и прилагане на собствени училищни политики, разработени съвместно с родителите, учениците, местната общност и други заинтересовани страни.

Продукт/услуга № 2 - Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание

За изпълнение на програмата през първото полугодие на 2021 година е извършено следното:

организиране и координиране на дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училищата, финансирани от МОН – разработени и утвърдени са формули за всяка дейност от ЕБК за 2021 г. за разпределение на средствата от държавния бюджет за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците между второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката и е направено предложение за утвърждаването им. Утвърдени са и Правила за промени в разпределението на средствата при изменение на параметрите на основния компонент на формулата за 2021 г. Информацията за формулите и Правилата е публикувана на електронната страница на МОН;

- координиране и контрол на дейностите по управление и изпълнение на делегираните бюджети от директорите на училищата – МОН подпомага директорите и счетоводителите на училищата и ЦСОП, ВРБ към министъра на образованието и науката, по въпроси свързани със съставянето, изпълнението и управлението на делегираните бюджети;
- финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание на учениците в училищата, финансирани от МОН - през първото полугодие на 2021 г. финансово са осигурени дейностите по обучение и възпитание на учениците в 275 училища и ЦСОП, финансирани от МОН. Обхванатите ученици през периода са 91 633 ученици, обучаващи се в общообразователни, специални, професионални училища, училища към местата за лишаване от свобода и в центрове за специална образователна подкрепа;
- на сайта на Министерството е публикувана информация по първостепенни разпоредители с бюджет за броя на децата и учениците, финансирани от министерства, по които са разчетени средствата за образование съгласно Закона за държавния бюджет за 2021 г., както и съгласно информационната система на МОН. Въз основа на данните за настъпилите промени в натуралните и стойностни показатели е извършена промяна по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за 2021 г.

Продукт/услуга № 3 - Стопанисване и управление на материалната база на училищата

За изпълнението на Продукт/услуга № 3 са осъществени дейности, свързани със стопанисването и управлението на материално-техническата база на училищата. Целта е да се създадат условия за подобряване на образователната среда в училищата, по конкретно – на материално-техническата база, за осигуряване на достъпна архитектурна среда и прилагане на енергоефективни мерки и допринасяне за активен спорт в училище.

През първото полугодие на 2021 година е извършено следното:

- Поддържане регистъра на имотите;
- Организиране на дейности, свързани с безвъзмездно предоставяне за ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост
- Проверка и анализ на състоянието на материалната база
- Поддържане база данни със заявки от училищата и звената в системата на МОН по инвестиционната програма за 2021 г.
- Предоставяне на средства за ремонт на ДМА по заповед на министъра на образованието и науката
- Предоставяне на средства за ремонти на държавните училища от инвестиционната програма на МОН за 2021 г.
- Поддържане на регистъра на обществените поръчки на МОН и европейски проекти
- Предоставяне на средства за обследване по енергийна ефективност и издаване на сертификати за енергийни характеристики
- Подготовка, разглеждане и класиране на училищата по НП „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище 2021 г., Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“. Изпълнение и отчитане на програмата
- Организиране, координиране и контролиране на дейностите по изпълнение на бюджети за спорт в училище.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
Училища, финансирани чрез бюджета на МОН	Брой	275	275
Ученици, финансирани по стандарти за издръжка на дейностите по обучение и възпитание	Брой	91 633	91 633
Сключени договори за безвъзмездно предоставяне за ползване на движимо и недвижимо имущество - публична държавна собственост	Брой	2	0

Сключени договори за отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество на публична държавна собственост	Брой	3	0
Училища с изпълнени основни ремонти и размер на инвестираните средства	Брой Лева	3 500 000	0
Училища с изпълнени текущи ремонти и размер на инвестираните средства	Брой Лева	20 700 000	14 357 501
Реализирани бюджети за създаване на достъпна архитектурна среда и размер на инвестираните средства	Брой Лева	20 700 000	2 14 057
Бюджети за енергоефективно саниране на училищните сгради и размер на инвестиционните средства	Брой Лева	6 600 000	3 201 961
Бюджети за спорт в училище и размер на инвестираните средства	Брой Лева	2 200 000	0

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- ◆ Брой училища с изпълнени основни ремонти;
- ◆ Брой училища с изпълнени текущи ремонти;
- ◆ Брой реализирани проекти за създаване на достъпна архитектурна среда;
- ◆ Брой реализирани проекти за енергоефективно саниране на училищните сгради;
- ◆ Брой реализирани проекти за спорт в училище.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО), Регистри, поддържани от МОН и от Центъра за информационно осигуряване на образованието

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Неприложимо

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование“			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	3 756 546 500	3 914 326 956	1 735 882 904
от тях за:			
Персонал	3 234 899 200	3 211 818 402	1 428 855 423
Издръжка	400 174 500	544 125 571	253 241 664
Капиталови разходи	121 472 800	158 382 983	53 785 817
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	399 450 000	436 350 534	168 848 884
от тях за:			
Персонал	358 779 900	328 603 142	147 453 408
Издръжка	37 915 100	100 291 378	16 301 577
Капиталови разходи	2 755 000	7 456 014	5 093 899

2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	3 357 096 500	3 477 976 422	1 567 034 020
от тях за:			
Персонал	2 876 119 300	2 883 215 260	1 281 402 015
Издръжка	362 259 400	443 834 193	236 940 087
Капиталови разходи	118 717 800	150 926 969	48 691 918
от тях за:			
Издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в общинските детски градини и училища и държавните институции, финансирани от МК и ММС	3 238 378 700	3 259 214 705	1 518 342 102
Капиталови разходи предучилищно и училищно образование общини, МК и ММС	118 717 800	150 926 969	48 691 918
Транспорт на деца и ученици		29 054 951	
Средства за изпълнение на национални програми за развитие на образованието		2 756 893	
Средства за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците от общинските детски градини и училища и тези, финансирани чрез бюджетите на МК и ММС		30 079 220	
Възстановяване на част от извършените разходи за транспорт на педагогическите специалисти в общинските детски градини и училища и държавните институции, финансирани от МК и ММС		3 163 030	
Средства за работа с деца и ученици от уязвими групи в общинските детски градини и училища и училищата, финансирани от МК и ММС		34 592 498	
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	22 000 000	3 947 272	1 985 114
от тях за:			
Издръжка, от тях за:	22 000 000	0	0
Средства за преходни остатъци по делегирани бюджети за държавните училища	22 000 000		
Стипендии		369	
Субсидии за организации с нестопанска цел		3 946 903	1 985 114
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	162 383 300	113 609 983	8 614 719
от тях за:			
За издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в частните детски градини и училища	9 383 300	9 383 300	
За разширяване на достъпа и обхващане в задължително предучилищно образование на 4-годишни деца и компенсиране превишението на приходите над разходите за държавните училища, прилагащи делегиран бюджет	53 000 000	39 148 639	
За изграждане, пристрояване, надстройкаване и реконструкция на детски ясли, детски градини и	100 000 000	65 078 044	

училища и ремонт и оборудване на училищни сгради			
Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и			8 614 719
Общо администрирани разходи (II.+III.):	184 383 300	117 557 255	10 599 833
Общо разходи по бюджета (I.I+II)	421 450 000	440 297 806	170 833 998
Общо разходи (I.+II.+III.)	3 940 929 800	4 031 884 211	1 746 482 737
Численост на щатния персонал	11 236	11 236	11 086

ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекциите „Финанси” и „Държавна собственост и обществени поръчки“ на МОН, регионалните управления на образованието, специализирани обслужващи звена, неспециализирани и специализирани училища.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.01.04 „РАЗВИТИЕ НА СПОСОБНОСТИТЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

През първото шестмесечие на 2021 г. са изпълнени частично целите на програмата за разгръщане на потенциала на всяко дете.

- Поради обявените за неприсъствени дни в училище през 2021 година, предвид епидемичната обстановка в страната, свързана с разпространението на COVID-19 у нас, през учебната 2020/2021 година по Националния календар за изяви по интереси (НКИИ) на децата и учениците и по Националния спортен календар (НСК) не са проведени всички изяви.

- С дейностите по проекти и програми, свързани с възможност за личностно развитие чрез занимания по интереси, са създадени условия за стимулиране и развитие на способностите на деца с изявени дарби в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и за подпомагане на физическото, социалното и личностното развитие на децата и учениците, и чрез обучение от разстояние в електронна среда.

- Осигурени са възможности за включване на училищата с проектно участие в национални програми или проекти към ОП НОИР за развитие на способностите на учениците чрез занимания по интереси, включително и чрез обучение от разстояние в електронна среда.

- Подкрепени са национални прояви за децата и учениците в областта на науките, изкуствата, технологиите, изкуствата и спорта, организирани от институции, организации и други.

- Осигурени са възможности за учениците от държавни училища, финансирани от МОН, от общински и частни училища, класирани по мярка, включена в Раздел II от

Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби, да придобият право на закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби и да получават стипендии.

- Създадени са условия за участието на ученици в изяви и състезания в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, включително и чрез работа от разстояние в електронна среда.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.04 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Дейности за занимания по интереси в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. Ученически спорт, отдих и туризъм

- Осъществени са координация и контрол на дейностите по изпълнението на утвърдените със заповеди на министъра на образованието и науката НКИИ и НСК на МОН за учебната 2020/2021 година.

- За учебната 2020/2021 година е изготвен проект на ПМС за предоставяне на средства в размер на 3 977 445 лв. по утвърдените обобщени планове за физическото възпитание и спорт на 212 145 деца и на 668 202 ученици от държавните, общинските и частните детски градини и училища и духовните училища, включително на 186 деца и 79 416 ученици от държавните училища към МОН.

- По Националната програма „Осигуряване на съвременна образователна среда” за 2021 г., модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“ в МОН са постъпили общо 372 проектни предложения, от които 260 за начален етап и 112 за прогимназиален етап. В 83 училища ще бъде осигурено финансиране за оборудване на стаи за организиране на занимания по интереси за целодневното обучение на обща стойност 794 451,68 лева, от които 28 за прогимназиален етап – на обща стойност 268 968,54 лева и 55 за начален етап – на обща стойност 525 483,14 лева. Националната програма дава възможност на училищата да кандидатстват на проектен принцип за реализиране на дейности, свързани с осигуряване на условия за целодневна организация на образователния процес на учениците.

- С Националната програма „Предоставяне на съвременни условия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в институции в системата на предучилищното и училищното образование“ се дава възможност на централните за осигуряване на условия за развитие на интересите, способностите и компетентностите на децата и учениците, за кариерното им ориентиране и консултиране и за повишаване на качеството на образователния процес 2021 г.

По модул А „Подкрепа на децата и учениците за работата в ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и ал. 4 от ЗПУО – центрове за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта и астрономически обсерватории и планетариуми“ от програмата ще бъдат финансирани

21 проекта на ЦПЛР за обзавеждане, оборудване и осигуряване на консумативи, литература и материали за работа на децата и учениците в едно от направленията – наука, изкуства, технологии, спорт на обща стойност 457 198 лева и 3 проекта на ЦПЛР за дейности, свързани със закупуването на нови дигитални планетариуми в зали за проектиране на изкуствено звездно небе на обща стойност 686 964 лева или общо 24 проекта на обща стойност 1 144 162 лева.

По модул Б „Подкрепа на учениците за работата в ЦПЛР по чл. 49, ал. 3 от ЗПУО – ученически общежития, чиято дейност не се организира от програмата ще бъдат финансирани 4 проекта в размер на 37 248 лева.

По модул В „Кариерно ориентиране и консултиране на учениците чрез съвместни дейности на ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 2 от ЗПУО и училища“ от програмата ще бъдат финансирани 16 проекта на ЦПЛР на обща стойност 221 023 лева.

По модул Г „Предоставяне на съвременни условия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в институции в системата на предучилищното и училищното образование“ е одобрен и класиран РЦПППО – София-град за разработване на електронна платформа за допълнителната подкрепа за личностно развитие.

- По Националната програма на Министерството на образованието и науката и на Министерството на отбраната „Изучаване и съхраняване на традициите и историята на Българската армия“ 2021 г. се предвижда да се финансират проектни предложения на 100 училища по 3 000 лв. по модул А за разработване на проекти, свързани с изследване на историческото минало на българската армия, както и за тържествено отбелязване на Деня на храбростта и празника на Българската армия – 6 май – средствата се осигуряват от бюджета на МОН. Към момента в МОН са постъпили 81 проектни предложения от училища в цялата страна.

- С НП „Отново заедно“ се създават условия за дейности и комуникация на ученици и учители извън училището и семейство за преодоляване на негативните последици от неприсъственото обучение през последните две учебни години и за подпомагане на социализацията им. Осъществяват се дейности, свързани с провеждането на шестдневни ученически туристически пътувания за ученици с цел преодоляване на последици от COVID-19, в т.ч. липсата на активен социален живот. До 30.06.2021 г. по НП „Отново заедно“ са одобрени и са извършили пътувания в различни дестинации ученици от 103 училища с осигурени средства в размер на 1 425 500 лв.

- През учебната 2020/2021 година в занимания по интереси са се включили около 180 000 ученици, които са заявили желание за работа в направленията от STEM – Дигитална креативност“, „Математика“, „Технологии“ и „Природни науки“. Сред желаните направления са още „Изкуства и култура“, „Спорт“ и др.

Продукт/услуга № 2 - Стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изяви дарби

До 30.06.2021 г. са опуснати стипендии за стимулиране на деца с изяви дарби от държавни училища, финансирани от МОН, от общински и частни училища, класирани по мярка, включена в Раздел II от Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби: 5 бр. стипендии на ученици от държавни училища; 1 бр. стипендия на ученик от частни училища; 23 бр. стипендии на ученици от общински училища.

Продукт/услуга № 3 - Ученически олимпиади и състезания

- Осигурена е възможност на учениците да демонстрират своите способности, чрез участие в национални и международни ученически олимпиади и състезания по различни общообразователни предмети и направления. До 30.06.2021 година са проведени 44 национални олимпиади и състезания. Създадените условия за откриване, стимулиране и развитие на способностите на децата с изяви дарби допринасят за доброто представяне на националните отбори, както и представянето в националните олимпиади и състезания.

- Изпълняват се дейности по Модул 1 „Осигуряване на обучение на таланти ученици за участие в ученическите олимпиади“ по национална програма „Ученически олимпиади и състезания“ за учебната 2020/2021 година. До 30.06.2021 г. 7364 ученици са включени в обученията за подготовка за участие в състезания и олимпиади. През отчетния период в Центъра за подготовка на ученици за олимпиади към Учебен център се наблюдава повишение в обхвата на групите, подготвящи се за олимпиади в сравнение с 2020 г.

- През учебната 2020/2021 година до 30.06.2021 г. по Националния календар за изяви по интереси (НКИИ) на децата и учениците от общо 87 изяви са проведени 77 национални и международни изяви, в които са взели участие около 38 000 деца и ученици, а по Националния спортен календар (НСК) от общо 19 изяви са проведени 7 национални, в които са взели участие около 35 760 ученици. Международните изяви и състезания не са проведени. Много от инициативите по двата календара не са проведени поради епидемичната обстановка в страната, свързана с разпространението на COVID-19.

За обезпечаването на изявите от НСК са осигурени 256 600 лв., а за обезпечаването на изявите от НКИИ – 19 100 лв.

Продукт/услуга № 4 – Психологическа подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Развитие на училищни политики и на форми за ученическо самоуправление

- Прилага се пакет от гъвкави мерки, с фокус върху повишаване капацитета на учители, директори, психолози, педагогически съветници и т.н., свързани с преодоляване на агресията в образователните институции, повишаване на чувствителността към различните форми на насилие, в т.ч. и домашното насилие:

- организиране и координиране на обученията на 440 психолози и педагогически съветници по Програмата за превенция на агресията и насилието в училище;

- осигурени целево средства за назначаването на психолози и педагогически съветници в училищата с над 350 ученици – към 25.02.2021 г. броят на училищните психолози и педагогическите съветници е съответно: психолози – 1107 и педагогически съветници – 792. Общ брой психолози и педагогически съветници – 1899 при брой институции – 4 176 и при общ брой деца и ученици – 939 006;

- обобщаване и анализиране на тенденциите на проявление на агресията и насилието в образователните институции и инцидентите, свързани с тях. През учебната 2020/2021 година се отчита намаляване на показателите по всички форми на насилие и тормоз, както и на инцидентите, свързани с агресия и насилие над ученици, учители, като се наблюдават нови форми на нарушения на реда в условията на обучение от разстояние в електронна среда, наложено от кризата с COVID-19;

- администриране и координиране на дейността на Националната мобилна група за психологическа подкрепа, създадена с цел превенция и кризисна интервенция в случаи на насилие за периода 2019-2022 г. През учебната 2020/2021 г. са интервенирани 18 случая: София – 4; Стара Загора – 3, Велико Търново – 1; Бургас – 1; Варна – 5, Пловдив – 4;

- откриване от МОН на горещи телефонни линии за психологическа подкрепа на деца, ученици, родители, педагогически специалисти и непдагогически персонал в ситуация на криза, свързана с COVID-19;

- Мониторира се процеса на апробиране на Цялостната училищна програма за сигурна училищна среда и превенция на насилието и тормоза в училищата с активното участие на представители на училищата и на УНИЦЕФ-България в 5 училища в страната;

- Провеждат се дейности по разработване на цялостна политика за работа с родителите във всяка детска градина и всяко училище като ключови участници при превенция и справяне с агресията и насилието в образователните институции и в рамките на проекта „Подкрепа за приобщаващо образование“;

- Осъществява се партниране с други институции и неправителствени организации в дейностите по превенция на агресията в образователните институции. Много успешно в това отношение е партньорството с Министерството на вътрешните работи при изпълнението на Националните програми „Работа на полицията в училище“ и „Детско полицейско управление“;

- Обобщени са данните от РУО за дейностите и мерките за превенция на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества и информацията е изпратена в МЗ за включването ѝ в Годишния доклад по проблемите, свързани с употребата и злоупотребата с наркотични вещества в Република България за 2021 г.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
Изяви по Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците	Брой	75	77
Ученици, взели участие в състезания и спортни активности в Националния спортен календар – (вкл. в Ученическите игри за ученици от V до XII клас и в Ученическите игри за деца и ученици със СОП)	Брой	82 000	35 760
Деца и ученици, получили средства по ПМС № 129/2000 г. – държавни училища на МОН	Брой	70 000	79 602
Осъществени кризисни интервенции от специалисти на Националната мобилна група за психологическа подкрепа	Брой	10	18
Обучения, методическа и друга подкрепа на педагогически специалисти и на експерти от РУО, свързани с осигуряване на психологическа подкрепа за личностно развитие на децата и учениците	Брой	10	3
Провеждане на психологически и на други научни изследвания, свързани с приобщаващото образование и с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците	Брой	2	1
Провеждане на национална конференция на тема „Хуманизъм и вяра“	Брой	1	Неприложимо към 30.06.2021г.
Проведени национални олимпиади и състезания	Брой	50	44
Ученици, взели участие в олимпиади и състезания	Броя	100 000	52 231
Национални отбори за участие в международни олимпиади и състезания	Брой	14	6
Ученици, включени в обучения за подготовка за участие в състезания и олимпиади	Брой	6000	7364

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

През отчетния период са организирани ученически олимпиади и състезания; осигурява се подпомагането на подготовката на изявените ученици във всички общообразователни предмети. Реализират се изяви от НКИИ и НСК, подкрепят се национални прояви за децата и учениците в областта на науката, изкуствата, технологиите, спорта. Всички дейности се осъществяват при спазване на противоепидемичните мерки.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*
 Информация за изпълнението на дейностите по НКИИ се получава от НДД, за НСК – от протоколите от областните и националните състезания, а за резултатите от олимпиади и състезания – от протоколите на националните комисии и от отчета на Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“.

з) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Поради разпространението на пандемията от COVID-19 не са осъществени част от планираните дейности по програмата. Забелязва се намаление в търсенето на предлаганите услуги в НДК Ястребино, дължащи се на пандемията COVID-19 и наложените рестрикции върху дейността на Учебен център от страна на МЗ и МОН.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	49 190 500	49 207 695	24 060 044
от тях за:			
Персонал	37 879 300	37 879 300	14 342 474
Издържка	11 311 200	11 255 742	9 013 097
Капиталови разходи	0	72 653	704 473
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	9 235 100	9 252 295	3 799 925
от тях за:			
Персонал	3 483 800	3 483 800	1 583 237
Издържка	5 751 300	5 695 842	2 194 248
Капиталови разходи	0	72 653	22 440
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	39 955 400	39 955 400	20 260 119
от тях за:			
Персонал	34 395 500	34 395 500	12 759 237
Издържка	5 559 900	5 559 900	6 818 849
Капиталови разходи			682 033
от тях за:			
<i>Средства за подкрепа за личностно развитие на учениците от общинските училища, чрез дейности за занимания по интереси и общински центрове за подкрепа за личностно развитие</i>	<i>39 955 400</i>	<i>39 955 400</i>	<i>20 260 119</i>
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	0	88 290	66 145
<i>Стипендии за деца с изявени дарби</i>		<i>88 290</i>	<i>65 020</i>

Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия			1 125
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	2 000 000	1 911 710	0
от тях за:			
За подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие - реализиране на мерки за ученици с изявени дарби	2 000 000	1 911 710	
Общо администрирани разходи (II.+III.):	2 000 000	2 000 000	66 145
Общо разходи по бюджета (I.+II)	9 235 100	9 340 585	3 866 070
Общо разходи (I.+II.+III.)	51 190 500	51 207 695	24 126 189
Численост на щатния персонал	139	139	136

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорности за изпълнение на програмата имат дирекции Приобщаващо образование“, „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, „Професионално образование и обучение“ на МОН, Учебен център, РУО на МОН.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.01.05 „ОБРАЗОВАНИЕ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Заложените в програмата цели се постига като цяло. В изпълнение на бюджетната програма усилията на МОН бяха насочени към успешно реализиране на всички дейности за осигуряване на образователните дейности на българите зад граница и провеждане на ефективна образователна политика, за съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство извън пределите на Р. България, включително инициативи в подкрепа на образователните дейности на българските общности в съседните балкански страни;

Във връзка с разразилата се пандемия от COVID-19 всички български неделни училища в чужбина преминаха през определени периоди в дистанционна форма на обучение. От МОН бяха дадени методически и организационни указания за обучение в електронна среда. Актуализирана е нормативната уредба, регламентирана е възможността за обучение в електронна среда от разстояние при извънредни ситуации. БНУ завършиха успешно учебната 2020/2021 година.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.05 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Оценка на образователната политика, насочена към българите в чужбина

- За първи път са проведени онлайн тестове за ученици от 1. до 7. клас в българските неделни училища в чужбина, като успешно се включиха 11 246 ученика.
- Извършен е онлайн мониторинг на часове, провеждане в електронна среда от разстояние от 20 БНУ в чужбина.
- Създадени са условия за провеждане на ефективна образователна политика сред българските общности в чужбина чрез Националната програма „Роден език и култура зад граница” и чрез ПМС № 90 от 2018 г. за българските неделни училища в чужбина.
- Създадени са условия за утвърждаване на българските училища в чужбина като крепител на българската национална идентичност чрез организационна, методическа и финансова подкрепа на 375 български неделни училища към 30 юни 2021 г.
- В Национална програма „Роден език и култура зад граница“ за 2021 г. е включен нов модул „Оценяване на езиковите компетентности по български език на учениците от българските неделни училища в чужбина“.

През отчетния период образователната политика, насочена към българите в чужбина е била насочена и към осигуряване на преподаватели в средните училища, в които се обучават ученици с българска народност:

- Организиран и проведен е конкурс за избор на преподаватели за средните училища по български език и литература, българска история и българска народна музика в Украйна и Молдова, за учебната 2021/2022 година;
- Изготвени са 2 Споразумения със средни училища за командироване на преподаватели по линия на ПМС № 103 за Р Молдова, за учебната 2021/2022 година;
- Осъществен е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите, чрез проучване на представените от тях отчети и получените мнения от приемащите институции;

Продукт/услуга № 2- Обучение в български държавни училища в чужбина (БДУЧ)

- Кадрово осигуряване на БДУЧ – проведени са процедури за подбор на учители;
- Осигурена задължителна училищна документация за края на учебната 2020/2021 година за БДУ в Прага и в Братислава;
- Създадени условия за утвърждаване на българските училища в чужбина като крепител на българската национална идентичност чрез организационна, методическа и финансова подкрепа на две държавни училища в чужбина.

Продукт/услуга № 3 - Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина

- Предоставена е на всички БНУ в чужбина информация и указания за безплатни електронни платформи, обучителни електронни ресурси, Национална електронна библиотека на учителите за ефективно провеждане на електронно обучение;

- Продължава поэтапното издаване на учебници по адаптирани учебни програми по български език и литература, история и география на България за българските неделни училища;
- В Национална програма „Роден език и култура зад граница“ за 2021 г. е включен нов модул „Оценяване на езиковите компетентности по български език на учениците от българските неделни училища в чужбина“;
- Във връзка с провеждане на летен отдих на чуждестранни ученици и студенти от българска народност на основание чл. 8а от ПМС № 103/1993 г. през първото полугодие на 2021 г. не са реализирани дейности, тъй като нито една държава не се възползва от предоставените от нас условия за организиране на летен отдих на ученици и студентите от българската диаспора.
- Дипломатическите представителства в съответните страни са информирани за условията за провеждане на летния отдих;
- След получени заявки от дипломатическите ни представителства в Р Молдова, Украйна и Р Сърбия са разпределени по страни средствата за закупуване на учебна и учебно-помощна литература, необходима за преподавателите, командировани на основание чл. 8 от ПМС № 103/1993 г. и за училищата с изучаване на български език;
- Разпределени са участниците в квалификационните езикови курсове и педагогически езикови практики.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
Проведени конкурси за директори на държавни училища в чужбина	брой	0	0
Проведени процедури по подбор за заемане на длъжността „учител“ в държавните училища в чужбина	брой	6	8
Извършени проверки на дейността на държавните училища в чужбина	брой	1	0
Финансирани образователни бюджети по НП „Роден език и култура зад граница“	брой	150	144
Разгледани и оценени отчети по НП „Роден език и култура зад граница“	брой	145	Неприложимо към 30.06.2021 г.
Български неделни училища в чужбина, финансирани по ПМС № 90/2018	брой	240	231
Разгледани и оценени отчети по ПМС № 90/2018	брой	230	Неприложимо към 30.06.2021 г.

Брой учебно-помощна литература, изпратена да задоволи нуждите както на училищата на българските общности зад граница, така и на българистиката в чужбина като цяло	брой тома	2500	Неприложимо към 30.06.2021 г.
Брой учители, студенти и ученици от българските общности зад граница, за участие в квалификационни и езикови курсове за една учебна година	брой участници	200 преподават.; 450 ученика и студента	Неприложимо към 30.06.2021 г.
Брой изпратени преподаватели в средните училища на българските общности зад граница	брой участници	30	23
Брой чуждестранни ученици и студенти от българската народност, посетили България за летен отдих	брой участници	240	0

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Командировани са учители, осигурена е необходимата учебна документация. Организиран и проведен е държавен зрелостен изпит и национални външни оценявания в двете държавни училища в чужбина.

Осигурено е финансиране на образователни проекти на българите в чужбина с акцент върху осигуряването на обучение по български език и литература, история и география на България.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Български неделни училища в чужбина, Министерство на външните работи и задграничните представителства на Република България в чужбина.

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Основна причина за непостигането на заложените целеви стойности за 2021 г. е разразилата се пандемия от COVID-19. Поради наложените противоепидемични мерки не са осъществени част от планираните дейности, свързани с осигуряване на образователните дейности на българите зад граница и с мониторинг на дейността.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			
Разходи по бюджетната програма	Заокп 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	4 306 800	4 125 014	1 379 549
от тях за:			
Персонал	2 150 800	2 133 861	869 266
Издържка	2 156 000	1 991 153	507 983
Капиталови разходи	0	0	2 300
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	4 306 800	4 125 014	1 379 549

от тях за:			
Персонал	2 150 800	2 133 861	869 266
Издръжка	2 156 000	1 991 153	507 983
Капиталови разходи			2 300
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	12 500 000	12 500 000	294 867
от тях за:			
<i>Средства за българските неделни училища в чужбина съгласно чл. 20 от ПМС № 90/2018 г.</i>	<i>12 500 000</i>	<i>12 500 000</i>	<i>294 867</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	12 500 000	12 500 000	294 867
Общо разходи по бюджета (I.+II)	16 806 800	16 625 014	1 674 416
Общо разходи (I.+II.+III.)	16 806 800	16 625 014	1 674 416
Численост на щатния персонал	59	59	56

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекциите „Образование на българите зад граница и училищна мрежа”, „Международно сътрудничество” и „Стопански и счетоводни дейности“ на МОН.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.01.06 „УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

УЦЖ е ключов фактор за икономическия растеж, заетостта и социалното приобщаване. Усилията са насочени към създаване на привлекателни и гъвкави възможности за придобиване на основни умения, на нови компетентности, на квалификация и преквалификация във формалната образователна система и в неформалното обучение, както и създаване на условия за информално учене.

Министерството на образованието и науката предприема собствени инициативи и синхронизира действията си с други институции, вкл. Министерството на труда и социалната политика, Агенцията по заетостта, както и с организации, общини, професионални училища и местния бизнес за „затваряне на кръга“ от услуги – оказване на подкрепа за ограмотяване и усвояване на учебно съдържание, придобиване на квалификация за намиране на работа.

Стратегическите цели на политиката за УЦЖ са определени в Националната стратегия за УЦЖ за периода 2014-2020 г. и са обвързани с европейските цели за образование и обучение за цитирания по-горе програмен период. Бюджетна програма 1700.01.06 цели осигуряване на напредък при постигане на целите, заложи в Националната стратегия за УЦЖ и осигуряване на условия за реализиране на политиката за УЦЖ в България разширяване на възможностите за учене през целия

живот и насърчаване на участието във всички форми на УЦЖ за професионално и личностно развитие.

Всички дейности, изпълнени през отчетния период, подкрепят придобиването и непрекъснатото развитие на ключовите компетентности за УЦЖ в един общ процес.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.06 са предоставени следните продукти/услуги:

В изпълнение на дейностите по посочените продукти/услуги през първото полугодие на 2021 г. е извършено следното:

Продукт/услуга № 1 - Разработване на политики за учене през целия живот

- Разработени и публикувани в интернет-страницата на МОН (<https://www.mon.bg/bg/143>) са основни параметри на изпълнението на предвидените дейности и задачи по области на въздействие в Плана за действие за 2020 година в изпълнение на Националната стратегия за УЦЖ за периода 2014-2020 г.;
- Изготвен и публикуван е Доклад за изпълнение на целите на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 г. (<https://lll.mon.bg>);
- Проведена е годишна онлайн работна среща на Националната координационна група за УЦЖ през м. април 2021 г.;
- Дискутирани са възможности за неформално обучение и придобиване на умения и компетентности извън формалната образователна среда;
- Организирана е работна среща през м. юни 2021 г. за оказване на методическа подкрепа на областната координационна група за УЦЖ - Силистра;

Продукт/услуга № 2 - Ограмотяване на възрастни

- Стартира обществена консултация, посветена на подготовката на последваща оценка на въздействието на политиката в сектора за учене на възрастни за периода 2014 – 2020 година. За целта е изготвен консултативен документ (<https://lll.mon.bg>) и е разкрит дискуссионен форум на Електронната платформа за учене на възрастни EPALe;
- Изготвена е оценка на състоянието на образователната и квалификационна структура на възрастното население (16+) в съответствие с развитието на пазара на труда;
- Изготвен е първи предварителен вариант на Последваща оценка на публичните политики в сектора за учене на възрастни. За целите на консултациите на електронната страница на EPALe са публикувани материали за две от областите на въздействие;
- Проведена е среща на Координационния съвет на Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни“ през м. юни 2021 г.;

- Извършена е регулярната годишна актуализация на Националната информационна система за учене на възрастни;
- Изготвени и публикувани са 6 бр. бюлетини с линкове към авторски материали на български език, публикувани на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE) – 45 бр. новини, 16 съдържателни ресурса, 34 събития за календара, 34 блог статии и 3 бр. бюлетини на Централното звено за подкрепа на EPALЕ, преведени на български език.

Продукт/услуга № 3 - Лицензиране и последващ контрол на центрове за професионално обучение и центрове за информиране и професионално ориентиране

Получените лицензии покриват почти целия списък с професии и специалности от СППОО с професии от първа до трета степен на професионална квалификация. Лицензионната процедура и последващия контрол се осъществяват от НАПОО и са насочени към осигуряване на условия за предоставяне на качествено професионално обучение, удовлетворяващо изискванията на гражданите и потребностите на бизнеса.

Подготвят се информационни материали за ЦПО във връзка с промените в нормативната база, осигуряване на качество на професионалното обучение, недопускане на пропуски и грешки при попълване и поддържане на документацията, свързана с лицензията.

Усъвършенства се механизма за последващ контрол на ЦПО, като процедурата за последващ контрол е актуализирана и е разширена с осъществяване на контрол през ИС на НАПОО с оглед ограниченията, наложени от епидемичната ситуация през 2020 и 2021 г.

С данни от Информационната система на НАПОО се поддържат публични регистри с информация за:

- данни за контакт с ЦПО, притежаващи лицензия за обучение по конкретна професия – за улеснение на гражданите и бизнеса, които търсят възможност за квалификация по определени професии
- ЦПО с отнети лицензии – вкл. и с временно отнети лицензии, които нямат право да организират обучение по ЗПОО;
- издадени от ЦПО след средата на 2014 г. документи за професионална квалификация;
- справки за проведените в ЦПО обучения – по професионални направления, региони, години и др.

Информационната система на НАПОО обменя с Агенция по заетостта данни, свързани с лицензирани ЦПО, обучени лица и издадени документи.

Данни от ИС на НАПОО са публикувани в портала за Отворени данни на държавната администрация.

Модулът към ИС на НАПОО за проверка на издаваните от ЦПО Свидетелства за професионална квалификация допринася за лесна проверка на легитимността на издаваните от ЦПО документи от институции, граждани, работодатели. Възможността

за проверка прави и самите обучавани лица да бъдат по-взискателни към ЦПО в които се осъществява обучението им.

През първото полугодие на 2021 г. са лицензирани 7 нови ЦПО, а 10 центъра са допълнили лицензиите си с нови професии и специалности. Така общо ЦПО с активна лицензия са 907, като са разпределени сравнително равномерно във всички региони на страната, вкл. и в по-малки населени места (карта с разпределение на ЦПО е налична на адрес <http://www.navet.government.bg/bg/registar-na-tsentrovete-za-profesiona/>).

Няма новолицензирани ЦПО - общият им брой към 30.06.2021 г. на територията на страната е 39.

За първото полугодие на 2021 г. през модула в Информационната система са прегледани общо 3701 Свидетелства за професионална квалификация. Броят им е значително по-малък в сравнение със същия период от предходни години поради ограниченията, наложени заради епидемичната ситуация и невъзможността в определени месеци на 2020 и 2021 г. да се осъществява присъствено обучение, вкл. и в ЦПО.

Показателите за последващ контрол на ЦПО и ЦПО са количествени – направени са 89 проверки на ЦПО и ЦПО.

В отчетния период продължава изпълнението на проект „Качество и ефективност“, стартирал през 2020 г., в партньорство с Министерството на труда и социалната политика и Агенция по заетостта по договор BG05M9OP001-3.020-0001-S01 на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020. Срокът за изпълнение на дейностите е от 08.01.2020 до 31.12.2023 г. Целта на проекта е модернизиране дейността на НАПОО с цел предоставянето на по-качествени услуги по професионално обучение, чрез изграждането на по-ефективна система за мониторинг и прилагането на законодателството в областта на професионалното образование и обучение.

Резултатите от изпълнението на проекта до момента са:

- ✓ Публикувани резултати от представително проучване сред основните целеви групи и заинтересовани страни: обучавачи се лица, ЦПО и ЦПО, работодатели, работодателски организации и институции – на интернет страницата на НАПОО, АЗ, социалните партньори и медиите.

- ✓ Направен „Анализ на дейностите за мониторинг и контрол на качеството на услугите за професионално обучение в ЦПО“. В процес на апробиране е изготвения модел за мониторинг и контрол.

- ✓ В процес на апробиране е модела за мониторинг на усвоените компетентности на завършилите професионално обучение, чрез външно независимо оценяване на резултатите, постигнати в процеса на обучението.

- ✓ Обществената поръчка на надграждането на ИС на НАПОО след изготвяне на техническа спецификация и техническа документация вече е на етап оценка на оферти.

- ✓ По проекта са назначени 6 експерта за подсилване капацитета на НАПОО в осъществяване на последващ контрол на професионалното обучение в ЦПО

✓ Проведени са дейности от информационната кампания по проекта (изготвяне на брошури, популяризиране на модела за качество и за външното независимо оценяване).

Продукт/услуга № 4 - "Еразъм+"

Програма „Еразъм+“ на Европейския съюз в областта на образованието, обучението, младежта и спорта се състои от три ключови дейности (КД): КД1 – Образователна мобилност за граждани, КД2 – Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики, КД3 – Подкрепа за реформиране на политиките. Тя се администрира от Центъра за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР). ЦРЧР администрира, организира и координира участието на Република България както в Програма "Еразъм+" и нейните съпътстващи хоризонтални програми и дейности, така и в Програма "Европейски корпус за солидарност" (ЕКС), и в други европейски и международни образователни програми и инициативи – eTwinning, Европас, Еврогайдънс и Евридика, National VET Teams.

Програмите акцентират върху добавената стойност за ЕС и системното въздействие върху образователните политики и подкрепят три вида дейности:

- Образователна мобилност за гражданите в ЕС и извън него;
- Стратегически партньорства;
- Подкрепа за образователните политики;
- Младежки мобилност и партньорства.

Основните цели на Програми „Еразъм+“ и ЕКС за разглеждания период са:

✓ Повишаване осведомеността и капацитета на специалистите и на българската общност за реализирането на проекти за глобална мобилност и партньорства в сферата на образованието, обучението и младежта и за използване на резултатите от проектите;

✓ Повишаване на капацитета на организациите при разработването на проектни предложения.

✓ Насърчаване и увеличаване на партньорствата между всички форми на образование и обучение, от една страна, и пазара на труда, от друга, с цел преодоляване на актуалните предизвикателства: високото ниво на безработица, ранното напускане на училище и липсата на висококвалифицирана работна ръка.

По темите от посочените дейности през отчетния период са информирани и консултирани около 6000 потребители чрез електронния сайт на Центъра, Фейсбук, на място, по телефон, по електронна поща, on-line). По КД 1 се изпълняват проекти за образователна мобилност, които насърчават обучение или практика на обучаеми и персонал в областта на училищното образование, професионалното образование и обучение, образованието за възрастни, висшето образование и младежта. КД 2 подкрепя международното сътрудничество и увеличаване капацитета на партниращите страни, развитието, трансфера и/или внедряването на иновативни практики и/или образователни продукти на организационно, местно, национално или европейско ниво, както и съвместните инициативи, обмяна на опит и постигането на общи цели в дългосрочен план. Проектите по КД 3 са насочени към улесняване на модернизацията

на системите за образование и обучение чрез изграждане на политическо сътрудничество между държавите-членки.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.06 Бюджетна програма „Учене през целия живот“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
Разработени основни параметри на изпълнението на предвидените дейности и задачи по области на въздействие в планове за действие за 2019 и 2020 година в изпълнение на Националната стратегия за УЦЖ за периода 2014-2020 г	Брой	2	1 разработен финален вариант
Разработване на Оценка на въздействието на политиката за учене на възрастни, провеждана в периода 2014 – 2020 година	Брой	1	Изготвен е доклад с предложение за актуализиране на целите на НС за УЦЖ и пътища за формиране на умения на възрастните
Окончателен доклад с пътища и мерки за повишаване на умения на възрастните	Брой	1	1
Функционираща Национална координационна група за учене през целия живот	Брой	1	1
Функциониращ Координационен съвет на Националната платформа „Обединени за ученето за възрастни“	Брой	2	1
Организиране и провеждане на работни срещи с областни координационни групи за УЦЖ, вкл. онлайн комуникация	Брой работни срещи/Брой уебинари	5 / 1	28 функциониращи ОКГУЦЖ чрез онлайн комуникация
Обмен на добри практики и обсъждане на съществуващите предизвикателства и формулиране на препоръки за следващия програмен период	Брой семинари	4	Създадена е професионална онлайн общност „Български добри практики за учене на възрастни“
Актуализирана база данни в Националната информационна система за учене на възрастни (НИСУВ) с актуализирана база с данни	Брой	1	1 годишна актуализация

Разработване на Национална програма в изпълнение на Обновената Европейска програма за учене на възрастни	Брой	НП	1 одобрена програма за периода 2020-2021 г. (Споразумение № 614188 между ИАОАК и МОН)
Подготовка на програма на Националното звено за подкрепа (НЗП) на Електронната платформа за учене на възрастни (EPALE) за периода 2021-2022 година	Брой	лед получаване на покана от ЕК за формулиране на предложение за програмиране на НЗП	Изпълнение на Споразумение № 2018 - 2315 / 001 – 001, между ИАОАК и МОН
Увеличен брой на участващите институции и организации в Националната мрежа за учене на възрастни	Брой	700	646
Онлайн комуникация с членовете на Националната мрежа от институции и организации за образование и обучение на възрастни	Брой уебинари	1	1
Брой участници в Дни на ученето през целия живот	Брой	550	Неприложимо (предстоящо през м. октомври 2021 г.)
Брой участници в събития за популяризиране на ученето през целия живот	Брой	550	692
Надграждане на Национална контактна мрежа „BG – EPALÉ” с нови институции и организации	Брой	700	1107
Лицензиране на ЦПО и ЦИПО (съгласно броя подадени заявления)	Брой	80	7
Изменение на лицензия на ЦПО (съгласно броя подадени заявления)	Брой	40	10
Последващ контрол- проверки на място на ЦПО и ЦИПО	Брой	130	89
Последващ контрол - проверки на ЦПО в информационната система	Брой лицензирани институции	1150	907

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Осигуряване на съгласуваност и ефективност на политиката за УЦЖ на национално, областно и местно ниво;

- Прилагане на практика на механизмите за координиране, мониторинг и оценка на изпълнението на Националната стратегия за УЦЖ за периода 2014-2020 г.;
- Постоянен процес на подобряване на функционалностите и съдържанието на Националната информационна система за учене на възрастни (НИСУВ) и на съдържащите се в нея база с данни, вкл. на областно и местно равнище на управление;
- Разширяване на изградените мрежи, вкл. Националната мрежа за учене на възрастни и Националната контактна мрежа „BG-EPALE“ чрез привличане на нови, на ангажирани потребители и на заинтересовани страни;
- Осигурени условия за публично вземане на решения и отворени комуникационни канали за общуване между заинтересованите страни в сектора за учене на възрастни;
- Разширяване на възможностите за учене през целия живот;
- Популяризиране на ползите от ученето и на резултатите от образованието и обучението на възрастни по време на ежегодните национални Дни за УЦЖ.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

За изпълнение на програмата се обработва и анализира актуална статистическа информация, публикувана от НСИ и Статистическата служба на Европейския съюз (ЕВРОСТАТ). Използва се и информация от официална страница на МОН, от Центъра за информационно осигуряване на образованието (ЦИОО), данни от НЕИСПУО, от Информационната система на НАПОО, базата данни на Националната информационна система за учене на възрастни, Електронната платформа EPALE, електронния сайт на националния координатор за учене на възрастни, платформата за проекти на ЕК, извадка от EPlusLink – електронната система за управление на Програма „Еразъм+“.

з) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Няма непостигнати целеви стойности. Изпълнението на някои от планираните дейности беше затруднено в резултат на противоепидемиологичните мерки, въведени заради разпространението на пандемията от COVID - 19.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.01.06 Бюджетна програма „Учене през целия живот”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	2 887 300	2 718 136	944 761
от тях за:			
Персонал	2 184 300	2 108 100	797 202

Издръжка	703 000	609 100	146 623
Капиталови разходи	0	936	936
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	2 887 300	2 718 136	944 761
от тях за:			
Персонал	2 184 300	2 108 100	797 202
Издръжка	703 000	609 100	146 623
Капиталови разходи		936	936
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	103 268 000	103 268 000	17 052 604
от тях за:			
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>	<i>103 268 000</i>	<i>103 268 000</i>	<i>17 052 604</i>
Общо администрирани разходи (II.+III.):	103 268 000	103 268 000	17 052 604
Общо разходи по бюджета (I.+II)	2 887 300	2 718 136	944 761
Общо разходи (I.+II.+III.)	106 155 300	105 986 136	17 997 365
Численост на щатния персонал	94	94	89

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнение на бюджетната програма имат Дирекция ПОО на МОН, НАПОО, ЦУТФ, ЦРЧР, ресорните министерства, работодателите и социалните партньори. Отговорности за изпълнението на Програмата имат и членовете на Националната координационна група за учене през целия живот и Координационния съвет на Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни“ – представители на широк кръг институции и организации, както и екипите на националния координатор за учене на възрастни и Националното звено за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE).

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.02.01 „ПОДОБРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА И ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО ВЪВ ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Осъществени са дейности за насърчаване на висшите училища за усъвършенстване на качеството на предлаганото висше образование. Подпомага се въвеждането на вътрешни системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на развитието на академичния състав, създаване на условия за включване на българските висши училища в Европейското пространство за висше образование и

усвояване на добрите практики от висшите училища на държавите членки на Болонския процес.

Осигуряват се условия за достъп до качествено висше образование, целящо успешна професионална реализация през целия живот. През отчетния период продължава изпълнението на дейности за подобряване на условията за достъп до висше образование чрез следните финансови мерки за подпомагане на студенти, докторанти и специализанти:

- предоставяне на стипендии, помощи и награди със средства от държавния бюджет;
- субсидирано ползване на студентски столове и общежития;
- студентско кредитиране;
- финансово подпомагане на физическото възпитание и спорта.

В съответствие със Закона за висшето образование, въз основа на показателите от системата за рейтинг на висшите училища, част от субсидията за издръжка на обучението се предоставя на база комплексна оценка на качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда.

През отчетния период е проведена процедура по чл. 20, ал. 3 от Закона за обществените поръчки за избор на изпълнител за актуализиране на данните в Рейтинговата система за 2021 година. Сключен е договор и в момента се събират и обработват данни за предстоящото издание.

В изпълнение на приетите през 2020 година изменения и допълнения на Закона за висшето образование е приета Наредба за условията и реда за осигуряване на заплащането на разходите за обучение на студенти със сключени договори с работодател.

Изготвен е проект на Списък на работодателите, които имат право да сключват договори по реда на чл. 95а, ал. 1 от Закона за висшето образование през учебната 2021/2022 година.

Изготвен е проект на Национална карта на висшето образование в Република България. С приемането на Картата се въвеждат националните политики по отношение на развитието на профилната и териториална структура на висшето образование. Информацията от Картата ще се използва за балансирано развитие на мрежата от висши училища според потребностите на регионите и според реалните възможности, както и за допълнително развиване на системата за контролиран от държавата субсидиран прием в държавните висши училища, в съответствие с националните и регионални потребности и с прогнозите за бъдещо развитие на пазара на труда.

Приета е Наредба за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища.

Приети са три национални програми в областта на висшето образование.

Националният център за информация и документация (НАЦИД) изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и

мобилност по смисъла на чл. IX.2 от Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион.

НАЦИД организира процедурата по признаване на придобитото висше образование в чуждестранни висши училища с цел улесняване на достъпа до пазара на труда, както и за други цели, когато заявителят има правен интерес.

НАЦИД изпълнява административни услуги за академично и професионално признаване на образователни документи - издаване на удостоверения, проверка на академичен статут на чуждестранни висши училища, проверка на автентичността на дипломи и документи за висше образование от чуждестранни висши училища и др.

НАЦИД води и поддържа регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове; поддържа информационна система за признаване на ОНС „доктор“ и НС „доктор на науките“, придобити в чужбина.

Целите на Националния студентски дом (НСД) по отношение изпълнението на държавната политика в полза на студентите са за все по-пълното удовлетворяване на техните потребности в областта на образованието, науката и културата, развивайки и подкрепяйки широк кръг от извънаудиторни форми на работа с тях. През първото полугодие на 2021 г. се отчита изпълнение на заложената цел на стратегическо и оперативно ниво поради продължаващото за поредна година разширяване на културната и обществена дейност на НСД в нови пространства на сградата, които са били изоставени в предходни периоди, в т.ч. чрез изграждането на репетиционно студио „Любен Гройс“ в сутерена на сградата и откриването на нова студентска приемна в подпокривния ет. 5.

Налице е изпълнение на заложените по програмата цели за студентско подпомагане в извънучебно време чрез подготовка и осъществяване на студентски дейности на локално (в НСД), местно (на територията на Столична община), национално и международно равнище.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.01 са предоставени следните продукти/услуги:

***Продукт/услуга № 1* Разработване и изпълнение на политики в областта на висшето образование и актуализиране и усъвършенстване на нормативната уредба, регулираща системата на висшето образование, в съответствие с европейското законодателство и европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование:**

Разработени проекти на нормативни актове:

- Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Национална програма „Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“;

- Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Национална програма „Дигитална квалификация“;

- Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Национална програма „Надграждане и усъвършенстване на електронната платформа за популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина за обучение в български държавни висши училища“;
- Изготвен е проект на Постановление на Министерския съвет за откриване на Институт за устойчив преход и развитие в структурата на Тракийския университет – Стара Загора;
- Изготвен е проект на Постановление на Министерския съвет за откриване на Институт за научни изследвания в областта на компютърните технологии в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“;
- Изготвен е проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за условията и реда за осигуряване на заплащането на разходите за обучение на студенти със сключени договори с работодател;
- Изготвен е проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "учител";
- Изготвен е проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища;
- Изготвен е проект на Наредба за условията и реда за провеждане на следдипломно обучение в областта на ветеринарната медицина, издадена от министъра на земеделието, храните и горите и министъра на образованието и науката на основание чл. 19, ал. 5 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;
- Изготвен е проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Право“ и професионална квалификация „Юрист“, приета с Постановление № 75 на Министерския съвет от 1996 г.;
- Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2021-2022 година;
- Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за изменение на Решение № 737 на Министерския съвет от 15 октомври 2020 година за определяне състава на Акредитационния съвет към Националната агенция за оценяване и акредитация;
- Изготвен е проект на Заповед на министъра на образованието и науката за утвърждаване на Списък със специалности, за обучените в които се осигуряват средства от държавния бюджет, за учебната 2021-2022 година;

- Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за утвърждаване на списък на работодателите, които имат право да сключват договори по реда на чл. 95а, ал. 1 от Закона за висшето образование през учебната 2021/2022 година;
- Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Национална карта на висшето образование в Република България.

Приети нормативни актове:

- Прието е Решение № 47 на Министерския съвет от 19.01.2021 г. за одобряване на Национална програма „Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“;
- Прието е Решение № 184 на Министерския съвет от 05.03.2021 г. за одобряване на Национална програма „Дигитална квалификация“;
- Прието е Решение № 237 на Министерския съвет от 19.03.2021 г. за одобряване на Национална програма „Надграждане и усъвършенстване на електронната платформа за популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина за обучение в български държавни висши училища“;
- Прието е Постановление № 54 на Министерския съвет от 18.02.2021 г. за откриване на Институт за устойчив преход и развитие в структурата на Тракийския университет – Стара Загора;
- Прието е Постановление № 56 на Министерския съвет от 18.02.2021 г. за откриване на Институт за научни изследвания в областта на компютърните технологии в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“;
- Прието е Постановление № 12 на Министерския съвет от 20.01.2021 г. за приемане на Наредба за условията и реда за осигуряване на заплащането на разходите за обучение на студенти със сключени договори с работодател;
- Прието е Постановление № 27 на Министерския съвет от 01.02.2021 г. за изменение и допълнение на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "учител";
- Прието е Постановление № 78 на Министерския съвет от 05.03.2021 г. за приемане на Наредба за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища;
- Приета е Наредба № 6 от 2021 г. за условията и реда за провеждане на следдипломно обучение в областта на ветеринарната медицина, издадена от министъра на земеделието, храните и горите и министъра на образованието и науката на основание чл. 19, ал. 5 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;

- Прието е Постановление № 62 на Министерския съвет от 25.02.2021 г. за допълнение на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Право“ и професионална квалификация „Юрист“, приета с Постановление № 75 на Министерския съвет от 1996 г.;

- Прието е Решение № 437 на Министерския съвет от 02.06.2021 г. за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2021-2022 година;

- Прието е Решение № 455 на Министерския съвет от 17.06.2021 г. за изменение на Решение № 737 на Министерския съвет от 15 октомври 2020 година за определяне състава на Акредитационния съвет към Националната агенция за оценяване и акредитация;

- Издадена е Заповед № РД09-1022 на министъра на образованието и науката от 29.04.2021 г. за утвърждаване на Списък със специалности, за обучените в които се осигуряват средства от държавния бюджет, за учебната 2021-2022 година;

- Издадена е Заповед № РД09-223 на министъра на образованието и науката от 22.01.2021 г. за приемане на Правила за условията и реда за предоставяне на средствата по чл. 105, ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. на държавните висши училища.

в т.ч. приети актове, регулиращи мрежата на висшите училища и структурата на държавните висши училища:

- Прието е Постановление на Министерския съвет № 54 от 18.02.2021 г. за откриване на Институт за устойчив преход и развитие в структурата на Тракийския университет – Стара Загора;

- Прието е Постановление на Министерския съвет № 56 от 18.02.2021 г. за откриване на Институт за научни изследвания в областта на компютърните технологии в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Осъществени проверки за контрол по законовите изисквания за дейността на висшите училища:

Поради разпространението в страната на световната пандемия COVID-19, през първото полугодие на 2021 година не са провеждани проверки на място за контрол по законовите изисквания за дейността на висшите училища.

Организиране и координиране на дейностите за прием на студенти, докторанти и специализанти:

- Установено е взаимодействие с отрасловите министерства и ведомствата – потребители на кадри с цел установяване на потребности от специалисти с висше образование в съответните общественно-икономически области;

- Установено е взаимодействие с държавните висши училища по отношение възможностите за обучение по професионални направления;
- Събрани са и обобщени данни за броя на обучаваните студенти по професионални направления, специалности и форми на обучение, във връзка с план-приема за учебната 2021-2022 година;
- Анализирана е информацията, свързана с капацитета на висшите училища за обучение на студенти по съответните професионални направления във връзка с план-приема за учебната 2021-2022 година;
- Прието е Решение № 437/02.06.2021 г. на Министерския съвет за броя на приеманите студенти и докторанти в държавните висши училища на Р България през учебната 2021-2022 година. Утвърдени са 40 337 места за прием на студенти в субсидирана форма на обучение и 15 345 места за обучение срещу заплащане. В сравнение с учебната 2020/2021 година местата за субсидирано обучение в ДВУ са с 1652 повече. За държавните висши училища са утвърдени 2266 места за обучение в образователната и научна степен „доктор“, като 1647 от тях са в редовна и 619 в задочна форма на обучение. За научните организации са предвидени 312 места, от които 180 в Българската академия на науките и 53 в Селскостопанската академия;
- Въз основа на събрана и обобщена информация от висшите училища, Националната агенция за оценяване и акредитация и Националния център за информация и документация е направен анализ на изпълнението на приема във висшите училища и научните организации за учебната 2020-2021 година.

Организиране и координиране на дейностите за прием за обучение в Република България на чуждестранни граждани от българска народност:

- С Решение на Министерския съвет № 437 от 02.06.2021 г. са утвърдени 1970 места за прием на студенти – чуждестранни граждани от българска народност и 150 места за граждани на Република Македония, както и 40 места за обучение на докторанти;
- За втора поредна година кандидатстването се извършва чрез електронна платформа, предоставяща възможност за онлайн кандидатстване в български държавни висши училища, съгласно реда и условията на ПМС № 103/1993 г. и ПМС № 228/1997 г., която заработи през предходната 2020 година. През тази учебна година кандидатите положиха и общообразователен тест по български език и история на България, както и специализиран – по биология и химия, за кандидатстващите за специалностите „медицина“, „дентална медицина“ и „фармация“. Регистрирани в платформата по реда на посочените постановления са 1123 души. От тях 1047 са кандидат-студенти след завършено средно образование и 76 след завършено висше образование. Към 30.06.2021 г. е в ход кандидат-студентската кампания за учебната 2021-2022 година.

Дейности за превенция на нарушения при процедурите за издаване на дипломите за завършено висше образование:

Организирани са дейностите, свързани с осигуряване на холограмни стикери в дипломите за завършена образователно-квалификационна степен на висше образование. През първото полугодие на 2021 г. са отпечатани 12 110 броя холограмни стикери за дипломи за висше образование.

Поддържане, усъвършенстване и разширяване на управленската информационна система за висшето образование (регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти; регистър на завършилите студенти и докторанти; регистър на акредитираните висши училища в Република България; регистър на академичния състав на висшите училища; база данни за настанените лица в студентските общежития)

Регистрите от информационната система се преработват в съответствие с изискванията на регламента на ЕС за защита на личните данни.

Разработване на политики за развитие на висшите училища и сключване на договори за управление с ректорите:

- Изготвен е и със Заповед на министъра на образованието и науката е утвърден Списък със специалностите, за обучението по които се осигуряват средства от държавния бюджет за учебната 2021-2022 година;
- Изготвен е проект на Списък с работодатели, които имат право да сключват договори по реда на чл. 95а, ал. 1 от Закона за висшето образование през учебната 2021/2022 година;
- Предприети са стъпки и е осигурено финансиране от държавния бюджет за създаването на Информационна база данни за сключените договори по реда на чл. 95а, ал. 1 от ЗВО;
- Сключени са договори за управление с трима новоизбрани ректори на държавни висши училища – ректорите на Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“ – София, Висшето строително училище „Любен Каравелов“ – София и Медицинския университет – Плевен;
- Събрана е информация и са оценени Програмите за постигане на финансова устойчивост и повишаване на оценката на предлаганото висше образование на висшите училища, съгласно приетите Правила за условията и реда за предоставяне на средствата по чл. 105, ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. на държавните висши училища;
- Продължава одобряването на споразумения между висши училища и средни училища, съгласно чл. 21, ал. 1, т.16 от ЗВО, като през периода са одобрени споразуменията със средни училища, представени от Лесотехническият университет – София, Техническият университет – Габрово и Великотърновският университет „Св. Св. Кирил и Методий“.

Изпълнение на национални програми в областта на висшето образование:

- По национална програма „Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“ през периода са изпълнени следните дейности:
 - Изготвени са проекти на учебни програми и рамкови учебни програми, критерии за подбор на обучители и наръчници;

- Събрани са списъци на преподавателите, които ще бъдат обучавани;
- Сформирана е Комисия, която да определи критерии за избор на обучители по програмата.
- По национална програма „Дигитална квалификация“ през периода са изпълнени следните дейности:
 - Събрана е информация за преподавателите и представители от бизнеса, които ще бъдат обучавани по програмата;
 - Подадени са заявки от висшите училища за преподаватели, които искат да бъдат обучители по програмата;
 - Подадени са заявки от организации, които искат да провеждат обучения.
- По национална програма „Популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“ през периода са изпълнени следните дейности:
 - Сключен е договор за поддръжка на електронната платформа за кандидатстване за периода на кандидат-студентската кампания за учебната 2021-2022 година;
 - Сключен е договор за осигуряване на „Рекламни и маркетингови услуги в Молдова за популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“;
 - Разработени са тестови въпроси по български език, литература и история на България за общообразователния тест;
 - Разработени са тестови въпроси по биология и химия за специализирания тест.

Продукт/услуга № 2 Оценяване и поддържане качеството на висшето образование

- оценяване на начина, по който висшето училище осъществява мисията и целите си като организация:
 - НАОА е вписана в Европейския регистър на агенциите за осигуряване на европейско качество във висшето образование (ЕКАР) със срок до 28 февруари 2023 г. Това членство е признание за добрата работа и за равноправното присъствие - както на Агенцията, така и на акредитираните от нея висши училища - в Европейското образователно пространство.
 - НАОА се стреми да подпомага създаването на условия за усвояване на добрите практики на висшите училища от държавите-членки на ЕС. НАОА участва в европейски проект „Ефективно включване на заинтересованите лица в дейностите по външно осигуряване на качеството“ с координатор Министерството на образованието на Република Румъния. Проектът е финансиран от програма Еразъм+, с продължителност от май 2019 до април 2021 г. и е свързан с подготовката и работата на заинтересованите страни в акредитационни процедури <https://esqa.ro/>
 - Акредитационният съвет на НАОА, във връзка с промените в ЗВО и с цел да се сведе субективизма при оценяването до минимум, през периода обсъди проекти свързани

с „Методика за провеждане на програмна акредитация на професионално направление и специалност от регулираните професии“ и „Методика за оценяване – количествени индикатори“. Предстои тяхното окончателно приемане през на юли месец на 2021 г.

- За осигуряване на обективност и професионализъм при осъществяване на акредитационните процедури в институциите за висше образование и научните организации по чл. 47 от ЗВО, до юни 2021 г. Акредитационният съвет на НАОА е утвърдил 107 Експертни групи с експертен състав от: 251 хабилитирани лица; 31 студенти; 69 докторанти; 8 потребители на кадри.
- През периода януари - юни 2021, предвид превенция от разпространение на COVID-19 нямаше преки участия на НАОА в международни прояви и форуми. Комуникацията във форуми организирани от ENQA се осъществяваше дистанционно, чрез видеовръзка.
- НАОА разширява участието си в общоевропейския процес на изграждане на европейска мрежа на националните системи на отделните страни-членки за оценка на качеството на висшето образование и за изграждане на системи и механизми за съпоставимост на тяхната дейност. За целта НАОА провежда последователна политика за партньорство с чуждестранни обществени власти, компетентни в областта на европейското пространство за висше образование. През периода НАОА поддържа и осъществява връзки с международни партньори по проекти и със сходни агенции.
- В изпълнение на чл. 81 (2) от ЗВО НАОА създаде график, по-който от юли 2021 г. оценяването на едно и също професионално направление ще се извършва едновременно за всички висши училища.
- На заседание на Акредитационния съвет – Протокол № 3 от 28.01.2021 г. е приет План-график за 2021 г. по следакредитационно наблюдение и контрол на висшите училища, получили институционална акредитация.

Продукт/услуга № 3 Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол

При изпълнение на заложените оперативни цели, свързани с осъществяването на акредитационните дейности, НАОА обективно оценява:

- съответствието на висшите училища с мисията им и постигане на определените цели;
- резултатността и ефективността на системите на висшите училища за повишаване качеството на обучение в области на висшето образование и на професионалните направления;
- осигуреността с академичен състав на предлаганото обучение;
- докторски програми във висши училища и научни организации;
- материалната база на висшите училища и специфичните материални ресурси, осигуряващи обучението;
- мобилността на студенти, докторанти и преподаватели;

– реализацията на завършилите.

С Решение № 455 на Министерския съвет от 17 юни 2021 г. е актуализиран съставът на Акредитационния съвет (АС) към НАОА. Агенцията осъществява следакредитационно наблюдение и контрол върху прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав на висшите училища и подпомага усъвършенстването ѝ. В процедурите за програмна акредитация НАОА извършва регулярен мониторинг на учебните програми в професионалните направления/специалности от регулираните професии, тяхната актуализация съобразно развитието на научните знания и технологии.

– НАОА е реализирала дейности за приключване на акредитационни процедури за:

институционална акредитация на висши училища - 4; програмна акредитация на професионални направления - 114; програмна акредитация на специалности от регулираните професии - 30; програмна акредитация на докторски програми - 401 решения; програмна акредитация на докторски програми от регулираните професии - 211 решения; изменение на капацитета на специалности от регулираните професии и професионални направления - 5; оценяване на проекти за откриване/ преобразуване на ВУ - 1; оценяване на проекти за откриване на професионални направления -7; оценяване на проекти за откриване на специалности от регулираните професии – 4, оценяване на дистанционна форма на обучение- 11.

– НАОА е приключила процедури, свързани със следакредитационно наблюдение и контрол за изпълнение на дадените от Акредитационния съвет или Постоянните комисии по области на висшето образование препоръки, от които:9 за институционална акредитация, 36 за програмна акредитация на професионалните направления; 16 за програмна акредитация на специалности от регулираните професии.

Продукт/услуга № 4 Академично и професионално признаване на образователни документи

• Заверка на документи за образование, издадени от легитимни български средни и висши училища:

- Постъпили заявления – целева стойност за 2021 г. – 379 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 321 бр.;
- Признати дипломи – целева стойност за 2021 г. – 369 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 192 бр.;
- Постъпили заявления за удостоверяване на придобити професионални квалификации – целева стойност за 2021 г. – 105 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 45 бр.;
- Преписки по информационната система на вътрешния пазар на ЕК във функциите на делегиран координатор – целева стойност за 2021 г. – 68 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 41 бр.
- Информационно обезпечаване на органите за признаване на средно образование – целева стойност за 2021 г. – 28 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 32 бр.

- Признати дипломи за ОНС „доктор“ и за НС „доктор на науките“ – към 30.06.2021 г. – 4 бр.
- Препоръка за признаване на дипломи по чл. 17, ал. 3 от Наредбата за академично признаване – към 30.06.2021 г. – 99 бр.
- Заверка на документи за образователна и за научна степен, предназначени за чужбина:
 - Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни документи и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование – целева стойност за 2021 г – 6500 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 2575 бр./ от тях е-Апостил – 535 бр.
 - Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища и научните организации в Р.България – целева стойност за 2021 г. – 14500 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 5465 бр./ от тях е-Апостил – 281 бр.
 - Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверения за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Р.България, необходимо за достъп или упражняване на регулирана професия на територията на друга държава – целева стойност за 2021г. – 35 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 41 бр./ от тях е-Апостил – 27 бр.
- Заверка на удостоверения за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Република България, необходима за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава:
 - Издадени удостоверения за професионални квалификации в т.ч. Комплексна административна услуга „Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение ПК“ – целева стойност за 2021 г. – 98/19 бр. и изпълнение към 31.06.2021 г. – 42 бр.
 - Преписки във функциите, свързани с професионални квалификации и регулирани професии – целева стойност за 2021 г. – 158 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 116 бр.
- Издаване на удостоверения за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища
 - Организиране на заседания на съвета по академично признаване – целева стойност за 2021 г. – 12 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 8 бр.
- Проверка на квалификационно ниво по Националната квалификационна рамка и Европейска квалификационна рамка и академични права на образователни документи по постъпили запитвания до националния ЕНИК-НАРИК център
 - Преписки във функциите на ЕНИК/НАРИК център – целева стойност за 2021 г.– 467 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 157 бр.
- Проверка на статута на висши училища и автентичността на дипломи/академични справки по Наредбата за държавните изисквания за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища

- Проверка на статут на висши училища по чл.17, ал.3 от Наредбата по академично признаване – целева стойност за 2021 г. – 249 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 191 бр.
- Проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писма от Министерството на външните работи, посолства, структури на Министерството на вътрешните работи и други:
Тази дейност се извършва от висшите училища и от Националния център за информация и документация. За НАЦИД:
 - ✓ Проверка за автентичност на дипломи – целева стойност за 2021 г. – 379 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 348 бр.
 - ✓ Проверка за автентичност на дипломи/академични справки по чл.17, ал.3 от наредбата по академично признаване – целева стойност за 2021 г. – 216 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 186 бр.
 - ✓ Проверка на автентичност на професионални квалификации – целева стойност за 2021 г. – 105 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 42 бр.
 - ✓ Вписани заявки в Регистъра на академичния състав и защитените дисертационни трудове към 30.06.2021 г. – 23 621 бр.;
 - ✓ Регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове – целева стойност за 2021 г. – 3000 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 23 621 бр.
- Проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писма:
Дейността се извършва от МОН и цели повишаване на достъпа и мобилността с цел обучение, научни изследвания, упражняване на професия и насърчаване на академичния обмен на лица, завършили средно и висше образование в България. Дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“ обезпечава академичното и професионално признаване на образователни и удостоверителни документи, издадени от български образователни институции като извършва проверки за тяхната автентичност. Извършени са проверки за автентичност на образователни и удостоверителни документи, във връзка с постъпилите вербални ноти на чуждестранните дипломатически представителства и искания от Областни дирекции на полицията, СДВР, съд, прокуратура и др. Актуализирана е базата с данни за дипломирани чуждестранни студенти. Проверките се извършват в регистрите на МОН, а за документи, издадени преди внедряване на регистрите – чрез писмени запитвания до съответното училище, издало образователния документ. За отчетния период са проверени 468 документа.
- Издаване на Удостоверения за ползване правата на завършили образователно-квалификационни степени на граждани, придобили полувисше и висше образование до 30.06.2021 г.:
 - Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за ползване правата на завършили образователно-квалификационни степени на граждани, придобили полувисше и висше образование до 27.12.1995 г. и висше образование на образователно-квалификационна степен „специалист по...“ в страната – целева

стойност за 2021 г. – 10 бр. и изпълнение към 30.06.2021 г. – 7 бр./ от тях е-Апостил – 6 бр.

През отчетния период НАЦИД работи по 4 проекта:

✓ QUATREC № 619629-EPP-1-2020-1-LV-EPPKA3-NARIC – „Сравняване на квалификациите за надеждно признаване”, съфинансиран от ЕК по програма Еразъм +.

✓ № 619645-EPP-1- 2020-1-LV-EPPKA3-NARIC – „Онлайн каталог курсове и база данни за прозрачност и признаване”, съфинансиран от ЕК по програма Еразъм +.

✓ № 619617-EPP-1- 2020-1-IT-EPPKA3-NARIC – „Международна база данни за дипломи за средно образование, даващи достъп до висше образование”, съфинансиран от ЕК по програма Еразъм +.

✓ „Създаване, надграждане и интеграция на информационни системи регистри на Националния център за информация и документация в областта на висшето образование“, съгласно договор № BG05SFOP001-1.017-0001-C1 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ).

Националният студентски дом предлага богата образователна, научна и културна продукция за целевите си групи, в т.ч. чрез организирането на собствени и домакинството на партньорски събития, както и чрез центровете за студентски услуги към НСД. Увеличен е броят на пространства за събития в извънучебното време на студентите чрез въвеждането в експлоатация на още две пространства за събития – репетиционно студио „Любен Гройс“ и студентска приемна към НПСС. Над 40 са ключовите събития през първото полугодие на 2021 г. в направления като: развитие на глобално и европейско сътрудничество и взаимодействие със световни, национални и местни студентски организации, социални проекти и подпомагане на студенти, предприемачество и улесняване на достъпа до пазара на труда, кариерно и професионално развитие, програми и проекти в областта на образованието, науката и културата, неформално образование и обучение, компютърни, театрални, певчески и танцови изкуства, информационно осигуряване и издаване на материали, спорт, туризъм и осмисляне на свободното време.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
Разработени проекти на нормативни актове	брой	8	14
Извършени проверки по реда на ЗРАСРБ	брой	2	9
Извършени проверки по реда на ЗВО	брой	6	0
Студенти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	брой	38 000	40 337

Студенти в държавните (вкл. военните) висши училища, за обучение срещу заплащане, по Решение на МС	брой	16 000	15 345
Студенти – граждани на Република Македония, в държавните висши училища, съгласно ПМС № 228/1997г	брой	150	150
Студенти – българи, живеещи извън РБ в държавните висши училища, съгласно ПМС №103/1993г.	брой	2000	2000
Докторанти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	брой	2400	2266
Докторанти в научните организации по Решение на МС	брой	340	312
Акредитационни процедури	брой	480	760, в т.ч. 612 по докторски програми
Постъпили заявления за академично признаване	брой	379	321
Признати чуждестранни дипломи за ВО	брой	369	192
Проверки на автентичност на дипломи/годишно	брой	150	348
Постъпили заявления за удостоверение на придобити професионални квалификации	брой	105	45
Издадени удостоверения за професионални квалификации, в т.ч. Комплексна административна услуга "Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверения за професионални квалификации"	брой	98/19	42
Проверка на автентичност на професионални квалификации	брой	105	42
Проверки на статут на висши училища по чл.17, ал.3 от Наредбата за академично признаване (НАП)	брой	249	191
Проверки на автентичност на дипломи/академични справки по чл.17, ал.3 от НАП	брой	216	186
Организиране на заседания на съвета по академично признаване	брой	12	8
Преписки във функциите на ЕНИК/НАРИК център	брой	467	157
Преписки във функциите, свързани с професионални квалификации и регулирани професии	брой	158	116
Преписка по информационната система на вътрешния пазар на ЕК във функциите	брой	68	41
Информационно обезпечаване на органите за признаване на средно образование	брой	28	18
Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование	брой	6500	2 575; от тях: е-Апостил – 535, хартиени – 2040
Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани	брой	14 500	5465; от тях: е-Апостил – 281,

от висшите училища и научните организации в РБългария			хартиени – 5184
Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Р България, необходимо за достъп или упражняване на регулирана професия на територията на друга държава	брой	35	41; от тях електронни – 27, хартиени - 14
Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за ползване правата на завършили образователно-квалификационни степени на граждани, придобили полувисше и висше образование до 27.12.1995 г. и висше образование на образователно-квалификационна степен "специалист по ..." в страната	брой	10	7; от тях електронни – 6, хартиени - 1
Регистър на лицата, придобили образователна и научна степен „доктор” и/или научната степен „доктор на науките”, на защитените дисертационни трудове и лицата на академични длъжности в Република България	брой	3000	23 621
Проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писма	брой	150	468
Регистър за научната дейност	брой	11	нп

Забележка: Регистърът за научната дейност в Република България съдържа подробна информация за научните организации, висшите училища, учените и научните изследвания. Всяко юридическо лице, което извършва научни изследвания в съответствие с действащото законодателство, може да бъде вписано като научна организация.

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Разработени проекти на нормативни актове – постановления, решения, правилници, наредби, инструкции, заповеди и др., с които се прилагат разпоредбите от законите за висшето образование и за академичния състав.
- Проверки във висшите училища – назначават се от министъра на образованието и науката при получени сигнали за сериозни нарушения на действащото законодателство.
- Проверки на национално ниво в студентските общежития и столове – извършват се от комисии, назначени със заповед на министъра на образованието и науката.
- Оценени проекти за промени в структурата на висшите училища – индикатор за усъвършенстване на управлението на отделните висши училища.
- Прието Решение на Министерския съвет за броя на приеманите студенти и докторанти в държавните висши училища на Република България.
- Назначени проверки по сигнали за нарушения по процедури за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности по реда на ЗРАСРБ.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Български и чуждестранни висши училища
Работодателските организации

Съсловните организации

Националната агенция за оценяване и акредитация

Националният център за информация и документация

ENIC/NARIC мрежите

Центърът за информационно осигуряване на образованието

Регистрите, поддържани от МОН в изпълнение на чл.10, ал. 2, т 3 от Закона за висшето образование

Текущо отразяване на дейността на НСД на www.studenthouse.bg

Информация за изпълнените дейности се извлича и от Системата за управление на документооборота и работния поток Eventis R7.

з) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Наложеният противоепидемични ограничения и мерки, прилагани през отчетния период;

Намаляващият брой младежи, завършващи успешно средното си образование, може да окаже влияние върху изпълнението на утвърдения план-прием във висшите училища.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи*

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	772 498 800	773 243 890	373 179 110
от тях за:			
Персонал	623 347 400	623 347 400	310 650 194
Издръжка	122 339 600	123 084 690	45 095 789
Капиталови разходи	26 811 800	26 811 800	17 433 127
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	18 030 300	17 090 233	2 083 561
от тях за:			
Персонал	2 484 500	2 484 500	1 163 998
Издръжка	15 545 800	14 605 733	765 498
Капиталови разходи			154 065
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	754 468 500	756 153 657	371 095 549
от тях за:			
Персонал	620 862 900	620 862 900	309 486 196
Издръжка	106 793 800	108 478 957	44 330 291
Капиталови разходи	26 811 800	26 811 800	17 279 062
от тях за:			
<i>Издръжка на обучение на студентите в ДВУ</i>	<i>754 468 500</i>	<i>756 153 657</i>	<i>371 095 549</i>

II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	136 800	136 800	135 308
от тях за:			
Издръжка	124 100	124 100	125 342
<i>Средства по чл. 73а, ал. б, т. 1 от Закона за висше образование за Националното представителство на студентските съвети</i>	<i>124 100</i>	<i>124 100</i>	<i>125 342</i>
<i>Пълноправно членство на Националната агенция за оценяване и акредитация в Европейската асоциация на агенциите за осигуряване на качеството на образованието (ENQA) и в Централната и източноевропейската асоциация на агенциите за осигуряване на качеството на образованието (CEENQA)</i>	<i>12 700</i>	<i>12 700</i>	<i>9 966</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	21 027 500	21 027 500	37 873 589
от тях за:			
<i>Членски внос ДВУ</i>	<i>827 500</i>	<i>827 500</i>	<i>361 616</i>
<i>Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове</i>	<i>20 200 000</i>	<i>20 200 000</i>	<i>37 486 767</i>
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>			<i>25 206</i>
Общо администрирани разходи (II.+III.):	21 164 300	21 164 300	38 008 897
Общо разходи по бюджета (I.+II)	18 167 100	17 227 033	2 218 869
Общо разходи (I.+II.+III.)	793 663 100	794 408 190	411 188 007
Численост на щатния персонал	72	72	69

е) Отговорност за изпълнението на програмата:

Дирекции „Висше образование” и „Човешки ресурси и административно обслужване“ в МОН;

Висши училища в Република България;

Национална агенция за оценяване и акредитация;

Национален център за информация и документация;

Национален студентски дом

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.02.02 „СТУДЕНТСКО ПОДПОМАГАНЕ”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Събрани са и са анализирани данни за първото полугодие на 2021 година за реализираните натурални показатели – леглодни в студентските общежития и хранодни в студентските столове и стипендии за студенти, докторанти и специализанти от държавните висши училища и научни организации, предоставяни със средства от държавния бюджет, за летния семестър на учебната 2020-2021 година.

Направен е преглед на предоставените от висшите училища проекти за спортуване на студентите и докторантите по реда на ПМС № 129/2000 г. Информацията

е обобщена и използвана за изготвяне на проект на Постановление на МС за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2021 г. за изплащане на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.02 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 Разработване на политика за студентско подпомагане

- Разработване и актуализиране на нормативни актове, установяващи реда и условията за ползване на студентски общежития и столове от студентите и докторантите, реда и условията за получаване на стипендии от студенти, докторанти и специализанти;
- Проверка на състоянието на студентските общежития и столове;
- Методическо подпомагане на висшите училища и търговските дружества, които управляват студентски общежития и столове;
- Висшите училища и „ССО“ ЕАД периодично са консултирани по въпроси, свързани с управлението и ползването на студентските общежития и столове;
- Методическо подпомагане на висшите училища и студентските съвети по отношение на стипендиите за студенти, докторанти и специализанти;
- Висшите училища периодично са консултирани по въпроси, свързани с предоставянето на стипендии със средства от държавния бюджет по реда и при условията на ПМС 90/2000 г.

Продукт/услуга № 2 Субсидиране на студентски столове, общежития и квартири

- Разработване на прогноза за необходимия брой леглодни и хранодни и държавна субсидия за студентски общежития и столове на висшите училища:
 - събират се справки за изготвяне на анализ и планиране на показателите за предоставяне на субсидии за студентските общежития и столове за 2022 година.
- Координиране на работата с информационната система за настанените лица в студентските общежития.
- Анализ на тенденциите на изпълнението на хранодните и леглодните и усвояването на държавната субсидия в студентските столове и общежития:
 - събира се информация за прогнозното изпълнение на натуралните показатели (леглодни и хранодни) от висшите училища към 31.12.2021 година;
 - събира се и се обобщава информация за реализираните леглодни и хранодни и усвояването на държавната субсидия в студентските столове и общежития на висшите училища към 31.06.2021 г.

Продукт/услуга № 3 Студентски стипендии

- Определяне на размера на необходимите средства за стипендии на българските докторанти и чуждестранни студенти и докторанти, за които размерите на стипендиите са точно определени с нормативен акт:

- събрана е информация за броя на българските и чуждестранните студенти, докторанти и специализанти, получаващи стипендии, помощи и награди през летния семестър на учебната 2020-2021 година;

- Определяне на размера на необходимите средства за стипендии на българските студенти, за които размерите на стипендиите се определят от висшите училища, като се планира ръст, и разпределение на средствата за стипендии на българските студенти по висши училища, пропорционално на броя на българските студенти:

- подготвени са данните за планиране на показателите за предоставяне на стипендии по реда на ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации през 2022 година, с изключение на данните за приетите по актове на Министерския съвет студенти и докторанти, класирането на които предстои.

Предоставените стипендии от държавните висши училища по реда и при условията на ПМС 90/2000 г. през летния семестър на учебната 2020-2021 година (м. 02-05) са както следва:

- ✓ Общият брой български студенти, получавали стипендии, е 26 431 или 24,7 на сто от студентите в редовна форма на обучение. От тях 5666 студенти са получавали стипендии по критериите „минимален успех добър 4,00“ и „средномесечен доход на член от семейството“, 10 751 студенти – само по критерий "среден семестриален успех", 6227 студенти – по критерий "среден семестриален успех" за обучение в приоритетните професионални направления, 139 студенти – за значими постижения в научноизследователската, спортната или художествено-творческата дейност и 3463 студенти – по социални показатели, без изискване за минимален успех. Въведените през учебната 2020-2021 година нови стипендии за студенти с най-високи резултати от държавните зрелостни изпити са 185.

- ✓ Чуждестранните студенти-стипендианти, приети за обучение по актове на МС и по междуправителствени спогодби, които са получавали месечни стипендии по 240 лв., са били 2242, от които 2220 приети по актове на Министерския съвет и 22 по междуправителствени спогодби за образователен обмен.

- ✓ Българските докторанти-стипендианти са били 2685, като 107 от тях са получили еднократно по 1000 лв. по чл. 7, ал. 5, т. 1 и 47 докторанти – еднократно по 1000 лв. по чл. 7, ал. 5, т. 2 от ПМС 90/2000 г.

- ✓ Чуждестранните докторанти-стипендианти, обучаващи се по актове на МС и по междуправителствени спогодби, са 54.

- ✓ Чуждестранни специализанти-стипендианти с месечни стипендии по 500 лв. няма.

Продукт/Услуга № 4 - Кредитиране на студенти и докторанти

- МОН изпълнява дейностите и процедурите, свързани с реализацията на програмата за кредитиране на студентите и докторантите по Закона за кредитиране на студенти и докторанти (ЗКСД). Към момента са сключени типови договори с осем търговски банки;
- Сключени са споразумения за издаване на държавна гаранция за кредитиране на студентите и докторантите за съответната бюджетна година с осемте банки, подписали типов договор за кредитиране на студентите и докторантите. За отчетния период от 01.01.2021 г. до 30 юни 2021 г. са сключени 185 броя договори за кредити на студенти и докторанти по ЗКСД, в общ размер на 1 778 007,80 лв.;
- Общо за периода от 2010 г. до 30.06.2021 г. са сключени 21 646 договора за кредит по ЗКСД в общ размер на 150 878 328,13 лв. Отказаните от банките кредити за държавна финансова подкрепа по ЗКСД за периода от 01.09.2010 г. до 31.12.2020 г. са 974, което е 4,6% от общия брой на договорените кредити. За първото полугодие на 2021 г. има 5 отказани кредити;
- За периода от 2010 г. до 30.06.2021 г. докторантите, сключили договор за кредит по ЗКСД, са 134, като 86 кредита са за заплащане на таксите за обучение и 48 от тях са за издръжка. Общият размер на кредитите за докторанти е 589 721 лв. Общо 582 студенти, граждани на европейски държави и ЕИП са сключили договор за кредит през периода от 2010 г. до 30.06.2021 г.;
- Общият брой на напълно погасените кредити по ЗКСД от 2010 г. до 30.06.2021 г. е 10 268 в размер на 67 247 659 лв. За първото шестмесечие на 2021 г. са погасени 522 броя кредита в общ размер на 2 101 214,56 лв.;
- За периода от 2010 г. до 30.06.2021 г. държавата е опростила задълженията на 39 починали кредитополучатели в общ размер на 195 447 лв. За същия период държавата е опростила задълженията на 191 кредитополучатели, които са родили второ или следващо дете в рамките на пет години от изтичане на гратисния период в общ размер на 2 303 758 лв. и на 12 кредитополучатели, поради настъпване на трайна неработоспособност в размер на 80 051 лв. Общият размер на опростения дълг е 2 579 256,65 лв.;
- С РМС 254/24.03.2021 г. е издадена държавната гаранция за 2021 година в общ размер до 40 000 000 лв. Изготвено е и прието РМС 449/11.06.2021 г. за одобряване на новите държавни гаранции по ЗКСД в общ размер до 40 000 000 лв. за бюджетната 2022 г.;
- Проведена е онлайн среща на Националния съвет за кредитиране на студентите и докторантите, на която са представени анализ и оценка на действащата програма за студентско кредитиране и е обсъден размерът на държавната гаранция по ЗКСД за 2022 г.;
- Изготвен е „Анализ на резултатите от прилагането на системата за кредитиране на студентите и докторантите за 2010-2020 година“;

- Методически се подпомагат банките, висшите училища и научните организации; поддържа се актуална информация в рубриката „Студентско кредитиране”, достъпна от електронната страница на МОН.

Продукт/услуга № 5 Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите

- Създадена е организация за получаване в МОН на проекти от висшите училища за финансиране на дейности, свързани с физическото възпитание и спорта на студентите по реда на ПМС № 129/2000 г. през 2021 година.
- Извършен е контрол за спазване на критериите за разработване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта във висшите училища.
- Изготвени са и съгласувани предложения за финансирането на проектите за 2021 г., въз основа на които е изготвен проект на ПМС за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2021 г. за изплащане на минимално диференцирани размери на парични средства за физическо възпитание и спорт.

Продукт/услуга № 6 Подпомагане на дейностите на националните студентски организации

- НСД предлага богата образователна, научна и културна продукция за целевите си групи, в т.ч. чрез организирането на собствени и домакинството на партньорски събития, както и чрез центровете за студентски услуги към НСД.
- Над 40 е броят на образователните, научните и културните изяви от и за студенти и млади хора, организирани и проведени на територията на Националния студентски дом, което отговаря на заложеното по план-програмата на НСД за първото полугодие на 2021 г., при спазване на продължилите и през първото полугодие на 2021 година противоепидемични ограничения.
- Над 4 000 е броят на студентите и младите хора, обхванати присъствено и дистанционно в инициативите на Националния студентски дом и студентските центрове за услуги към него.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
Субсидирани леглодни в студентски общежития, управлявани от държавни висши училища	хиляди броя	9100	4 501
Субсидирани хранодни в студентски столове, управлявани от държавни висши училища	хиляди броя	1250	240

Средно приравнен брой български студенти – стипендианти 2	брой	20 350	26 350
Чуждестранни студенти – стипендианти (средногодишно) (12 месеца * 240 лв.)	брой	2000	2189
Български и чуждестранни докторанти и специализанти – стипендианти (12 месеца по 500 лв.)	брой	3000	2754
Редовни докторанти с еднократна стипендия по 1000 лв.	брой	450	107
Студенти, подпомогнати по проекти за спортуване	брой	155 000	146 989
Разходи за обезпечаване и поддържане на информационна система за лицата, ползващи студентски общежития и столове	хиляди лева	363, 830	408, 948
Брой студенти, обхванати от инициативите на студентските центрове и събитията, проведени в сградата на НСД	брой	6000	над 4 000
Брой на обществените събития – образователни, научни и културни форуми, проведени в сградата на НСД	брой	40	над 40

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Брой субсидирани леглодни в студентските общежития, управлявани от държавните висши училища;
- Брой субсидирани хранодни в студентските столове, управлявани от държавните висши училища;
- Брой стипендианти;
- Брой сключени договори за кредити на студенти и докторанти по ЗКСД;
- Брой на студентите и докторантите, участващи в проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта (ПМС № 129/2000 г.);
- Брой образователни, научни и културни изяви от и за студенти и млади хора, организирани от Националния студентски дом;
- Брой студенти и млади хора, обхванати присъствено или дистанционно в инициативите на Националния студентски дом.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Висшите училища в Република България

Банките, сключили типов договор за кредитиране на студенти и докторанти

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

2 По всички основания на ПМС № 90/2000 г.

- Тенденция за намаляване броя на студентите, поради демографски и други причини;
- Аварийното състояние на голямата зала на НСД след пожар през 2001 г. не позволява използването ѝ за организация и провеждане на образователни, научни и културни проекти за студентите, което влияе пряко върху ограничения брой събития и студенти – бенефициенти от дейността на Студентския дом. През първото полугодие на 2021 година се работи активно по сключения през 2020 г. с кмета на Столична община договор за изработване на инвестиционен проект за възстановяване на залата. По договора бе осъществено архитектурно заснемане и бяха възстановени техническите чертежи на сградата. Изчаква се заверка на документите от НИНКН, преди да се продължи със следващата фаза по изработване на подробно задание за проектиране.

д) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	52 541 800	62 439 138	35 451 535
от тях за:			
Персонал	21 142 600	21 142 600	8 543 801
Издръжка	30 119 000	30 506 800	16 458 357
Капиталови разходи	1 280 200	10 789 738	10 449 377
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	1 257 400	1 678 474	778 039
от тях за:			
Персонал	641 200	641 200	230 194
Издръжка	616 200	1 004 000	138 897
Капиталови разходи		33 274	408 948
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	51 284 400	60 760 664	34 673 496
от тях за:			
Персонал	20 501 400	20 501 400	8 313 607
Издръжка	29 502 800	29 502 800	16 319 460
Капиталови разходи	1 280 200	10 756 464	10 040 429
от тях за:			
<i>Социалнобитови разходи на студенти в ДВУ</i>	<i>51 284 400</i>	<i>60 760 664</i>	<i>34 673 496</i>
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	8 936 000	8 811 000	4 915 206
от тях за:			
Издръжка, от тях за:	2 156 000	2 031 000	854 822
<i>Средства по чл. 4, т. 3 от Закона за кредитиране на студенти и докторанти</i>	<i>1 956 000</i>	<i>1 956 000</i>	<i>854 822</i>
<i>Средства за парична помощ на студенти при ползване на свободно наета квартира по чл. 29 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове</i>	<i>200 000</i>	<i>75 000</i>	

Лихви по активирани гаранции за студентско кредитиране			-19 510
Субсидии за нефинансови предприятия - средства за хранодни и леглодни за студентски столове и студентски общежития	6 780 000	6 780 000	4 079 894
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	93 206 000	83 729 736	21 473 790
от тях за:			
Стипендии на студентите в ДВУ	43 206 000	43 206 000	21 473 790
За саниране и ремонт на студентски общежития	50 000 000	40 523 736	
Общо администрирани разходи (II.+III.):	102 142 000	92 540 736	26 388 996
Общо разходи по бюджета (I.+II)	10 193 400	10 489 474	5 693 245
Общо разходи (I.+II.+III.)	154 683 800	154 979 874	61 840 531
Численост на щатния персонал	16	16	14

е) Отговорност за изпълнението на програмата

- Дирекция „Висше образование”
- Дирекция „Финанси”
- Национален студентски дом
- Висши училища
- „Студентски столове и общежития” ЕАД

**ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.02.03
“МЕЖДУНАРОДЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН ОБМЕН”**

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата цели разширяване на трансграничната академична мобилност, популяризиране на българското културно-езиково присъствие както в ЕС, така и в други страни. Чрез реализирането ѝ се стимулира академичната мобилност и се активизира участието на българските средни и висши училища в международни образователни програми. Академичният обмен на ученици, учители, студенти, докторанти, преподаватели, изследователи и научни работници е важно условие за успешното изпълнение на стратегическата цел за осигуряване на достъпно и качествено образование в България. Обменът се осъществява по линия на различни европейски образователни програми и чрез сключване и изпълнение на двустранни споразумения, договори, протоколи за сътрудничество в областта на образованието.

България участва в Асоциацията на Европейските училища, което дава възможност на българските ученици да бъдат обучавани в европейските страни, където родителите им изпълняват служебни ангажименти към европейски институции. Изпълняват се дейности по управление, методическа подкрепа и инспектиране на Европейските училища, както и дейности, свързани с работните групи към ЕК в сферата на средното образование.

Създадени са условия за изпълнение на заложената в програмата цел: Укрепване на позициите на българистиката зад граница чрез ефективно прилагане на ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища.

За 2021 г. в изпълнение на ПМС 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища, МОН е осигурило необходимото финансиране за командироване на преподавателите. Регулярно чрез трансфери до Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, СУ „Кл. Охридски“, ЮЗУ „Н.Рилски“, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, ШУ „Еп. К. Преславски“, Института по литература и Института по български език към БАН, МОН осигурява средства за трудови възнаграждения, командировъчни разходи и учебна литература съгласно Наредбата за дългосрочните командировки в чужбина и ПМС 44/14.03.2019 г. Въпреки стартирането на академичната година присъствено, след усложняването на епидемичната обстановка преподаването в чуждите университети продължи дистанционно и приключи успешно. Всички командировани преподаватели получиха положителна оценка за работата си през академичната 2020/2021 година. Предстои те да бъдат командировани за 2021/2022 година. Както през миналата, така и през тази година се наблюдава намален интерес към свободните преподавателски позиции в чужбина поради несигурната обстановка, свързана с КОВИД-

Във връзка с ежегодното провеждане на летни езикови курсове за чуждестранни българисти на основание международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието и науката може да се отчете, че целта е изпълнена като цяло, въпреки, че броят на участниците по страни е намален. Основните причини са свързани с изискванията при пътуване, свързани с КОВИД-19. Тази тенденция се наблюдава особено при участниците от страните, които са силно засегнати от пандемията в Европа и Азия.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.03 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/Услуга № 1 Развитие на международния академичен обмен

Подготвени са нови, актуализирани са действащи и се изпълняват международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието и науката:

- Актуализиране на Споразумение между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието, младежта и физическото възпитание на Чешката република за сътрудничество в областта на образованието и науката през периода 2021 – 2024 г. Проектът е изпратен на чешката страна за съгласуване и се очаква отговор;

- Съгласуване на проект на Програма за сътрудничество между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерство на образованието, науката, изследванията и спорта на Словашката република за периода 2021 - 2025 година. Проектът е изпратен на словашката страна за съгласуване и се чака отговор;

- Междуведомствено съгласуване на проект на Споразумение между правителствата на Република България и Черна гора за сътрудничество в областта на образованието. Предстои последващо внасяне на проекта за одобряване от МС на Р България;
- Съгласуване на проект на програма за сътрудничество в областта на образованието между Министерството на образованието и науката на Р България и Министерството на образованието, науката, културата и спорта на Черна гора. Проектът е изпратен на чешката страна за съгласуване и се чака отговор;
- Проведено е съгласуване в МОН на проект на Спогодба между правителството на Република България и правителството на Малайзия в областта на образованието, науката и културата;
- Съгласуван е по компетентност проект на Програма за сътрудничество в областта на културата, образованието и спорта между Република България и Република Полша за периода 2021 - 2024 г. Водещо ведомство е МВНР;
- Изготвени са текстове по компетентност, които да бъдат включени в българското предложение на Проект на Програма между Правителството на Република България и Министерския съвет на Република Албания за сътрудничество в областта на образованието, науката и културата (2021 – 2023 г.);
- Изготвен е проект на Споразумение, с което да се актуализира сега действащото Споразумение между Република България и Кралство Испания относно създаването и работата на билингвалните паралелки с испански език в средните училища на Република България. Предстои изпращането му на испанската страна за първоначално съгласуване;
- Изпратен е на кубинската страна за съгласуване Проект на Споразумение между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на висшето образование на Република Куба за сътрудничество в областта на висшето образование. Очакваме окончателното становище на кубинската страна, с оглед стартиране на съответните процедури по реда на УПМСНА. Осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение, участие в летни езикови курсове и семинари), преподаватели и изследователи за обмяна на опит и специализация, съгласно двустранни договори, както следва:
 - Приети са кандидатурите на китайски граждани за обучение в български висши училища в изпълнение на двустранните договорености в областта на образованието и науката:
 - шестима студенти в ОБК „бакалавър“ и „магистър“ в български образователни институции;
 - петима гост-преподаватели преподаватели в български образователни институции;
 - двама докторанти за специализация в Софийския университет „Св. Климент Охридски“;
 - трима студенти за обучение в Китайската народна република.
 - Приети са кандидатурите на монголски граждани за обучение в български висши училища в изпълнение на двустранните договорености в областта на образованието и науката. Приети са осем студенти в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в български образователни институции;

- Изпратени са кандидатурите на български граждани за специализация и езиков курс в СР Виетнам в изпълнение на двустранните договорености в областта на образованието и науката:
- двама специализанти за обучение във виетнамски образователни институции;
- трима студенти за езиково обучение по виетнамски език;
- Регулярно се оказва съдействие пред МВнР и МВР за издаване на визи и уреждане на престоя в страната на китайски преподаватели и студенти в български ВУ, както и на корейски, монголски и виетнамски студенти и специализанти, обучаващи се в български висши училища;
- Приети са документите на 8 полски кандидати за специализация в български ВУ на основание на Програмата за сътрудничество между Министерство на образованието и науката на Република България и Министъра на образованието и науката на Република Полша. Документите са изпратени на съответните ВУ. До момента са получени потвърждения за прием на 5 от кандидатите;
- - Реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕРУС III: Общо 81 - входящи мобилности - 44; - изходящи мобилности – 37.

Продукт/услуга № 2 - Укрепване на позициите на българистиката зад граница чрез ефективно прилагане на ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранните висши училища

- Получена е оценка за работата на командированите преподаватели за 2020/2021 година чрез дипломатическите ни представителства зад граница от приемащите университети. Всички командировани преподаватели за академичната 2020/2021 г. са оценена положително;
- Приключена е процедура за подбор на нов преподавател в Белградския университет, който е командирован за втория семестър на академичната 2020/2021 г.;
- За академичната 2021/2022 г. въз основа на постъпили искания от приемащата страна са възобновени преподавателските позиции в Запорожкия национален университет, Украйна и Университета в Екс-Марсилия, Франция;
- В момента се провеждат конкурсни процедури за преподаватели за академичната 2021/2022 г. в Италия, Полша, Гърция и Франция;
- В отчетния период е проведено едно мероприятие в онлайн формат, посветено на българистиката с участието на МОН и Посолството ни в Атина – VI. преводачески конкурс за студенти-българисти в Атинския университет.

Продукт/услуга № 3 - Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българисти

- Информацията за летните езикови курсове беше разпространена чрез дипломатическите представителства зад граница;
- Получени са и са обработени заявките за участие в летните езикови курсове със стипендия от МОН;

- Обобщената информация за получените заявки и броя на участниците в летните езикови курсове е предадена на организаторите на курсовете – СУ „Климент Охридски“ и ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“;
- Координирани са съвместните действие със СУ „Климент Охридски“ и ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ относно провеждането на семинарите в условията на пандемията от COVID-19;
- Приключи подготовката на двата курса и предстои провеждането им в периода 11.07-02.08.2021 г.

Продукт/Услуга № 4. Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет

Предоставен е на Министерството на образованието, културата и изследванията на Република Молдова проект на Споразумение за преобразуване на Тараклийския държавен университет „Григорий Цамблак“ във филиал на Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Продукт/Услуга № 5. Участие в заседания на органите на ЕС (комитет по Програма УЦЖ, Комитет по образование и др.), Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации

Към 30.06.2021 г. в изпълнение на дейност „Организиране на конференции, семинари, конкурси в изпълнение на работните програми на международни организации“ е осъществено следното:

- Изготвяне на указания и опорни точки за сесията на Изпълнителния съвет на ЮНЕСКО, м. април 2021 г.
- Изготвяне на становище за УК „Образователни политики и практики“ на СЕ във връзка със сътрудничеството с ЮНЕСКО по ЦУР 4;
- Реализирано участие в семестриалната сесия на УК на СЕ;
- Участие в предварителен обмен на мнения със Секретариата на СЕ относно новата програма на дейностите;
- Реализирано участие в РГ по индикаторите на Статистическия институт на ЮНЕСКО;
- Приключен преглед на ОИСР върху политиките за оценяване;
- Реализирано участие в сесиите на т.н. образователни съветници, организирани от ОИСР, 24 март т.г.;
- Осигурено участие на МОН в редовните сесии на Комитета за образователна политика на ОИСР, 12-16 април т.г.

Във връзка с участието на МОН в заседания на органите на ЕС, Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации е осъществено следното:

- Проведени са 2 заседания на Съвета на ЕС по образование, младеж, култура и спорт, февруари 2021 и май 2021 г. ;

- Проведена е видеоконферентна среща през м. януари на министрите на образованието;
- Проведени са регулярни срещи на Комитета по образование по време на Португалското председателство на Съвета на ЕС;
- Приети са общо 3 работни документа на ЕС в сектор „Образование“ (2 бр. Заключения на Съвета, 1 бр. Резолюция на Съвета);
- Изготвяни са регулярно указания и позиция за участие на България в заседания на КОРЕПЕР, Комитета по образование и Съвета на ЕС;
- Изготвяне на регулярен принос по въпросника на Португалското председателство на Съвета на ЕС относно последиците от новия коронавирус върху образованието и обучението;
 - Проведени са:
 - ✓ 2 заседания на Комитет „ЦУР 4 – Образование 2030) на ЮНЕСКО;
 - ✓ 1 заседание на Управителния комитет на Съвета на Европа;
 - ✓ 1 заседание на Комитета за образователна политика на ОИСР;
 - ✓ 1 заседание на образователните съветници към ОИСР;
 - ✓ 12 онлайн срещи на изследователски екип на ОИСР по прегледа върху политиките и практиките на оценяване в образователната система с представители на дирекции, звена на МОН, агенции на МС, синдикати, училища (сегмент за директори и сегмент за учители), ВУ, НПО, НСИ, ОПНОИР;
- Изготвени са 2 позиции на МОН за РГ 13;
- Изготвени са приноси на МОН по УПП по правата на човека на ООН, РКЗНМ на СЕ;
- Изготвени са становища по Пътната карта (2021-2023) за присъединяването на Р България към ОИСР;

Участие в заседания на органите на ЕС; Участие в основните програми на Съвета на Европа и в комитетите към Съвета на Европа:

- Участие в Работната група „Модернизация на висшето образование“ към ЕК;
- Участие в Експертна ad-hoc група към ЕК за трансформация на висшето образование и инициативата „Европейски университети“;
- Участие в среща на Генералните директори за висше образование от държавите членки на ЕС и ЕИП и в съвместна среща с ректорите на консорциумите от Европейски университети

Участие в организирани от международни организации конгреси, конференции, семинари, работни групи:

- Ръководене дейността на Координационната група за прилагане на реформите по Болонския процес;
- Участие в дейността на Работната група за развитие на Болонския процес;

- Участие в заключително онлайн заседание на Комитета за наблюдение във връзка с изследването на интернационализацията на висшето образование в Евро-Средиземноморския регион;
- Участие в Европейския регистър за осигуряване на качество във висшето образование (EQAR);
- Участие в дейностите по самооценка на Европейския регистър за осигуряване на качество във висшето образование (EQAR);
- Участие в дейностите на Организацията за черноморско икономическо сътрудничество;
- Участие в дейности в рамките на сътрудничеството с Организацията за икономическо сътрудничество и развитие;
- Участие в дейности, свързани с Европейския университетски институт;
- Участие в дейности, свързани с изготвянето от Световната банка на Аналитичен доклад по Проект 198G04 Преглед и препоръки по отношение на политиката за работната сила в учителската професия в България;
- Участие в дейността на Съюза за Средиземноморието.

Участие в контролни органи на Европейските училища. Осигуряване на учебни програми и методическо подпомагане за нуждите на обучението за обучението в Европейските училища:

Участията в органите на Европейските училища (ЕУ) и работните групи към ЕК се осъществяват по покана на съответната институция и в рамките на мандата на групата/органа на ЕУ. Изпълнено е следното:

- Участие в онлайн заседания на УС на Европейските училища и в заседания на инспекторите към Европейските училища и в инспектирането им (не е проведено присъствено);
- Участие в онлайн срещи на главните директори, отговарящи за училищата към ЕК;
- Участие в онлайн заседания на Международния алианс за възпоменание на Холокоста (работна група „Образование“).

Продукт/Услуга № 6. Участие в международни инициативи в областта на професионалното образование и обучение и заседания на европейски мрежи (Европейската мрежа за осигуряване на качеството в ПОО, Европейската мрежа за създаване и развитие на европейска система за трансфер на кредити в ПОО, Европейската мрежа за развитие на политиката в областта на ориентирането през целия живот)

Стимулирането на мобилността и активизирането на участието на българските средни и висши училища в международни образователни програми има важно значение за засилване на европейското измерение на българското образование.

МОН чрез дирекция „Професионално образование и обучение“ участва през отчетния период в следните проведени онлайн срещи на международни работни групи в областта на ПОО и УЦЖ:

- 1 работна среща на Генералните директори по ПОО
- 2 работни срещи на Консултативния комитет по ПОО (ACVT)
- 1 работна среща на Работната група към ЕК за проследяване на реализацията на дипломираните лица - подгрупа "Проследяване на завършилите ПОО"
- 1 работна среща на Националните координатори за УЦЖ
- 2 регулярни срещи на Националните звена за подкрепа на Европейската платформа за учене на възрастни EPALe
- 1 работна среща с Централното звено за подкрепа на Европейската платформа за учене на възрастни EPALe.

НАПОО участва в международния образователен обмен чрез включване на служители от Агенцията като представители на България в работата на следните европейски мрежи и работни групи:

- Европейска мрежа за създаване и развитие на Европейската система за трансфер на кредити в ПОО;
- Европейска мрежа за осигуряване на качеството в ПОО;
- НАПОО е координатор на Рефернет мрежата за България -2020-2023 г.

Целта на мрежите и на работните групи е представяне на развитието на политиката по ПОО в страната, обмен на информация и опит, идентифициране и трансфер на успешни политики и практики в сферата на ПОО. Всяка мрежа функционира като платформа за споделяне, дискутиране и адаптиране на добри практики в съответната тематична област. Участието в тези мрежи обогатява практиката на институцията и допринася за подобряване на индивидуалното и организационното изпълнение на ключовите функции, свързани с:

- разработване на проекти на държавни образователни стандарти (ДОС) за придобиване на квалификация по професии, съответстващи на принципите на ECVET Препоръката от 2009 г. за създаване на „Европейска система за трансфер на кредити в ПОО“;

- методическо подпомагане на центровете за професионално обучение, които предлагат обучения за придобиване на квалификация по професия или по част от професия чрез валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез информално и неформално учене;

- осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение в съответствие с Референтната рамка за качеството в ПОО;

- повишаване на прозрачността на процедурите по валидиране и др.

Участието в международни инициативи в областта на професионалното образование и обучение и в заседанията на Рефернет мрежата, европейски мрежи, консултативни и работни групи към ЕК, допринасят за успешното изпълнение на функциите, свързани с: разработване на ДОС, актуализиране на СППОО; осигуряване на качеството в професионалното обучение.

През изминалия период поради наложената във връзка с COVID -19 епидемична ситуация са ограничени участията на МОН и НАПОО в международни събития, участията се осъществяват само в онлайн конференции и работни срещи.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
Брой организирани образователно-научни делегации и учени за обмяна на опит съгласно двустранни договори	брой	12	НП към 30.06.2021 г.
Брой организирани семинари, конференции, конкурси и участия в заседания на работни групи и комитети в изпълнение на работните програми на международни и национални организации	брой	35	7
Брой приети за обучение чуждестранни студенти, докторанти и специализанти по програмите за обмен	брой	400	34
Брой действащи български лекторати в чужбина на основание ПМС № 44/29.05.2019	брой	35	31*
Брой чуждестранни българисти, посещаващи летни езикови курсове годишно	брой	150	121**
Брой организирани семинари, конференции, свързани с прилагането на Препоръката на Съвета за Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот	брой	3	НП към 30.06.2021 г.
Брой организирани специализации, квалификационни курсове, докторантури /за експерти и просветни кадри, учени/	брой	70	НП към 30.06.2021 г.
Подпомагане на Тараклийския университет - стипендии на студенти и издръжка	лева	300 000	157 347
Участие на експерти от НАПОО в международни мрежи - професионално ориентиране, европейска система за трансфер на кредити в ПОО, осигуряване на качеството в ПОО	брой	8	3

*Данните за броя на действащите лекторати, в които има командировани лектори са към 30.06.2021 г. за академичната 2020/2021;

** Данните за броя на участниците в летните езикови курсове не е окончателен, тъй като курсовете започват на 11.07.2021 г.

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Изпълняват се действащи международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др., в областта на образованието и науката;

- Организирана е процедурата по приемане за обучение в България на чуждестранни студенти (за частичен и пълен курс на обучение), специализанти и докторанти, съгласно двустранни спогодби;

- Осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение, участие в летни езикови курсове и семинари), преподаватели и изследователи за обмяна на опит и специализация, съгласно двустранни договори;

- Реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕРУС III: Общо 81 мобилности: в т. ч. изходящи мобилности – 37 човека и входящи мобилности – 44 човека.

- Организирана и координирана е дейността на лекторатите в чуждестранни висши училища;

- Организирано е участието на чуждестранни българисти в летните езикови семинари.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Данни от МОН, НСИ, Информационната система на НАПОО, Публикации на Интернет-страница на НАПОО, свързани с дейността на Агенцията по посочените европейски мрежи и работни групи.

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Изпълнението на заложените показатели като цяло е затруднено поради ограниченията, въведени във връзка с пандемията от COVID-19. Това се отнася особено по отношение на организацията и провеждането на семинари, конференции, конкурси и др. участия.

По отношение на броя на лекторатите се забелязва слаб интерес към някои лекторати, главно поради пандемията от COVID-19. За академичната 2020/2021 г. не бяха командировани преподаватели в Киевски национален университет (Украйна), Ереван (Армения), Познан (Полша), Форли (Италия). В допълнение липсва интерес за откриване на нови лекторати от чуждестранни висши училища, особено в трудно предвидимата обстановка в момента.

Броят на участниците в летните семинари е намален в сравнение с предходни години поради обективни причини, свързани с COVID -19. Наблюдава се тенденция за намаляване на броя на участниците от страни в Европа, силно засегнати от пандемията или отказ от участие (Франция, Великобритания, Белгия, Германия, Словения, Турция), както и от Азия (Индия, Китай, Япония и Корея).

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	3 013 400	1 711 410	689 898
от тях за:			

Персонал	880 300	880 300	527 064
Издръжка	2 133 100	831 110	162 834
Капиталови разходи	0	0	0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	3 013 400	1 711 410	689 898
от тях за:			
Персонал	880 300	880 300	527 064
Издръжка	2 133 100	831 110	162 834
Капиталови разходи			
2. Ведомствени разходи по по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	1 000 000	938 713	424 377
от тях за:			
<i>Стипендии по международни и двустранни споразумения и програми за образователен и културен обмен</i>	<i>300 000</i>	<i>268 050</i>	<i>1 565</i>
<i>Членски внос в Европейския университетски институт (EUI), Международния алианс за възпоменание на Холокоста и други</i>	<i>400 000</i>	<i>370 663</i>	<i>271 407</i>
<i>Средства по чл. 4 от Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Молдова за подпомагане на Тараклийския държавен университет, Република Молдова</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>	<i>151 405</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	383 256	0
от тях за:			
<i>Провеждане на международни летни семинари по български език и култура за чуждестранни българисти и слависти; осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранните висши училища на основание ПМС № 44/2019 г.</i>		<i>383 256</i>	
Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 000 000	1 321 969	424 377
Общо разходи по бюджета (I.+II)	4 013 400	2 650 123	1 114 275
Общо разходи (I.+II.+III.)	4 013 400	3 033 379	1 114 275
Численост на щатния персонал	18	18	16

e) Отговорност за изпълнението на програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани дирекциите „Международно сътрудничество“, „Висше образование“ и „Професионално образование и обучение“ на МОН, Министерство на външните работи на Република България; Постоянно представителство на Република България към ЕС; Дипломатически представителства на Република България в чужбина; Дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“ на НАПОО; български висши училища и научни организации. Международната дейност в МОН в сферата на средното

образование се осъществява основно от дирекция Съдържание на предучилищното и училищното образование.

***ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.02.04
„ОЦЕНКА И РАЗВИТИЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ НАУЧЕН ПОТЕНЦИАЛ ЗА
ИЗГРАЖДАНЕ НА УСТОЙЧИВА ВРЪЗКА ОБРАЗОВАНИЕ - НАУКА - БИЗНЕС,
КАТО ОСНОВА ЗА РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИКА, БАЗИРАНА НА ЗНАНИЕТО”***

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Изпълнението на целите, заложен в бюджетната програма през отчетния период е било насочено към:

- Увеличаване на средствата за научни изследвания и иновации чрез въвеждане на модел на финансиране, ориентиран към резултатите от научноизследователската дейност и тяхното приложение в обществото и икономиката;
- Оценка и анализ на научноизследователската и иновативна дейност на научните организации и висшите училища;
- Създаване на благоприятни условия за осъществяване на конкурентоспособни научни изследвания;
- Уреждане на организацията и функционирането на системата за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност чрез Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища, научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“;
- Изпълнение и развитие и на национална пътна карта за научна инфраструктура, обвързана и с приоритетите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания и Иновационната стратегия за интелигентна специализация;
- Създаване на привлекателни условия за научна кариера;
- Повишаване на интереса към научноизследователска дейност на ученици и студенти и задържане на младите и таланти хора в науката;
- Създаване на благоприятна среда за кариерно развитие на учените, подпомагане изграждането на ново поколение учени, насърчаване на мобилността и на възможностите за придобиване на повече умения и нови знания;
- Повишаване на трансфера на знания и иновации към икономиката и обществото, изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието;
- Изграждането на ефективни партньорства между научните организации. Балансираното участие на различните партньори както и активната роля на бизнеса в научния процес.
- Насърчаване развитието на научните изследвания в приоритетни научни области, чрез изпълнение на Национални научни програми;

- Създаване, внедряване, поддържане и развитие на Системи за ранно предупреждение за бедствия от хидрометеорологичен характер. Обслужване на обществото с метеорологични, хидроложки, морски и агрометеорологични прогнози и експертизи.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.04 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Оценка на развитието на националния научен потенциал

- Предоставени са годишните отчети за 2020 г. по изпълнението на бюджетните средства за наука, предоставени по Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност”. Извършен е преглед и оценка на ДВУ съгласно представените отчети, като са предоставени 70% от утвърдените им със ЗДБ средства.
- В процес на извършване е оценката на научноизследователската дейност на ВУ, ССА и БАН за 2020 г., както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“ съгласно Правилника за наблюдение и оценка;
- В процес на разработване е Годишен доклад за наука за 2020 г.;
- Стартираха дейности по определяне на изследователски висши училища;
- Изпълнява се третата година на Националната програма „Млади учени и постдокторанти“ от финансираните 16 бенефициенти на база постигната висока интензивност на научната продукция през последните 3 години;
- НИМХ на конкурсен принцип е одобрил 4 постдокторанти и 6 млади учени за участие през третата, последна година на програмата по ННП „Млади учени и постдокторанти“. Към 30.06.2021 г. броят на докторантите, които се обучават в НИМХ е 4, от тях 3 в редовна докторантура и 1 в задочна докторантура.
- Извършени са дейности за предоставяне на допълнителни стипендии на студентите, докторантите и специализантите от ДВУ и научни организации в изпълнение на ПМС № 155/28.06.2018 г. за допълнение на ПМС № 90 от 2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации. С ПМС 212/01.07.2021 г. са предоставените допълнителни средства в размер на 4 500 000 лв., а бенефициенти са БАН, ССА, НИМХ и 16 държавни висши училища.

Продукт/услуга № 2 - Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания

- Извършена е актуализация на НПКНИ по отношение включване на нов обект - Институт за научни изследвания в областта на компютърните науки към СУ "Св. Кл. Охридски“ както и допълване на модул 2 на обекта „Национален геоинформационен

център“ с допълнителна дейност, свързана с развитие на системата „Метеоаларм“. Администриране на обектите от НПКНИ. Актуализиране на Постоянния комитет за НПКНИ и организиране на заседание.

- Утвърдени: Годишна оперативна програма на Фонд „Научни изследвания“ за 2021 г. и Актуализирана Годишна оперативна програма на ФНИ за 2021 г. от 26.04.2021 г.;
- Участие в заседанията на Изпълнителния съвет на Фонд „Научни изследвания“;
- Реализирани 2 национални програми - за върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука (Вихрен) и Петър Берон и наука и иновации в Европа (Петър Берон и НИЕ) чрез които се финансират на национално ниво проекти, получили висока оценка за научно качество в конкурси на Европейския научен съвет и на програмата Мария-Склодовска Кюри на Рамковата програма за научни изследвания и иновации на ЕК „Хоризонт 2020“, сега „Хоризонт Европа“;
- Обявени конкурси: Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания; Конкурс „Българска научна периодика“; Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти 2021 г.; Конкурс за двустранно сътрудничество България-Франция; Утвърдени насоки и методика за оценка по тези процедури, след съгласуване с МФ;
- Разработен проект на Правилник за изменение и допълнение на Правилника на ФНИ и публикуван за обществено обсъждане;
- Осигурени с ПМС № 122 от 1.04.2021 г. допълнителни средства в размер на 13,1 млн. лв. за финансиране на проекти по тематичен конкурс, свързан с пандемията от COVID-19 и за обезпечаване финансирането на проекти по други конкурси на ФНИ;
- Финансирани проекти по тематичен конкурс, свързан с пандемията от COVID-19, проведен през 2021 г.;
- В процес на избор е нов състав на Изпълнителния съвет на ФНИ;
- Определяне на нови състави на Постоянните научно-експертни комисии на ФНИ поради изтичане на мандата на предните състави;
- Определяне на съставите на Временните научно-експертни комисии за текущите конкурси на ФНИ;
- Определяне на състава и дейност на комисия по възраженията във връзка с процедурата, включена в Правилника на ФНИ и приемане на резултатите от процедурата от ИС на ФНИ;
- Разглеждане и приемане на междинни и окончателни отчети на проекти от предишни конкурси на ФНИ;
- Изпълнение на констатациите в доклад на АДФИ от 2020 г.;
- Популяризиране на дейностите по проектите, финансирани от ФНИ.

Продукт/услуга № 3 - Повишаване на общественото значение на науката

- Организиран и проведен е Националният конкурс „Млади таланти” 2021 г., чиято цел е разработване и представяне на научни проекти във всички области на научното познание;
- Организирана и проведена е официалната церемония по връчване на ежегодните награди за наука „Питагор” за съществен принос в развитието на науката, която е излъчена по БНТ;
- Проведени са специализирани форуми с участие на млади учени. МОН е основен партньор на Британски съвет в конкурса за комуникация на науката „Лаборатория за слава– Famelab” и „Софийския фестивал на науката”;
- Периодична поддръжка и актуализация на информацията, публикувана в изградения през 2019 г. Портал за наука;
- През 2021 г. беше подновено Споразумение с БАН за разработване и изпълнение на програма за модернизирание на образованието чрез науката – „Образование с наука – 2“, като за изпълнението на програмата са предоставени средства в размер на 432 000 лв.;
- Въз основа на приетия с ПМС № 3 от 10 януари 2020 година Механизъм за възлагането и изпълнението на научни консултации от Българската академия на науките, през 2021 г. са в процес на изпълнение 4 заявки по които БАН да изготви анализи, оценки и стратегии;
- През 2021 г. беше подновено споразумението за реализиране на програма „Професията на метеоролога и хидролога“ 3 между МОН и НИМХ , предоставени са средства в размер на 99 000 лв.;
- Подписан е договор с ИМИ-БАН за финансиране на Международен център за математически науки.

Продукт/услуга № 4- Осъществяване на научни изследвания в приоритетни научни области

- С ПМС № 72 от 5 март 2021 г. са одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на образованието и науката за 2021 г. в размер 8 807 000 лева за изпълнение на 13 проекта на български висши училища и научни организации по Национална програма „Европейски научни мрежи“. Сключени са 13 договора с бенефициентите.
- Разработена е нова ННП „Вихрен -2021“
- Администриране на 15 Национални научни програми
- Подготовка на нова Национална научна програма в сферата на сигурността;
- Дейности по подготовка на нови ННП – „Стимулиране на публикационната активност на научноизследователския състав на държавните висши училища и научните организации в България в авторитетни международни научни списания, индексирани в реферативните бази данни Web of Science и/или Scopus“;
- С ПМС № 74/5.03.2021 г. са финансирани две Национални научни програми за интелигентното животновъдство и растениевъдство с общ размер 3 300 000 лв. за изпълнение на дейностите за първата година

- Приключила ННП Усъвършенстване на системите за поливно земеделие в съответствие с промените в климата"

Продукт/услуга № 5 – Предоставяне на крайни продукти за управление и решения за действие на органите на държавната администрация в областта на метеорологията и хидрологията

През първото полугодие на 2021 г. са реализирани участия на експерти на НИМХ в:

- Он-лайн курс за България (6 седмици през януари и февруари) по климатично обслужване в условията на променящ се климат, използвайки климатичните продукти на програма Коперник;
- Трета Европейска конференция за градушките (3 European Hail Workshop), 15-18.03.2021 – организатори Технически университет Карлсруе и Meteo Swiss;
- Workshop "Climate indices - Eastern European perspective!" проведен он-лайн на 17.05.2021 г. и организиран от Infrastructure for the European Network for Earth System Modelling (IS-ENES3) – проект по линия на Horizon 2020;
- Regional Consultations on Climatological Standard Normals (CLINO) 1991-2020, организирани по линия на Световната метеорологична организация (СМО), 22.06.2021;
- 5th CAMS Policy User Workshop, 29.06.2021 за популяризиране на продукти на услугата за атмосферни наблюдения на програмата Коперник, разработени в подкрепа на местни администрации по управление на качеството на въздуха (CAMS – The Copernicus Atmosphere Monitoring Service);
- Осъществена информационна среща, на която експерти от EUMETSAT представиха новото поколение спътници и свързаните с това разработки за предоставяне на продукти и информационни услуги за анализ на атмосферата и земната повърхност, и прогнозата на времето. Представени бяха и параметрите на необходимите устройства за приемането на информацията от новото поколение спътници, нейното използване в оперативната система на НИМХ и провеждането на научни изследвания в областта на метеорологията и хидрологията. Представената информация е част от подготовката на НИМХ за осигуряване на достъп до информацията от глобалната система от метеорологични спътници, която ще нараства многократно по обем и качество в следващите няколко години. Свързаните с това очаквани научни разработки ще предоставят на Института възможности да произведе нови, по-добри продукти, с които крайните потребители да бъдат по-добре информирани и подготвени за промените на времето и климата. На срещата присъстваха и други организации, които са потребители на спътникова информация или я използват в своята образователна и научна дейност, сред които Физически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, метеорологичната служба на ДП „Ръководство на въздушното движение“, метеорологичният център на Военно-въздушните сили, ИИКАВ-БАН.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
1. Оценка и анализ на резултатите от научноизследователската дейност, осъществявана от научните организации и на дейността на Фонд „Научни изследвания“	Брой	1	0
2. Абонамент за достъп до наукометрични бази данни Web of Science и SCOPUS	Брой	2	1
3. Отчети по изпълнението на Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност	Брой	33	33
4. Подкрепа за национални научни инфраструктури	Брой	18	1
5. Проведени състезания за млади таланти	Брой	2	1
6. Разработване и прилагане на национални научни програми в приоритетни области – изградени сътрудничества между НО и ВУ	Брой	15	15
7. Повишаване на общественото значение на науката чрез финансиране на бюджети за научни изследвания на конкурсен принцип	Брой	140	55
8. Подпомагане на кариерното развитие на млади учени чрез финансиране на бюджети на млади учени и постдокторанти на конкурсен принцип	Брой	40	0
9. Изготвяне на становища или извършване на научни изследвания по заявка на държавни или местни органи и определящ управленските решения, които задължително изискват предварително провеждане на насочено научно изследване или становище от компетентна научна организация, звено или учен	Брой	10	4
10. Подпомагане издаването на български периодични научни издания на конкурсен принцип	Брой	55	0
11. Развитие на научния потенциал и научните организации чрез подкрепа за създаване на научни групи, водещи в световен мащаб чрез изпълнение на Национална научна програма ВИХРЕН	Брой	6	0
12. Новоназначени специалисти	Брой	6	0
13. Защитили докторанти	Брой	2	0

14. Акредитация на НИМХ по докторантски програми	Брой	1	1
15. Успешно завършили конкурси по ЗРАСРБ	Брой	3	0
16. Развитие на научния потенциал и научните организации чрез привличане на висококвалифицирани учени чрез изпълнение на Национална научна програма Петър Берон и НИЕ	Брой	20	0
17. Популяризиране и информиране научната общност и обществото за постиженията в науката и резултатите от проектите, финансирани от ФНИ	Брой	8	3
18. Задълбочаване на двустранното научно сътрудничество чрез финансиране на бюджети на конкурсен принцип	Брой	50	Неприложимо към 30.06.2021г.
19. Участие в европейски и международни научни програми и бюджети – ЕРА-Нет и други	Брой	10	2
20. Съфинансиране на участието на български научни колективи в КОСТ акции	Брой	30	0
21. Разширяване на международното научно сътрудничество и популяризиране на постиженията на български учени чрез съфинансиране организирането на международни научни форуми в България	Брой	45	0
22. Отчет, оценка и анализ на резултатите от дейностите	Брой	1	1
23. Прогнози за времето	Брой	365	183
24. Хидрологични прогнози	Брой	365	183
25. Специализирани морски прогнози	Брой	365	183
26. Предупреждения за опасни хидрометеорологични процеси (броят е среднестатистически, зависи от атмосферните процеси)	Брой	35	17
27. Синоптични измервания и наблюдения	Брой	108 336	54 168
28. Експертизи	Брой	9000	3000

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Показателите се изпълняват и измерват стратегическата цел на политиката за превръщането на науката в България в основен фактор за развитието на икономика, базирана на знанието и иновационните дейности, изграждане на конкурентоспособна национална научна инфраструктура като елемент от Европейското изследователско пространство, засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на

знанието” – образование, научни изследвания и иновации, както и модернизация на научните организации и повишаване статута на учения в обществото.

Окончателните стойности на показателите за изпълнението на програмата ще се отчетат в края на годината. Към 30.06.2021 г. част от дейностите са в процес на изпълнение и не може да се посочи степента на изпълнение на заложените в програмата целеви стойности.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информация за данните по показателите за полза/ефект са предоставяни от БАН, ВУ, ССА, НИМХ, научни организации, министерства и ведомства, европейски и международни програми и организации

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

- Липса на устойчивост и прогнозируемост на инвестициите в научноизследователската и развойна дейност;
- Необходимост от време за прилагане и анализ на резултатите от въведени изменения в нормативната база - приет Оперативен план към Националната стратегия за развитие на научните изследвания, приети Национални научни програми, реформи в резултат на препоръки от партньорската проверка на ЕК по отношение системата за оценяване на научната дейност и др.
- Противоепидемични мерки и ограничения, въведени за превенция на разпространението на COVID-19.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	351 070 200	381 141 101	121 731 229
от тях за:			
Персонал	230 429 200	231 749 994	89 030 569
Издръжка	103 615 500	130 613 707	26 341 478
Капиталови разходи	17 025 500	18 777 400	6 359 182
I. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	39 993 700	53 723 860	9 285 105
от тях за:			
Персонал	15 981 100	17 301 894	7 959 242
Издръжка	23 349 400	34 006 866	834 873
Капиталови разходи	663 200	2 415 100	490 990

2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	311 076 500	327 417 241	112 446 124
от тях за:			
Персонал	214 448 100	214 448 100	81 071 327
Издръжка	80 266 100	96 606 841	25 506 605
Капиталови разходи	16 362 300	16 362 300	5 868 192
от тях за:			
<i>Българска академия на науките и Селскостопанска академия</i>	223 072 200	227 973 607	102 806 130
<i>Държавните висши училища и други институции</i>	88 004 300	99 443 634	9 639 994
<i>НЦРРЗ; НЦЗПБ- МЗ</i>		627 993	
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	3 225 300	3 225 300	2 273 273
от тях за:			
Издръжка	63 000	63 000	56 300
<i>Награди научни конкурси</i>	63 000	63 000	56 300
<i>Стипендии за докторанти</i>	29 800	29 800	11 000
<i>Финансиране на научни изследвания на проектно конкурсен принцип</i>			-1 311
<i>Членски внос по Споразумение между правителството на Република България и EUMETSAT, Споразумение за сътрудничество между Република България и Европейския център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF) и други</i>	3 132 500	3 132 500	2 207 284
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	153 841 600	127 134 600	30 298 477
от тях за:			
<i>Членски внос</i>	150 000	150 000	958 062
<i>Стипендии на докторанти</i>	22 581 200	22 581 200	10 537 611
<i>Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 - 2030, вкл. Националната пътна карта за научна инфраструктура и национални научни програми</i>	66 607 000	39 900 000	
<i>Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и</i>	64 503 400	64 503 400	18 707 322
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>			95 482
Общо администрирани разходи (II.+III.):	157 066 900	130 359 900	32 571 750
Общо разходи по бюджета (I.+II)	43 219 000	56 949 160	11 558 378
Общо разходи (I.+II.+III.)	508 137 100	511 501 001	154 302 979
Численост на щатния персонал	745	745	687

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекция „Наука” в МОН, Фонд „Научни изследвания“ и Националният институт по хидрология и метеорология (НИМХ). В изпълнението на програмата участват и БАН и ДВУ.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.02.05 „КООРДИНАЦИЯ И МОНИТОРИНГ НА НАУЧНИЯ ПОТЕНЦИАЛ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ В ЕВРОПЕЙСКОТО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКО ПРОСТРАНСТВО И ГЛОБАЛНАТА ИНФОРМАЦИОННА МРЕЖА“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Изпълнението на целите, заложените в бюджетната програма през отчетния период е било насочено към:

- Активно участие в европейските и международни научни организации, което подпомага обмена на учени и знания и с възможност за достъп до най-съвременните научни съоръжения, координация на програма Хоризонт Европа, поддържането на национална контактна мрежа, участие в специалните програми и инструменти на Хоризонт Европа;
- Действия по сформиранието на организационната структура – представители в Програмни комитети и контактна мрежа - на национално ниво по Рамкова програма „Хоризонт Европа“;
- Участие в заседания на стратегическата конфигурация „в сянка“ на Рамкова програма „Хоризонт Европа“;
- Участие в регионални научни инициативи и изпълнение на дейности, свързани с европейски макростратегии, в т.ч. Дунавската стратегия;
- Поддържане на двустранното научно-техническо сътрудничество и разширяване обхвата на държавите, с които България поддържа научни връзки;
- Стимулиране на членството в престижни международни научноизследователски организации и инфраструктури, като един от способите за достъп до световно знание и работа с последно поколение съоръжения);
- Координация на дейностите, прозрителски от подписаното между Министерство на образованието и науката и Международната банка за възстановяване и развитие Споразумение за предоставяне на консултантски услуги за Преглед на публичните разходи в областта на науката, технологиите и иновациите и Подкрепа за изграждане на основан на доказателства подход по отношение на Националната стратегическа рамка в областта на образованието до 2030 г.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.05 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Интернационализация на българската наука и интегрирането ѝ в европейското изследователско пространство

- Сключване на Договор Д01-130/ 17.05.2021 г. с „Лион Технолоджис“ ЕООД за изграждане на сайт на Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации

„Хоризонт Европа“ и провеждане на срещи с изпълнителя във връзка с изготвянето на сайта;

- Участие в заседание на Комитета за научна и технологична политика на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие на 7 април 2021 г. и приемане на България за участие в Комитета със статут на „Участник“;
- Присъединяване на България като страна учредител на Европейския консорциум на Европейската научноизследователска инфраструктура „Анализ и експерименти върху екосистемната инфраструктура“ (AnaEE-ERIC) през 2021 г.;
- Осъществена кореспонденция, писма, доклади, относно организацията на дейности свързани със SEEIIST;
- Участия в интервюта организирани от ЕК относно преодоляване на феномена „изтичане на мозъци“ и „научните изследвания в областта на храненето и аграрните науки“;
- Подготовка за участие в проектите на Хоризонт Европа за националните контактни лица за европейска научна инфраструктура и Widening;
- Подготовка участието на България в Съвместното предприятие на ЕС Euro HPC;
- Разработване на актуални версии на програмата за икономическо развитие чрез наука и иновации по Плана за възстановяване и устойчивост;
- Актуализация на "Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация" (ПНИИДИТ);
- Подготовка на документи за плащане на членски внос за ЦЕРН, Дубна;
- Подготовка на становища по проекти на Програми и Споразумения за двустранно сътрудничество и справки за предстоящи срещи.

Продукт/услуга № 2 - Интегриране в глобалната информационна научна мрежа

- Координиране участието в комитети, работни групи и др. към ЕК (комитета за изпълнение на Хоризонт Европа в различни конфигурации);
- Във връзка с подписаното споразумение със Световната банка през отчетния период е представен за одобрение и приет доклад „Анализ на управлението и функционален анализ“ по Стълб 1 - Представяне на доклад по резултат 2.2. Проведени са срещи с мениджърите на финансови инструменти за подготовката на следващия анализ – Анализ на ефективността на извадка от финансови инструменти в подкрепа на науката, технологиите и иновациите;
- Участие в работна група (действаща като комитет в сянка) към ЕК (комитета за изпълнение на Хоризонт Европа в различни конфигурации, по подобие на този за Х2020);
- Фулбрайт България – популяризиране на инициативи и проекти на програмата (публикуване на информация за конкурсите за стипендии “Фулбрайт” за академичната 2021-22 г.), превод на целеви средства от бюджета за Фулбрайт за 2021 г.;

- Подготовка на участието към органи към Съвета на ЕС по конкурентоспособност (позиции, изказвания, становища, мнения). Подготовка на материали и логистика за неформално заседание на Съвета по конкурентоспособност, част „Научни изследвания“. Подготовка на РМС и опорни точки за одобряване на позицията на Република България за участие в неформално заседание на Съвета по конкурентоспособност, част „Научни изследвания“;
- Преглед на документи на 14 кандидати за участие в програма COST и дадени над 20 консултации;
- Подновено двустранно споразумение между България и САЩ за научно и технологично сътрудничество;
- Администриране дейностите по българо-швейцарската програма за академичен обмен;
- Изготвени писма за подкрепа по Хоризонт Европа – 3 бр.;
- Попълнен ежегодния въпросник за политики за наука, иновации и технологии на ОИСР и на ЕК;
- Координация и създаване на Национален план за действие за усилване капацитета на научните организации за участие в конкурсите на ЕИТ.

Продукт/услуга № 3 - Създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация на учените

Експертни участие в управляващите органи на по-долу изброените организации и подкрепа на български учени за участие в:

- Антарктическата програма – прието ПМС за изпълнението на дейностите по програмата;
- ОИЯИ – Дубна - Решение на МС от 2016 г. за определяне министъра на образованието и науката за национален координатор на участието на Република България в Обединения институт за ядрени изследвания в Дубна, Русия, и за създаване на междуведомствена работна група по въпросите на участието на Република България в ОИЯИ – Дубна;
- ЦЕРН - Решение на МС от 1999 г. за изплащане на ежегодните вноски на Република България за членство в ЦЕРН и допълнително 30 на сто от тези вноски, необходими за развитие на инфраструктурата и за участие на български специалисти в програмата на ЦЕРН, както и за създаване на Комисия за сътрудничество с организацията;
- ФУЛБРАЙТ; ИТЕР; КЛАРИН ЕРИК; Euro-BioImaging; Грид инициативата; Euro-Argo; BVMRI; ESS; EURO Argo ERIC; SHARE; ACTRIS; DARIAH; EPOS; EATRIS; DISSCO; ELI; AnaEE – ERIC; LOFAR

Продукт/услуга № 4 - Осигуряване на информация и документация за постиженията в науката, технологиите и иновациите и подготовка на продукти в печатна и/или електронна форма (дейностите се изпълняват от Националния център за информация и документация (НАЦИД))

- НАЦИД осигурява възможност за използване на информационните ресурси, създавани и съхранявани в центъра, както на място, така и чрез уеб – сайта на Центъра. Предоставян е и Интернет достъп до европейски и световни информационни и библиотечни центрове;
- Обслужване на потребителите чрез Системата от европейски библиотеки /SUBITO/ за доставка на документи и копия от първоизточници, липсващи в страната;
- Като потребител на софтуера и услугата, и като пълноправен член в системата COBISS.BG НАЦИД изгражда локална база данни в кооперираната онлайн библиографска система COBISS.BG в сътрудничество с Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“;
- И през отчетния период НАЦИД продължава поддържането на Регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове съгласно чл. 2а от Закона за развитието на академичния състав в Република България;
- Предоставяни от НАЦИД са аналитична и библиографска информация на МОН, Народното събрание, администрацията на президента, Министерския съвет и други институции, юридически лица и граждани;
- През отчетния период в НАЦИД функционира националното хранилище и портал за достъп до отворени данни с научна информация /bpos.bg/. Бяха проведени шест онлайн събития за популяризиране на Портала за достъп до отворени данни с 250 участници. Проведени са 3 бр. обучения на представители на ВУ, БАН, ССА и акредитирани болници за работа с портала за достъп до отворени данни.

в) *Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)*

1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
1. Брой бюджети, финансирани от различни европейски и национални програми	Брой	60	112
2. Брой Европейски и международни научни организации в които България участва	Брой	12	16
3. Участие в европейските научни инфраструктури	Брой	11	16
4. Разширяване на двустранното сътрудничество – сключени споразумения	Брой	4	3
5. Брой акции по програма COST (Програма за европейско сътрудничество в науката и технологиите), в които България се присъединява годишно	Брой	8	14

6. Подкрепа за стипендии и академичен обмен за млади български учени между България и Конфедерация Швейцария	Брой	7	Неприложимо към 30.06.2021 г.
7. Повишаване видимостта на научните резултати, публикувани във високо реномирани научни списания, посредством осигуряване на свободен читателски достъп	Брой	1200	2714 (SCOPUS) 2362 (WoS)
8. Разработване и осъществяване на дейности за популяризиране на науката и научните изследвания сред обществото с участие на водещи учени от различните области на науката	Брой	2	0
9. Поддържане на абонамент за достъп до световни пълнотекстови бази данни с научна информация SCOPUS и SciVal	Брой	2	2
10. Предоставяне на документи от библиотечния фонд и бази данни	Брой	3700	1343
11. Изготвяне на библиотечно-информационни справки в бази данни	Брой	170	168
12. Предоставяне на документи по МЗ	Брой	700	215
13. Предоставяне на копия от оригинални документи	Брой	20 500	9606
14. Предоставяне на аналитични продукти	Брой	6	0

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Координация на регионалните, европейските и трансевропейските научни иновационни програми;
- Подкрепа за участие на българските учени в европейски и международни програми;
- Участие в международни програми и инициативи на учени;
- Включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация на научни знания

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информация за данните по показателите за полза/ефект са предоставяни от МОН, НАЦИД, европейски и международни програми и организации.

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Окончателните стойности на показателите за изпълнението на програмата ще се отчетат в края на годината. Към 30.06.2021 г. част от дейностите са в процес на изпълнение и не може да се посочи степента на изпълнение на заложените в програмата целеви стойности.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	11 853 500	8 584 403	4 775 470
от тях за:			
Персонал	1 168 100	1 138 092	531 534
Издръжка	10 685 400	7 440 698	4 238 323
Капиталови разходи	0	5 613	5 613
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	11 853 500	8 584 403	4 775 470
от тях за:			
Персонал	1 168 100	1 138 092	531 534
Издръжка	10 685 400	7 440 698	4 238 323
Капиталови разходи		5 613	5 613
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	9 956 700	9 956 700	3 621 324
от тях за:			
<i>Награди научни конкурси</i>			
<i>Програма за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности на българската диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки - РМС № 738/15.10.2018 г.</i>			10 953
<i>Споразумение между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати</i>	350 000	350 000	298 475
<i>Средства за Македонския научен институт</i>	100 000	100 000	100 000
<i>Средства за Българско сдружение на родовете от Македония</i>	135 000	135 000	135 000
<i>Членски внос в Европейската организация за ядрени изследвания (ЦЕРН), Обединения институт за ядрени изследвания в Дубна, Програма Евратом и за европейските научни инфраструктури</i>	9 471 700	9 471 700	3 176 896
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	4 300 500	4 300 500	490 293
от тях за:			
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>	4 300 500	4 300 500	490 293
Общо администрирани разходи (II.+III.):	14 257 200	14 257 200	4 111 617
Общо разходи по бюджета (I.+II)	21 810 200	18 541 103	8 396 794
Общо разходи (I.+II.+III.)	26 110 700	22 841 603	8 887 087
Численост на щатния персонал	40	39	39

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Дейностите по програмата се извършват от дирекция „Наука” на МОН и НАЦИД.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1700.03.00 „АДМИНИСТРАЦИЯ“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата цели да подпомага предоставянето на продуктите/услугите за постигането на заложените цели във всички области на политиките на Министерството на образованието и науката и да създава условия за изпълнението на всички бюджетни програми, включени в структурата на програмния бюджет на Министерството на образованието и науката.

Осъществените дейности допринасят за нормалното функциониране на администрацията, развитие на компетентностите и усъвършенстване на административния капацитет на МОН, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, с което се подпомага изпълнението на всички бюджетни програми.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

До 30.06.2021 г. са реализирани дейности по изпълнението на следните продукти/услуги:

- **Провеждане на информационната политика на Министерството на образованието и науката**

През първото полугодие на 2021 г. са осъществени дейности по планиране и провеждане на информационната и комуникационната политика на МОН, в т.ч. връзки с медиите и други външни потребители с цел осигуряване на прозрачност и публичност в работата на Министерството и повишаване на обществената подкрепа относно политиките и осъществяваните от МОН програми, стратегии и дейности. Организиран са пресконференции и брифинги. Оказано е съдействие на медиите в подготовка на радиопредавания и телевизионни репортажи.

- **Анализ на потребностите, планиране и осъществяване на обучението на персонала**

Реализирани са всички необходими дейности, свързани с изпълнението на изготвения Годишен план за обучение на служителите от МОН за 2021 г. Осъществява се координиране, организиране и осъществяване на планираните за 2021 г. обучения на служителите (в ИПА) при съобразяване и спазване с противоепидемичните мерки.

- **Организиране и провеждане на конкурси за назначаване на държавни служители**

Организиран и проведен е конкурс за заемане на свободни длъжности по реда на Закона за държавния служител и Наредбата за провеждане на конкурси за държавни служители в МОН и РУО. Извършена е организация и координация, в това число и методическа подкрепа на РУО, за реализиране на дейностите във връзка с провеждане на конкурсни процедури и процедури за конкурентен подбор за заемане на свободни длъжности в МОН и в РУО.

- **Изготвяне на индивидуалните административни актове и документи по възникването, изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения;**

Изготвени са индивидуалните административни актове и документи, свързани със служебните и трудовите правоотношения – своевременно и законосъобразно са изготвени и връчени заповеди, трудови договори и допълнителни споразумения, свързани с възникването, изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения.

- **Деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки**

Своевременно се обучават новопостъпилите служители в МОН и се оказва необходимата методическа подкрепа за работа със Системата за управление на документооборота и работния поток в МОН.

Организирана и осъществена е деловодната обработка в МОН. Всички получени документи на хартиен и на електронен носител са регистрирани в Системата за управление на документооборота и работния поток Eventis R7, насочени са по компетентност и са изпратени до адресатите/получателите по електронен път и/или на хартиен носител. Своевременно са извършени външни и вътрешни куриерски дейности.

Осъществени са всички дейности по класиране и архивиране на документите на министерството. Извършени са справки по искане на ръководството и дирекциите на МОН. Своевременно са изпълнени всички постъпили заявки за предоставяне на копия на документи и са изготвени заверени копия на документи, съхранявани в учрежденския архив.

В процес на обработване са документите на закритата Висша атестационна комисия, които се подготвят и комплектуват за предаване в Централния държавен архив. През отчетния период се извършва експертиза и комплектоване документи на ВАК за 2001 г. и 2002 г. и са обработени и предадени за съхранение в ЦДА документи на ВАК за 1999 г.

- **Административно обслужване на юридически и физически лица**

Въведени са девет електронни административни услуги, достъпни за граждани и юридически лица през Единния портал за достъп до електронни административни услуги <https://egov.bg>.

Осигурен е служебен достъп на висшите училища до документи (Удостоверение за присъдено звание „ЛАУРЕАТ“ на национална олимпиада и Служебна бележка на зрелостници за постигнати отлични резултати от национален кръг на олимпиадите по общообразователните предмети), като се преустановява искането им от потребителите.

Осигурена е публичност и прозрачност на работата на администрацията и предоставяните услуги от МОН, като е актуализирана и публикувана подробна информация за потребителите на интернет страницата на Министерството.

Осъществени са дейности за повишаване информираността на потребителите чрез поддържане на актуална информация в Регистъра на услугите, за предоставяните от МОН административни услуги.

- **Счетоводно обслужване и отчетност на Министерство и на системата на образованието, изготвяне на периодични оборотни ведомости, подготовка на годишен баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена**

1. Счетоводно и касово обслужване, отчетност на Министерство на образованието и науката и системата на образованието:

- Изготвени и представени са месечни отчети за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, както и тримесечен финансов отчет и друга отчетна информация на Министерството и системата, на ДВУ и БАН към 31.03.2021 г. Отчетите са представени в Министерство на финансите и Сметна палата;

- Изготвен и представен в Сметна палата и в МФ е Годишен финансов отчет за 2020 г. на Министерството и системата, на ДВУ и на БАН;

- Регулярно се извършват плащания чрез СЕБРА. Осъществен е контрол на извършените плащания и анализ по видове разходи;

- Разработена е бюджетна прогноза за периода 2022-2024 г.;

- Изготвят се анализи за финансово-икономическото състояние на едноличните търговски дружества с държавно участие;

- През първото полугодие на 2021 г. са осъществени:

- Вътрешен одит на структурите, програмите, дейностите и процесите в Министерството на образованието и науката;

- Мониторинг, контрол и оценка на проекти, финансирани със средства от Европейския съюз, ФМ на ЕИП, Световната банка и други международни донори;

- Контролни функции при осъществяването на дейността на административните структури.

2. Осигуряване на материално-техническо снабдяване с консумативи и обзавеждане:

- Осигурени са материали, консумативи и обзавеждане чрез възлагане по рамкови споразумения. Извършена е инвентаризация;

- Сключени са договори с външни контрагенти в съответствие с потребностите на Министерството;

- Разпределени са новите автобуси при подадени заявки и е осъществено предаването им съгласно заповеди за осигуряване транспорт на пътуващите ученици; Осигурено е транспортното обслужване на Министерството;

- Организирана е поддръжката и ремонта на техниката, на инсталациите, съоръженията и инвентара;

- Изпълнени са аварийни и текущи ремонтни дейности на сгради, управлявани от МОН и помещения, предоставени на административните звена на МОН;

- Извършени са дейностите осигуряващи пожарна безопасност;

3. Планиране, организиране и осъществяване на цялостната дейност по отбранително-мобилизационната подготовка, защитата при бедствия, аварии и по пожарната безопасност. Планиране, контрол и отчитане на средствата:

- Проведени са допълнителни мероприятия срещу разпространението на коронавирусна инфекция COVID-19 в МОН, в съответствие с препоръките на СЗО и здравните власти;

- Организирани и проведени са профилактичните медицински прегледи на служителите на МОН за 2021 г.;

- Планирани са и са отчетени дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка; Организирана и координирана е цялостната дейност по здравословни и безопасни условия на труд и осигуряване на лекарствени средства и медицинско оборудване; Осигурени са необходимите финансови, технически и материални средства за провеждане на дейностите по защитата при бедствия и ОМП;

- Участие в разработването на Годишен доклад за състоянието на националната сигурност в РБ през 2020 г. /приема се от Народното събрание за предходната година/, съвместно с компетентните органи на изпълнителната власт.

- Подготвена е съответната документация по договори с предмет, свързан с цялостната дейност на отдел "Стопански дейности, управление при кризи и отбранително-мобилизационни подготовка".

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.03.00 Бюджетна програма „Администрация“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2021 г.	Отчетна стойност към 30.06.2021 г.
Организиране и провеждане на събития, работни срещи с журналисти, пресконференции	Брой	6	6
Провеждане на информационни кампании за популяризиране политиките на МОН	Брой	3	3
Деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки	Брой	80 000	38 503
Административно обслужване на физически и юридически лица	Брой	250	492

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Текущо се изпълняват дейности, свързани с процесуално представителство на Министерството пред съдилищата; изготвяне проекти на договори и становища по законосъобразността на договори; по събиране и обобщаване на проектите на годишния бюджет на Министерството и бюджетите на ВРБ; по събиране и обобщаване на отчети за касово изпълнение на бюджета и на сметките за средства от Европейския съюз; по счетоводно отчитане, изготвяне на ежемесечни и годишни оборотни ведомости, подготовка на годишния баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена; осъществява се контрол на извършените плащания чрез СЕБРА; поддържат се регистри на имотите; на обществените поръчки на МОН; програмно и техническо осигуряване на компютърната техника; изпълнява се плана за вътрешен одит на структурите, програмите, дейностите и процесите в Министерството; осигурена е ведомствена охрана и пропускателен режим.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информация за изпълнените дейности се извлича от Системата за управление на документооборота и работния поток Eventis R7.

з) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

В качествено и количествено отношение заложените цели са изпълнени на 100%. Планираните количествени параметри са прогнозни и тяхното изпълнение зависи от броя на постъпилит документи и заявления от потребителите.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.03.00 Бюджетна програма „Администрация”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2021 г.	Уточнен план 2021г.	Отчет 30 юни 2021 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	7 266 100	7 250 518	3 954 092
от тях за:			
Персонал	5 562 100	5 538 348	2 655 362
Издръжка	1 604 000	1 612 170	1 193 924
Капиталови разходи	100 000	100 000	104 806
1. Ведомствени разходи по бюджета на ВРБ	7 266 100	7 250 518	3 954 092
от тях за:			
Персонал	5 562 100	5 538 348	2 655 362
Издръжка	1 604 000	1 612 170	1 193 924
Капиталови разходи	100 000	100 000	104 806

2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0
Общо разходи по бюджета (I.+II)	7 266 100	7 250 518	3 954 092
Общо разходи (I.+II.+III.)	7 266 100	7 250 518	3 954 092
Численост на щатния персонал	272	265	253

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекции „Правна“, „Финанси“, „Стопански и счетоводни дейности“, „Държавна собственост и обществени поръчки“, „Човешки ресурси и административно обслужване“, „Връзки с обществеността и протокол“ в МОН, Звеното за финансово осигуряване на организационните структури на МОН, ИА ОПНОИР (във връзка с новите функции на Изпълнителната агенция като програмен оператор на новата Програма Образование предстои промяна в наименованието на институцията - „Изпълнителна агенция „Програма за образование“ - ИАПО).

Справка за разходите по области на политики и бюджетни програми, утвърдени със ЗДБРБ за 2021 г. по бюджета на Министерството на образованието и науката

Класификационен код*	Наименование на политиките и програмите	Закон 2021г.	Уточнен план 2021 г.	Отчет 30 юни 2021 г.
		(в хил. лева)		
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	703 550,4	655 627,6	225 654,7
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	97 403,1	105 856,9	28 981,6
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация“	7 266,1	7 250,5	3 954,1
	ОБЩО:	808 219,6	768 735,0	258 590,4